Proletarci vseh dežel, združite se!

Ljubljana, ponedeljek, 19. oktobra 1959 ● Leto L., štev. 169 ● Cena 10 din

DELO

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA SLOVENIJE, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK RUDI JANHUBA — ODGOVORNI UREDNIK IVAN ŠINKOVEC

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

VELIKO MLADINSKO ZBOROVANJE V TITOVEM UŽICU

Mladina se uveljavlja

ne le na delovnih akcijah, marveč v vsem družbenem življenju

Na zborovanju sta govorila predsednik Izvršnega sveta LR Srbije Miloš Minić in predsednik Centralnega komiteja Ljudske mladine Jugoslavije Mika Tripalo

TITOVO UŽICE, 18. okt. (Tanjug). Ob 40-letnici SKOJ in 18-letnici ustanovitve Srbske narodnoosvobodilne mladinske zveze je bilo danes dopoldne v Titovem Užicu veliko zborovanje mladine in drugih prebivalcev tega kraja. Govorila sta predsednik republiškega izvršnega sveta in član Izvršnega komiteja CK ZK Srbije Miloš Minić ter predsednik CK LMJ Mika Tripalo. Zborovanju je prisostvovalo okoli 40.000 ljudi.

Na zborovanju je najprej govoril predsednik CK LMJ Mika Tripalo. Med drugim je dejal, da so jugoslovanski narodi in naša mladina pod vodstvom Komunistične partije uresničili svoj cilj in danes uživajo sadove 40-letnega boja. Uspehi tega boja se ne zrcalijo samo v graditvi socialistične Jugoslavije, marveč tudi v čvrsti enotnosti mladine in narodov. Ko se je dotaknil sodelovanja mladine v povojni gradnji, je Mika Tripalo dejal, da je mladina v tem obdobju izpolnila in še izpolnjuje svoje obveznosti do skupnosti. Mladina je sposobna, je dejal Mika Tripalo, da zgradi na leto tudi več kot 110 km cest in je pripravljena sodelovati pri gradnji proge Beograd—Bar.

Za tem je govoril predsednik Izvršnega sveta Ljudske skupščine LR Srbije in član Izvršnega komiteja CK ZK Srbije Miloš Minić. Udeleženci zborovanja so poslali generalnemu sekretarju ZKJ Josipu Brozu Titu pozdravno brzojavko.

Član Izvršnega komiteja CK ZK Srbije Miloš Minić je med drugim dejal, da se dinamika našega življenja, ki tako preseneča vsakega tujega obiskovalca, kaže ne le v temperamentu, poletu, navdušenju in energiji generacij iz vojne in revolucije, marveč tudi v generacijah mladih, ki se vključujejo v aktivno življenje. Najboljši izraz tega so velike delovne akcije. Vendar pa za značaj današnje mlade generacije ni značilno le njeno sodelovanje v velikih delovnih akcijah, marveč tudi njeno nenehno, vedno boljše in večje delo in učenje, njen nenehni boj v podjetjih, šolah, komunah in povsod, kjer živi.

Mladina se hitro uveljavlja v javnem in družbenem življenju. V vse večjem številu jo vidimo v delavskih svetih (v industriji in rudarstvu je 18 % članov delavskih svetov mladih delavcev in delavk), v občinskih ljudskih odborih in v raznih drugih organih.

Želim, je dodal Miloš Minić, naj bo to, kar sem rekel, hkrati odgovor nekaterim skeptičnim kritikom, ki se ne potrudijo, da bi od blizu spoznali nove generacije mladih; njim se zdi, da se mladina preveč zabava, da še vedno premalo dela in se premalo uči, da prezgodaj začenja misliti na udobnosti, da zlahka pada pod slab vpliv, zlasti pod vpliv Zahoda, da je v njej premalo navdušenja in poleta, ki je bil značilen za nekdanje generacije. Sicer je tudi v vrstah mladine nekaj negativnih pojavov in slabih vplivov, kar najbolj kritizirajo prav organizacije ljudske mladine, vendar pa so vsi ti skeptični dvomi in kritika sad nepoznavanja ter konzervativnih nazorov in meril ali pa pretiravanja prehodnih in občasnih pojavov.

Mladi rod raste v ugodnih pogojih

Miloš Minić je nadalje dejal, da bi bilo res nenavadno in nerazumljivo, ko ne bi bila današnja mlada generacija taka kot je. Pogoji, v katerih raste, so takšni, da je predvojna in vojna mladina lahko o njih samo sanjala. Gospodarstvo naše države se razvija vedno hitreje, kar je značilno zlasti z zadnjih nekaj letih. Industrijska in kmetijska proizvodnja ter vse druge panoge gospodarstva so letos dosegle najvišjo raven v zgodovini naše države. Imamo vse pogoje, da bomo prihodnje leto četrto leto sedanjega petletnega načrta uspešno izpolnili vse naše osnovne petletne naloge. Nagla socialistična industrializacija naše države in njen splošni gospodarski vzpon spremlja nenavadno hitro spreminjanje socialne strukture prebivalstva. Z industrializacijo se je naglo povečal delavski razred, rastejo mesta, industrijski kraji, upada pa število kmečkega prebivalstva. V Jugoslaviji je bilo 1938. leta 12,027.000 ali 74,9 % kmečkega prebivalstva, 1957. leta pa 10 milijonov 101.000 ali 56,1 %. Industrija in druge gospodarske panoge kot tudi negospodarske ustanove so vsako leto zaposlile ne le letni prirastek aktivnega prebivalstva, marveč tudi del presežka delovne sile z vasi. Predvojna jugoslovanska industrija je od 1921. do 1938. leta odprla vsega 180.000 novih delovnih mest in tako zaposlila komaj dva. Istino prirastka aktivnega prebivalstva, medtem ko se je od 1952. do 1958. leta zaposlilo v jugoslovanski industriji vsako leto povprečno 70.000 novih delavcev.

V prihodnjih letih lahko pričakujemo še hitrejši razvoj industrije, kmetijstva in vseh drugih gospodarskih panog, s tem pa tudi večji priliv v delavski razred kakor tudi hitrejšo spremembo socialne strukture. Po proučevanjih najpomembnejših ekonomistov se bo v prihodnjih dvajsetih letih zmanjšalo število kmečkega prebivalstva na 22 % skupnega števila prebivalcev.

Miloš Minić je nadalje govoril o zlonamernem pisanju v nekaterih kapitalističnih in socialističnih državah, ki potvarjajo podatke naših posredovalnic za delo. Trdijo, da imamo pri nas veliko nezaposlenih. Vendar pa se prijavljajo v naših posredovalnicah za delo večinoma ljudje z vasi in žene zaposlenih delavcev in uslužbencev, ki večinoma ne sprejmejo dela, kjer bi ga lahko dobili, pač pa hočejo delati v kraju, kjer žive in čakajo vse dotlej, dokler ne najdejo delovnega mesta v svoji občini ali kraju. To smo najbolje občutili prednevi, ko smo se morali v naših žitorodnih področjih obrniti na vojaške enote in mla-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Dr. Mohamed Jamin si z zanimanjem ogleduje enega izmed številnih laboratorijev Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij LRS v Ljubljani

Dr. Jamin v Ljubljani

Predsednik indonezijskega državnega sveta za planiranje si je v spremstvu podpredsednika Izvršnega sveta LRS dr. Jože Vilfana ogledal Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij LRS

LJUBLJANA, 18. okt. Davi je prispel na kratek obisk v Ljubljano prof. dr. Mohamed Jamin, predsednik indonezijskega državnega sveta za planiranje in član ožjega kabineta predsednika Sukarna. Dr. Jamin je tudi profesor za ustavno pravo in zgodovino na univerzi v Djakarti.

Na ljubljanski železniški postaji je dr. Mohameda Jamina s soprogo pozdravil podpredsednik Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS dr. Joža Vilfan s soprogo.

Dopoldne si je indonezijski gost v spremstvu dr. Joža Vilfana ogledal Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij LRS. Z velikim zanimanjem je sledil razlagi direktorja zavoda ing. Viktorja Turnška ter inženirjev Marjana Ferjana in Ernesta Udovča. Ti so opisali indonezijskemu gostu vso raznoliko dejavnost zavoda, ga vodili skozi posamezne laboratorije za raziskavo materiala in oddelke za preizkušanje materiala ter ga seznanili tudi s polindustrijsko proizvodnjo raznega gradbenega materiala in konstrukcij. Direktor zavoda je tudi izrazil željo, da bi lahko pozdravil v zavodu kakega indonezijskega strokovnjaka, ki bi lahko ostal nekaj časa na praksi.

Dr. Jamin je v spominsko knjigo zavoda zapisal, da je nanj obisk v zavodu napravil velik vtis. »Z občudovanjem sem si ogledal raznoliko delo zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij. Ta dejavnost je zelo pomembna za vso Jugoslavijo in bo s svojimi izkušnjami močno koristila tudi našim potrebam v Indoneziji.«

V svoji izjavi za tisk je dr. Jamin dejal, da je v zadnjih osmih dneh obiskal že Srbijo, Makedonijo ter Bosno in Hercegovino in je zdaj prišel na obisk tudi v Slovenijo. »Velik vtis je napravil name obisk v Zavodu za raziskavo materiala in konstrukcij. Kar sem v zadnjih dneh videl in slišal od vaših strokovnjakov in znanstvenikov, je velikega pomena za Indonezijo, posebej zame kot predsednika državnega sveta za planiranje. Prepričan sem, da bo moj obisk v Jugoslaviji prispeval k še boljšemu sodelovanju med našima državama.«

Podpredsednik izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS dr. Joža Vilfan s soprogo je priredil dr. Mohamedu Jaminu, njegovi soprogi in spremstvu kosilo v vili Podrožnik, med katerim sta dr. Vilfan in dr. Jamin izmenjala zdravici.

Po kosilu je indonezijski gost odpotoval v Postojno, kjer si je ogledal Postojnsko jamo, proti večeru pa je prispel na Brione.

Proizvodnost in zaslužki

Izjava podpredsednika Centralnega sveta ZSJ Mike Špiljaka o ugotovitvah ankete o letošnjih tarifnih pravilnikih

BEOGRAD, 18. okt. (Tanjug) Centralni svet Zveze sindikatov Jugoslavije je izvedel anketo v 55 odstotkov gospodarskih organizacij o tarifnih pravilnikih, ki so začeli veljati 1. junija t. l.

V razgovoru s sodelavcem Tanjuga o izidih te ankete je podpredsednik Centralnega sveta ZSJ Mika Špiljak poudaril, da so z izdelavo novih tarifnih pravilnikov uveljavljena merila za razdelitev čistega dohodka na maso osebnih dohodkov in sklade ter popravljene tarifne postavke, kar omogoča vsklajevanje notranjih odnosov v podjetjih. Več podjetij, v katerih so uveljavili nove tarifne pravilnike in uvedli nagrajevanje po enoti proizvoda, je povečalo proizvodnost, zaradi česar so narasli skupni dohodek in tudi sklади podjetja. V podjetju »Impol« v Slov. Bistrici se je na primer letos povečala proizvodnost za 43% v primeri z lani, dohodek podjetja je večji za 55%, sklади za 89%, osebni dohodki za 31%, medtem ko so zmanjšali število delavcev za 0,3%. Podobno je tudi v podjetju »Planika« v Kranju, tovarni akumulatorjev »Munja« v Zagrebu, v »Natron papiru« v Maglaju in drugje, kjer so prav tako prišle do izraza pozitivne težnje po povečanju proizvodnosti nad povečanjem osebnih dohodkov.

Anketa pa je razen tega ugotovila, da so zaslužki, ki temeljijo na višjih tarifnih postavkah, letos precej bolj narasli kot proizvodnost.

Produktivnost v industriji se je v prvih osmih mesecih letos povečala za okoli 4% v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta. Zaslužki delavcev in uslužbencev so se v tem času povečali za okoli 17%, zaradi česar se pojavlja problem, kako vskladiti ta gibanja in se kaže potreba po praktičnem reševanju odnosa med proizvodnostjo in zaslužki.

V nekaterih podjetjih že občutijo posledice nerealnega planiranja, ker v čistem dohodku nimajo kritja za znatno povečane plače po tarifnih pravilnikih. Pomanjkanje sredstev v čistem dohodku za izplačila po učinku, kar je večinoma posledica nerealnega povečanja tarifnih postavk, vodi do alternative: ali zoževati nagrajevanje po učinku ali zakovati sklade za razvoj podjetij in družbeni standard. V Centralnem svetu ZSJ menijo, da se je treba upreti prvim in drugim težnjam.

Zaradi pomanjkanja natančnejših meril proizvodnosti so delovni kolektivi delili sredstva za osebne dohodke in sklade po naprej določenih procentualnih odnosih, da bi ohranili ustvarjene odnose v delitvi čistega dohodka v korist skladov. Samo nekatera podjetja so sestavljala merila za formiranje skladov, ki bi ustrezalo rezultatom prizadevanj delovnih kolektivov, večji proizvodnosti itd. Tako je skoraj v vseh gospodarskih organizacijah, ki jih je zajela anketa, razen v elektrogospodarstvu, geoloških raziskovanjih in pomorskem prometu, predviden hitrejši porast skladov podjetja v sorazmerju s porastom osebnih dohodkov.

V delu gospodarstva, ki ga zajema anketa Centralnega sveta ZSJ, znaša skupno povečanje ravni tarifnih postavk 15,5%, vendar pa je ta raven višja, če upoštevamo, da so v besednem delu pravilnikov predvideni posebni dodatki in je večina gospodarskih organizacij določala tarifne postavke v razponu, kot povprečno tarifno postavko pa so gospodarske organizacije jemale sredino razpona. Povečanje tarifnih postavk se razlikuje po posameznih gospodarskih panogah in se giblje med 13% v gozdarstvu in 32% v zračnem prometu.

Do večjega povečanja tarifnih postavk je prišlo na manj akumulativnih področjih gospodarstva. Na več področjih izven industrije je povečanje tarifnih postavk večje kot v industriji, (v prometu, gradbeni obrti, komunalnem gospodarstvu itd.). Tudi v nekaterih manj akumulativnih panogah industrije, tako v industriji gradbenega materiala, v prehranski industriji, filmski industriji so ugotovili večje povečanje tarifnih postavk. Eden izmed vzrokov je v tem, da je na višino tarifnih postavk največ vplivala kvalifikacijska struktura zaposlenih in so tarifne postavke najvišje tam, kjer so najvišje tudi formalne kvalifikacije. Ob tem so ugotovili tudi spremembo kategorij delovnih mest, ob sestavljanju tarifnih pravilnikov.

Menijo, da je bila osnovna slabost pri sprejemanju novih tarifnih pravilnikov pomanjkanje odločnosti, da bi hkrati izdelovali in izpopolnjevali mehanizem nagrajevanja po delovnih uspehih. Uvajanje sodobnih, stimulativnih oblik nagrajevanja je bilo bolj rezultat dela subjektivnih sil in družbene pobude kot pa objektivnih ekonomskih impulzov.

Izkušnje ob izdelavi novih tarifnih pravilnikov zahtevajo, naj bo uvajanje novih oblik nagrajevanja, ki so v praksi dale že izredne uspehe, predmet družbene pobude in ne le notranja stvar posameznih podjetij. Sestavljanje tarifnih pravilnikov je postavilo na dan vrsto vprašanj, med njimi tudi ali so tarifni pravilniki s sedanjo vsebino sploh ustrezna osnova za nagrajevanje po delovnih uspehih.

O rezultatih ankete bo na eni izmed prihodnjih sej razpravljalo tudi predsedstvo Centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije.

KONEC ZASEDANJA JUGOSLOVANSKO-POLJSKEGA ODBORA

Sodelovanje s Poljsko

Varšava, 18. okt. S podpisom uradnega protokola je bilo danes popoldne končano III. redno zasedanje jugoslovansko-poljskega odbora za gospodarsko sodelovanje. Dokument sta podpisala vodja jugoslovanske delegacije podpredsednik ZIS Mijalko Todorović in vodja poljske delegacije Pjotr Jaroszewicz.

Na zasedanju so razpravljali o rezultatih dela med obema zasedanjema, o pripravah za sklenitev dolgoletnega trgovinskega sporazuma, o trajnem gospodarskem sodelovanju in industrijski kooperaciji, o znanstveno - tehničnem sodelovanju, o sodelovanju planskih organov in sodelovanju na področju kmetijstva.

Po sprejemu, ki ga je priredil Pjotor Jaroszewicz je jugoslovanska delagacija odpotovala v Beograd.

Slobodan Vujica

Predstavnik Bele hiše o poti Eisenhowerja

Washington, 18. okt. (AP) Predstavnik Bele hiše je izjavil, da nima nobenih podatkov o pripravljenosti predsednika Eisenhowerja, da bi konec meseca odpotoval v Evropo na razgovore glede priprav za konferenco najvišjih predstavnikov Vzhoda in Zahoda.

Belgijci v Vojvodini

Belgijska parlamentarna delegacija je včeraj obiskala pokrajinsko ljudsko skupščino v Novem Sadu, kmetijsko zadrugo v Srbobranu in poskusno posestvo v Kamendinu

Novi Sad, 18. okt. (Tanjug) Belgijska parlamentarna delegacija je danes dopoldne obiskala Novi Sad, kjer so jo sprejeli predsednik pokrajinskega zbora Ljudske skupščine Vojvodine Luka Mrkšić in predsednik zbora proizvajalcev Predrag Vladisavljević.

V pokrajinski skupščini so se gostje pogovarjali dve uri s [illegible] skupščine, izvršnega sveta, zadružne zveze in kmetijsko - gozdarske pokrajinske zbornice ter se zanimali za vprašanja kmetijske proizvodnje, za raznovrstne oblike organizacije v kmetijstvu in za kooperacijo.

Belgijski poslanci in senatorji so obiskali tudi kmetijsko zadrugo v Srbobranu, kjer so se med pogovorom z zadružniki seznanili s proizvodnjo, kooperacijo in načinom poslovanja. Obiskali so tudi poskusno posestvo inštituta za živinorejo v Kamendinu.

Ob koncu obiska je predsednik pokrajinskega zbora Ljudske skupščine Vojvodine Luka Mrkšić priredil v hotelu »Vojvodina« na čast delegaciji belgijskega parlamenta slovesno kosilo, ki so se ga udeležili ljudski poslanci, člani izvršnega sveta Vojvodine in drugi Belgijski parlamentarci so se popoldne vrnili v Beograd.

V DANAŠNJI ŠTEVILKI

Str. 2 – Elektronika odpira pot avtomatizaciji

Str. 3 – Dogovarjanje o kmetijski proizvodnji

– S ceste se vračajo bogatejši

– Obveznost do volivcev

Str. 4 in 5 – Športne vesti

Str. 6 – »Pokaži, kaj znaš?« spet na sporedu

Druga stran Lune posneta

Rezultate fotografiranja bodo objavili — Avtomatična medplanetarna postaja je že obkrožila Zemljo in spet poletela v vesolje

MOSKVA, 18. okt. (TASS). Med svojim poletom skozi vesolje je sovjetska medplanetarna avtomatična postaja fotografirala drugo, nevidno in neznano stran Lune. Rezultate o tem bodo objavili, kakor hitro bodo obdelali in proučili sprejete podatke. Danes ob 19.50 po moskovskem času je avtomatična medplanetarna postaja končala svoj prvi krožni polet okoli Zemlje.

»Lunik III«, ki so ga izstrelili 4. t. m., je obkrožil skrito stran Lune v širokem krožnem tiru skozi vesolje. Najbližja oddaljenost rakete od središča Zemlje je bila v trenutku, ko jo je obkrožila in je znašala 47 500 km. V tem trenutku je raketa letela nad Solomonskimi otoki od severozahoda proti jugozahodu s hitrostjo 3,91 km na sekundo, nato pa je ponovno odletela v vesolje. TASS poudarja, da se je raketa med včerajšnjim bližanjem Zemlji gibala ob 18. uri po moskovskem času s hitrostjo 1,7 km na sekundo in je bila oddaljena še 166.500 km.

Kakor poroča moskovski radio, sovjetski astronom in direktor observatorija v Pulkovem, Mihajlov, piše v današnji »Pravdi«, da sovjetski »Lunik III« med svojim poletom skozi vesolje lahko zadene Zemljo ali Luno, vendar podrobnejše napovedi o tem zaenkrat še niso možne.

Explorer VII boljši kot so pričakovali

Huntsville, 18. okt. (AP) Ameriški zemeljski satelit »Explorer VII«, ki so ga izstrelili 13. t. m., se giblje po eliptičnem tiru, ki znaša na najoddaljenejši točki od Zemlje 1114 km, na najbližji pa 560 km. Sporočilo državne uprave za aeronavtiko in vesolje, ki je vodila izstrelitev, pravi, da satelit oddaja podatke o radiaciji in meteorološke informacije vsakih 100 minut. Zlasti poudarjajo, da satelit izpolnjuje določene načrte precej bolj, kakor so prvotno pričakovali. Satelit »Explorer VII« je težak nekaj nad 41 kg, izstrelili pa so ga s pomočjo rakete »Juno II«.

VREME

Frontalne motnje so že dosegle Alpe in zahodno Sredozemlje, kjer povzročajo pretežno oblačno vreme in vmes nekaj padavin. Naše kraje bodo zajele zelo oslabljene in ne bodo povzročile bistvenega poslabšanja.

Napoved za ponedeljek: V glavnem lepo vreme s prehodno oblačnostjo. Zjutraj in dopoldne po kotlinah megla ali nizka oblačnost. Temperatura ponoči okoli 0 stopinj, v Primorju okoli 8, najvišja dnevna temperatura med 15 in 19 stopinjami.

Šahovski turnir kandidatov za svetovno prvenstvo

REZULTATI PARTIJ XXII. KOLA

TALJ : SMISLOV (1.5:1.5)	1:0
FISCHER : KERES (2:1)	prek.
OLAFSSON : PETROSJAN (2:1)	prek.
GLIGORIČ : BENKÖ (2:1)	prek.

ELEKTRONIKA ODPIRA POT AVTOMATIZACIJI

Mednarodni sejem »Sodobna elektronika« daje nove pobude naši industriji

Upravičeno lahko rečemo, da predstavljata sejem »Sodobna elektronika« in prvo jugoslovansko posvetovanje o sestavnih delih elektronskih naprav, ki se bo v torek začelo v Ljubljani, zaključek razdobja, ko smo ustvarjali osnove naše elektronike in ko se hkrati začenja novo obdobje hitrejšega poleta in smelejše podjetnosti pri uvajanju elektronike in avtomatizacije v našem gospodarstvu.

To so misli, ki jih je izrekel tov. Hasan Brkić te dni ob otvoritvi sejma. Omenil je tudi prve značilne uspehe na tem področju, ki nas vodijo k povečanju produktivnosti dela in k izboljševanju kvalitete proizvodov: uvedbo avtomatske regulacije v nekaterih obratih zeniške železarne, avtomatizacijo določenih obratov tovarne aluminija v Kidričevem, ki bo v nadaljnji izgradnji v celoti avtomatizirana, nadalje telekomandne naprave na progah Doboj—Zenica in Novska—Zagreb, ki predstavljajo začetek modernizacije naših železnic in pa komplekse avtomatizirane naprave za predelavo nekaterih kmetijskih pridelkov, ki jih izdelujeta podjetji Jedinstvo in Braća Kavurić v Zagrebu Čedalje več je tudi tovarn, ki uvajajo avtomatske merilne in regulacijske naprave.

Skratka, začeli smo praktično uvajati avtomatizacijo. Tako je naša mlada elektronska industrija zdaj pred veliko nalogo, čim hitreje zadostiti glede množične proizvodnje sestavnih delov in kompletnih elektronskih naprav za industrijo, promet, telekomunikacije itd. Teh velikih nalog se elektronska industrija kar dobro zaveda, o čemer pričajo obsežne priprave posameznih podjetij za razširitev proizvodnje.

Po perspektivnem načrtu za razvoj jugoslovanske elektronike ima odgovorne naloge zlasti Industrija za elektrozveze v Ljubljani, ki je v desetih letih, odkar obstoja, izvršila pionirsko delo pri razvoju elektronskih elementov in je osvojila njihovo proizvodnjo v taki izbiri, s kakršno se lahko pohvali le malo podjetij v mednarodem merilu. Danes zalaga s temi elementi vso jugoslovansko industrijo. V podjetju imajo tudi že načrt za rekonstrukcijo, po katerem naj bi se vrednost letne proizvodnje, ki je dosegla 2 milijardi din, tako povečala, da bi v 10 letih dosegla 25 milijard din.

TRANZISTORJI — NAJVEČJI USPEH IEV

To podjetje, ki ima zdaj v Sloveniji 13 obratov in zaposlenih 1500 delavcev, od tega 100 inženirjev in 200 tehnikov, nas tudi letos preseneča z vrsto novih izdelkov. Posebno mesto zavzema pri tem izredno zahtevna proizvodnja drobnih germanijevih tranzistorjev. To so elektronski elementi, ki nadomeščajo mnogo večje elektronke in jih v marsičem tudi prekašajo zlasti z neverjetno odpornostjo (s čimer pričajo aparature izstreljenih satelitov), s praktično neomejeno življenjsko dobo in neprimerno manjšo potrošnjo elektrike ob miniaturnih dimenzijah. Odtod tako viharni razvoj tranzistorskih naprav v sodobni elektroniki. Že pred devetimi leti so začeli v takratnem Inštitutu za elektrozveze osnovne raziskave tranzistorske tehnike, pred letom so izdelali prvi uporabni tranzistor, zdaj pa že izdelujejo tri tipe teh tranzistorjev in šest vrst germanijevih diod, mesečno okrog 4000 tranzistorjev in 5000 diod. Drugo leto bo proizvodnja dosegla okrog 250.000 tranzistorjev in 100.000 diod, po rekonstrukciji v treh ali štirih letih pa okrog 2 milijona enot, s čimer se bo to podjetje uvrstilo med velike evropske proizvajalce na tem področju. To pa je le eno izmed področij dejavnosti podjetja, ki obeta še nesluten razvoj.

»NOVA TOVARNA »ISKRE« PRI NOVI GORICI

Kot primer burnega razvoja naše elektronske industrije lahko navedemo tudi tovarno »Iskra« v Kranju, ki je na sejmu izpolnila svoj obsežni razstavni prostor s številnimi novimi izdelki serijske proizvodnje in prvič razstavlial tudi svoje merilne in kontrolne naprave za opremo laboratorijev in naprave za kontrolo pri proizvodnji. Tu lahko med drugim opazimo, da prodirajo tranzistorji tudi na področje avtomatske telefonije, o čemer nam priča prototip avtomatske telefonske naprave s feritno tranzistorskim registrom, ki dela izredno zanesljivo, ker je brez vrtljivih delov, in omogoča pri velikih centralah prihranek prostora do 80%.

Proizvodnja »Iskre« bo letos dosegla 6,3 milijarde din nasproti 4,4 milijarde l. 1956, vendar bodo potrebe našega trga samo v sedanjih proizvodnih panogah Iskre perspektivno dosegle leta 1971 okrog 50 milijard din. Sedanji objekti pa skupaj z novimi obrati v Lipnici in Otočah ne dopuščajo nadaljnje širitve proizvodnje. Ker bi tudi povečanje tovarne v Kranju terjalo velike komunalne investicije za novo delovno silo, so se odločili, da bodo iz tovarne v Kranju izločili proizvodnjo avtoelektrike in za to panogo uredili novo veliko tovarno v Št. Petru pri Novi Gorici, kjer je dovolj delovne sile in so na razpolago tudi nekateri objekti. Tako računajo, da bodo že sredi prihodnjega leta lahko prenesli montažo avtoelektrike v novo tovarno, ki bo po zgraditvi potrebnih objektov že čez poldrugo leto razvila celotno proizvodnjo avtoelektrike, perspektivno pa bo zaposlovala okrog 1000 delavcev. Tako bodo v samem Kranju lahko hitreje razvili ostale panoge proizvodnje. fs

Veliko zborovanje v Kikindi

KIKINDA, 13. okt. (Tanjug) Danes je bilo v Kikindi veliko zborovanje prebivalcev severnega Banata. Posvečeno je bilo revolucionarnemu gibanju kmetijskih delavcev, ki je bilo pred vojno močno zlasti v tem delu naše države. Okoli 30.000 ljudi, ki jim je govoril član CK ZKJ Stevan Doronjski, je dalo priznanje borbenemu kmečkemu proletariatu in delovnim kmetom Elemira, Taraša, Kumana, Elenaca, Moravice, Topole, Idjoša, Sente, Kanjiže in drugih krajev Vojvodine, ki so s svojim bojem pisali del zgodovine našega revolucionarnega delavskega gibanja.

Spominska svečanost v Bermu

Pazin, 18. okt. (Tanjug) — Bermu, v centralni Istri, je bila danes komemorativna svečanost ob 30-letnici ustrelitve znanega rodoljuba in borca za nacionalno osvoboditev Istre, Vladimira Gortana.

Razstava KPJ v Novi Gorici

NOVA GORICA, 18. oktobra — Dopoldne je bila v avli OLO Gorica odprta razstava v počastitev 40-obletnice KPJ in SKOJ.

To potujočo razstavo je priredil republiški inštitut za proučevanje delavskega gibanja in razvoja KPJ. V Novo Gorico so jo prenesli iz Kopra, od tu pa bo šla v Ajdovščino in druge kraje Goriške. J. P.

Preživeli udeleženci stavke železarjev v Rušah iz leta 1939, ki še zdaj aktivno delajo v podjetju. Od leve proti desni stojijo Jože Motaln, Mirko Pavlec, Ivan Slapnik, Jože Leskovar, Ivan Mojzer in Viktor Strnad. (Foto: M. Kos)

Obletnica stavke ruških kovačev

RUŠE, 18. oktobra. — Danes so v železarni Ruše proslavili v okviru 40-letnice KPJ 20. obletnico stavke ruških kovačev. Na svečani seji DS je predsednik Matija Falnoga govoril o uspehih podjetja ter o devetletnih izkušnjah delavskega samoupravljanja.

Pred slavnostjo je bilo politično zborovanje. Na zborovanju je najstarejši ruški komunist Rudi Pišanec orisal razvoj delavskega gibanja v Rušah v letih 1937 do 1940 in odkril spominsko ploščo v spomin na stavko kovačev pred 20 leti. Član CK ZKH in ustanovitelj prve partijske celice v Rušah 1937. leta Norbert Veber je na zborovanju govoril o notranjih in zunanjih političnih problemih ter o vlogi ZK v današnjem razvoju. Direktor železarne Cvetko Sergo je razdelil udeležencem stavke spominske plakete v znak sodelovanja v stavki. Prav tako so razdelili priznanje vsem članom kolektiva ki že več kot 10 let delajo v podjetju, kakor tudi pevskemu zboru »Svobode« Ruše ter aramski sekciji, pevskemu oktetu kovačev in tamburaškem ansamblu KUD Smolnik.

Sekretar občinskega komiteja ZK Ruše Ivan Kuzma je razdelil novospre[illegible] članom ZK članske legitimacije in jim čestital [illegible] sprejemu.

M. K.

19. OKT — IZ ZGODOVINE DELAVSKEGA GIBANJA

Peta vsedržavna konferenca KPJ

Pod konec leta 1940 je KPJ že tako okrepila svoje vrste, da je oktobra v najtežjih pogojih ilegalnosti lahko sklicala V. partijsko konferenco. Na tej zgodovinski konferenci je sodelovalo 105 delegatov iz vse države. Na nobenem ilegalnem kongresu ali konferenci dotlej ni sodelovalo tolikšno število delegatov. To je bil ogromen uspeh naše Partije. To je bil dokaz, da se je Partija zelo okrepila, da je očistila svoje vrste, da je končno postala enotna, da je tedaj dejansko postala borbeni odred delavskega razreda Jugoslavije.

S temi besedami je tovariš Tito na V. kongresu KPJ označil pomen V. vsedržavne konference, ki je bila šest let po zadnji partijski konferenci in 12 let po IV. kongresu KPJ. Na začetku svojega referata o organizacijskih vprašanjih je tovariš Tito tedaj dejal, da je konferenca »v obdobju krepkega preobrata v delu in razvoju KPJ, v obdobju svojega krepkega poleta, potem, ko je očistila svoje vrste, ko je prebrodila hudo dolgoletno notranjo krizo«.

Peta vsedržavna konferenca se je začela 19. oktobra 1940 v Dubravi blizu Zagreba in je trajala tri dni.

Z zborovanja v Titovem Užicu

(Nadaljevanje s 1. strani)

dino, da smo lahko ob pravem času obrali in spravili rekordne pridelke koruze, nekoliko pa je to letos bčutilo tudi naše gradbeništvo. V gospodarstvu, prosveti, znanosti, kulturi, zdravstvu in drugje nenehno rastejo potrebe po novih delovnih močeh.

Ko je govoril o šolanju, je Miloš Minić oudaril velike napore za uresničevanje pogojev, da bi osnovne šole v mestih delale v dveh izmenah, da bi odpravili delo v tretji in četrti izmeni, da bi imele naše strokovne in srednje šole dovolj prostorov in ustrezne predavatelje.

Naša mladina in boj za aktivno koeksistenco

Naš razvoj in usoda naših narodov kot tudi vseh drugih narodov na svetu je odvisna tudi od mednarodnega položaja, je za tem dejal Miloš Minić. Konec hladne vojne, popuščanje napetosti v mednarodnih odnosih, konec teh me v oboroževanju, uresničitev aktivne koeksistence med narodi ne glede na stopnjo in razvoj družbenega in političnega sistema, vse to so usodna vprašanja našega časa. Živimo v času atomskih in hidrogenskih bomb, balističnih in drugih raket. Znanost in tehnika sta dosegli neslutene uspehe, o kakršnih so ljudje v bližnji preteklosti lahko samo sanjali. Vprašanje je, ali bo človek uporabil te dosežke, ki so največji v zgodovini človeštva, za miroljubne cilje, za boljše življenje in srečo človeštva ali za uničenje civilizacije in vsega človeštva. Naša mladina zelo dobro pozna naše napore, da bi odpravili hladno vojno in preko popuščanja mednarodne napetosti dosegli miroljubno koeksistenco med narodi in državami ne glede na razlike v družbenih in političnih sistemih. Razvoj v svetovni politiki potrjuje pravilnost načel, za katere se naša država že leta vztrajno bori in se jih tudi dosledno drži kljub vsem najrazličnejšim napadom, ki smo jim bili izpostavljeni in jih še doživljamo. Kitajski, albanski in nekateri drugi voditelji, časopisi in radijske postaje še danes napadajo našo politiko aktivne miroljubne koeksistence, češ da je revizionistična. Za našo državo in za mlado generacijo ni nič odločilnega pomena ti napadi in klevete marveč to, da je vedno več upanja za uresničitev miroljubne koeksistence.

Vse to je izredno pomembno za našo mladino, ki sodeluje z mladino drugih držav in tako nadaljuje delo SKOJ in prejšnjih generacij mladine, je dejal Miloš Minić.

Proslava veterinarjev v Črnomlju

ČRNOMELJ, 18. okt. Številni veterinarji in veterinarski tehniki, predstavniki oblasti in organizacij ter šolska mladina in prebivalci Črnomlja so se danes dopoldne udeležili odkritja spominske plošče na hiši, kjer je bila med vojno ena izmed prvih veterinarskih ambulant. Slovesnost je zače. predsednik društva veterinarjev in veterinarskih tehnikov Slovenije tov. Bučar ki je v imenu društva pozdravil številne udeležence proslave

Nastanek in razvoj ter delovanje veterinarske službe na osvobojenem ozemlju je orisal tov. Milan Dolenc, nekdanji šef veterinarske službe pri SNOS in glavnem štabu NOV in POS, ... je tudi odkril spominsko ploščo.

Za tem je bil kratek kulturni spored, v katerem so sodelovali: godba na piha a iz Črnomlja, pevski zbor iz Stične er recitatorji.

Veterinarska proslava v Črnomlju je bila v okviru pro lav 40-obletnice ZKJ. —z

Konferenca ZK beograjske univerze

BEOGRAD, 18. okt. (Tanjug) Danes je zaključila delo letna konferenca Zveze komunistov beograjske Univerze. Izvolili so nov komite s sekretarjem Vladanom Neorčićem. V razpravi je sodeloval tudi Krste Crvenkovski, član CK ZKJ in sekretar za prosveto in kulturo Zveznega izvršnega sveta. Med drugim je poudaril, da bi morali tudi na tehnični fakulteti omogočiti izredni študij. O podiplomskem študiju je dejal, naj bi imeli značaj organiziranega in sistematičnega pouka. Delegati na konferenci ZK beograjske Univerze so zahtevali, naj bi bil teoretični pouk na fakultetah najtesneje povezan s prakso. Omenjeno je bilo, da doktorske dizertacije redko obravnavajo sodobne probleme. Prvo doktorsko dizertacijo o delavskem samoupravljanju je branil neki Burmanec.

Odkritje spomenika padlim borcem v Grgarju

Grgar, 18. okt. Dopoldne je bila v Grgarju pri Gorici v počastitev 40-letnice Partije in SKOJ partizansko slavje z odkritjem spomenika padlim borcem in žrtvam fašističnega nasilja. Spomenik stoji na kraju, kjer je med NOB padel 14-letni kurirček ob izvrševanju svoje dolžnosti. Slavnostni govor ob odkritju je imel France Bevk.

Nov tip traktorja

Beograd, 18. okt. (Tanjug) Industrija motorjev v Rakovici pri Beogradu bo začela prihodnje leto izdelovati traktor »Zadruga — Diesel 1960«, ki je izpopolnjena inačica prvega domačega traktorja »Zadrugar«. Na novem traktorju je mogoče razmakniti prednja kolesa do 40 cm, povečana je razdalja od najnižje točke traktorja do tal in okrepljena prednja os. Razdalja med osema je večja, kar poveča stabilnost traktorja. Novi traktor je usposobljen tudi za kompleksno obdelavo koruze.

Živinorejska razstava v Starem trgu

STARI TRG, 18. oktobra. — V počastitev občinskega praznika in 30-obletnice ustanovitve selekcijske živinoreje v Loški dolini, je bila danes dopoldne v Starem trgu pri Ložu odprta razstava plemenske živine, na kateri je bilo razstavljenih preko 250 glav goveje živine.

Po ocenjevanju živine, ki je potekalo v štirih komisijah, so razdelili nagrade v skupnem znesku nad 400.000 din posameznim živinorejcem za dosežene uspehe.

VSEM POTROŠNIKOM ELEKTRIČNE ENERGIJE!

Zaradi izredne suše je padla proizvodnja električne energije. V industriji so bile že izvedene redukcije dobav električnega toka. Pozivamo pa tudi vse ostale potrošnike, naj čimbolj varčujejo z električnim tokom. Posebno jih pozivamo, naj ne uporabljajo električnih peči za ogrevanje prostorov in naj tudi sicer postopajo najvarčneje pri uporabi električnih aparatov. Vsi potrošniki naj se zavedajo, da bodo s tem pripomogli premagati trenutno pomanjkanje električne energije. Naj državljanska zavest nadomesti uporabo upravnih ukrepov

ELEKTROGOSPODARSKA SKUPNOST SLOVENIJE

Celjski kulturni dogodki

Celje, 18. okt. Konec tedna so tukaj zabeležili tri pomembne kulturne prireditve. Včeraj popoldne so v prostorih Slovenskega ljudskega gledališča, ki že nekaj let lepo služijo kot umetniško razstavišče, odprli razstavo del iz slikarske zapuščine revolucionarja in umetnika Moše Pijada.

Ob otvoritvi razstave je govoril sekretar občinskega komiteja ZKS Cveto Pelko Zvečer je bila v mali dvorani Narodnega doma prva predstava eksperimentalnega Malega odra celjskega SLG. Na sporedu je bila drama Erwina Sylvanusa »Korczak in otroci«. To je bila hkrati prva uprizoritev tega zanimivega dela v Jugoslaviji.

Poleg številnih uglednih domačih gostov se je predstave udeležil tudi svetnik poljske ambasade v Beogradu Stanislaw Korzeniowski. Po premieri, ki je doživela lep uspeh, so se obiskovalci zbrali v klubu kulturnih in javnih delavcev, kjer naj bi se po zamisli organizatorjev Malega odra vršile debate o njegovih uprizoritvah, kot reden sestavni del prireditev eksperimentalnega gledališča. Ob tej priložnosti je bila v klubskih prostorih odprta tudi razstava akademskega slikarja Lojzeta Zavolovška iz Velenja.

V Prištini Višja upravna šola

Priština, 17. okt. (Tanjug) Danes so v Prištini slovesno odprli Višjo upravno šolo. Slovesnosti so prisostvovali med drugim tudi Dušan Mugoša s člani sekretariata oblastnega komiteja Zveze komunistov ter člani Izvršnega sveta Kosova in Metohije.

Prvo leto se je vpisalo v Višjo upravno šolo v Prištini 216 rednih in izrednih slušateljev.

Ob otvoritvi nove upravne šole v Prištini so poudarili, da bo ta šola prirejala v sodelovanju z višjo pedagoško šolo tečaje in seminarje za delavce in uslužbence, ki se bodo učili šiptarskega jezika. Razen tega bodo prirejali tudi tečaje za tuje jezike.

Delovna zmaga v Asabu

SPLIT, 18. okt. (Tanjug). Pomorsko gradbeno podjetje iz Splita, ki gradi na Rdečem morju veliko etiopsko pristanišče Asab, je izročilo namenu ju. [illegible] pomol pristanišča, dolg 325 in širok 100 m. To je prvi zgrajeni objekt novega pristanišča, ki bo v celoti zgrajeno konec 1961. leta. Južno obalo novega asabskega pristanišča so začeli graditi lani. Do sedaj so vgradili v kamniti nasip 51.000 kub. m, v ves nasip pa so vgradili 280 tisoč kubikov materiala. Za pristanišče so dosedaj porabili 13.500 kub. m betona.

Prvi pomol v Asabu bo lahko sprejel hkrati tri velike trgovske ladje, kar zadostuje za čas, dokler ne bo zgrajeno vse pristanišče. Na gradbišču dela sedaj okoli 60 jugoslovanskih strokovnjakov in 400 etiopskih delavcev.

Podpora koroškim Slovencem

Pismo avstrijskega akademika v Slovenskem vestniku

Dunaj, 18. okt. (Tanjug) Celovški tednik »Slovenski vestnik« objavlja v nemščini besedilo pisma znanega avstrijskega znanstvenika in publicista akademika dr. Wolfganga Benndorfa, ki je kot poznavalec dejanskega položaja slovenske manjšine že lani podprl njeno spomenico o vprašanju šolstva.

Bendorf, ki je od leta 1926 do 1934 živel v Celovcu, v svojem pismu podpira zahteve manjšine za uresničenje njenih zakonitih pravic in zagotovitev nacionalnega obstoja ter poudarja, da je popolnoma pravično in umljivo, če Slovenci vztrajajo na tem, da slovenska manjšina še nadalje obstoja v južni Koroški.

Benndorf nato omenja da ni nobene »nevarnosti slovenizirania kateregakoli dela Koroške« ter poudarja, da so take trditve dejansko neumne in nesramne nacistične laži. Benndorf nasprotno ugotavlja, da je »nevarnost germanizacije južne Koroške povsem stvarna nevarnost« ter se ji je treba še vedno zoperstavljati.

Benndorf, ki se je med svojim dolgoletnim bivanjem na Koroškem spoznal s številnimi Slovenci, je odločno obsodil nacistično in protislovensko dejavnost nacionalističnih organizacij na Koroškem.

Jedrski strokovnjaki ZSSR pojdejo v ZDA

MOSKVA, 18. okt. (TASS). Ob koncu obiska v Sovjetski zvezi se je predsednik ameriške komisije za jedrsko energijo John Macon na današnji tiskovni konferenci v Moskvi pohvalno izrazil o organizaciji sovjetskih znanstvenih ustanov in visoki strokovnosti znanstvenih kadrov.

Macon je povedal novinarjem, da bo v začetku prihodnjega meseca obiskala ZDA delegacija sovjetskih znanstvenikov, ki jo bo vodil načelnik glavne uprave za jedrsko energijo prof. Emeljanov.

Največja alpinistična nesreča v nepalskem področju Himalaje

KATMANDU, 18. okt. (Reuter). Nepalsko zunanje ministrstvo je sporočilo, da sta se znani svetovni alpinistki Francozinja Claude Cogan in Belgijka Claudine van der Stratten smrtno ponesrečili pri poskusu, da bi se povzpele na enega izmed himalajskih osemtisočakov Čo Ju. Hkrati sta izginila tudi dva Šerpasa, ki sta ju spremljala. Sporočilo pristavlja, da so se pogrešanci ponesrečili verjetno med 1. in 9. oktobrom, ko je besnel močen vihar in je hitrost vetra znašala 160 km na uro. Po pisanju današnjih belgijskih listov je to doslej največja alpinistična nesreča v nepalskem področju Himalaje.

DELO POSEBNEGA ODBORA GENERALNE SKUPŠČINE

Resolucija osmih

dežel o razširitvi stalnih organov OZN

New York, 18. okt. (AP) Kot se je zvedelo bo osem dežel predlagalo na jutrišnji seji posebnega odbora Generalne skupščine načrt resolucije, ki določa razširitev organov OZN. Pri izdelavi načrta so sodelovali Afganistan, Cejlon, Indija, Indonezija, Irak, Jordan, Libanon in Pakistan.

Ta načrt predlaga razširitev Varnostnega sveta, ki ima sedaj 11 članov, ECOSOC, ki ima 18 članov, in mednarodnega sodišča, ki ima 15 članov, da bi tako novim članom OZN omogočili sodelovanje v teh svetih. Od leta 1955 so namreč sprejeli v članstvo OZN 23 novih dežel.

Med dosedanjo razpravo o tem vprašanju v posebnem političnem odboru so se ZDA, Velika Britanija in Francija izjavile za razširitev svetov, medtem ko je Sovjetska zveza dala vedeti, da bo uporabila veto pri vsakem dopolnilnem predlogu k Ustanovni listini v tem ali kakršnemkoli drugem smislu, dokler LR Kitajska ne dobi svoje mesto v OZN.

Jutri dopoldne se bo sestala tudi Generalna skupščina, ki bo skušala rešiti vprašanje šestega nestalnega člana Varnostnega sveta. Za to mesto kandidirata Poljska in Turčija, vendar je to vprašanje ostalo nerešeno tudi po dosedanjih 25 glasovanjih.

Na sedežu OZN so sporočili, da bo Generalna skupščina pojutrišnjem začela razpravo o vprašanju Tibeta.

Volitve v Vorarlbergu

Dunaj, 18. okt. (Tanjug) Avstrijska ljudska stranka je zmagala na današnjih volitvah za pokrajinsko skupščino v Vorarlbergu, kjer je zmagovala tudi ves čas po vojni. Dobila je nad 64.600 glasov ter bo imela 21 poslancev v pokrajinski skupščini, medtem ko je socialistična stranka dobila 10 mandatov, desničarska »svobodnjaška stranka« 5 mandatov,

Telegrami

VARŠAVA — Poljski zunanji minister Rapacki, ki je vodil delegacijo svoje dežele na zasedanju Generalne skupščine OZN v New Yorku, se je po krajšem postanku v Londonu vrnil v Varšavo.

MANILLA Indonezijski zunanji minister Subadrijo je prispel na dvodnevni uradni obisk Filipinom, kjer se bo sestal s predsednikom Garcio in zunanjim ministrom Seranom.

NEW DELHI — Sekretar KP Indije Adžaj Goš je po tritedenskem potovanju v Sovjetski zvezi in LR Kitajski izjavil ob povratku v New Delhi, da bosta Indija in LR Kitajska v kratkem proučili vprašanje obmejnih sporov, vendar ni mogel povedati, kdo to prevzel pobudo za tako konferenco.

TOKIO — Desno krilo japonske socialistične stranke je objavilo, da se bo ločilo od stranke. Skupina, ki jo vodi Niši, je bojkotirala letno konferenco socialistične stranke, ki se je pravkar končala. Pričakujejo, da se bo Nišijeva skupina 26 tega meseca registrirala kot posebna parlamentarna frakcija.

Novo izzivanje nacistov na Dunaju

DUNAJ, 18. okt. (Tanjug). Okoli 5000 neonacistov in bivših hitlerjevcev je sinoči stopalo po dunajskih ulicah v mimohodu, ki se je končal z zborovanjem na trgu pri starem habsburškem dvorcu, kjer je leta 1938 Hitler razglasil priključitev Avstrije k tretjemu Reichu Udeleženci manifestacij so kot povod za zborovanje izkoristili proslavo 200-letnice Schillerjevega rojstva, prepevali pa so fašistične pesmi in vzklikali fašistična gesla.

V znak protesta proti tej manifestaciji neonacistov so bile v središču Dunaja hkrati tudi proti demonstracije, ki se jih je udeležilo večje število prebivalcev. Udeleženci protidemonstracij so javno protestirali proti odloku avstrijskih oblasti, ki so neonacistom dovolile to manifestacijo, proti čemur so še bolj protestirale tudi številne organizacije.

DELO

IZHAJA VSAK DAN

UREJUJE GA UREDNIŠKI ODBOR

Miran Zakrajšek, Aleksander Javornik, Pavle Zrimšek, Rudi Vogrič (notranjepolitično in gospodarsko področje) — Milan Sega, Cene Kranjc (kultura, prosveta) — France Drenovec (zunanja politika) — Boštjan Zagar (dnevna redakcija) — Milan Starin (dopisništvo) — Bojan Ajdič (ljubljanska rubrika) — Dušan Kuret (telesna vzgoja) — Ivan Kranjc (zanimivosti) — Dušan Vrtovec (tehnični urednik)

DOGOVARJANJE O KMETIJSKI PROIZVODNJI

Pred sklepanjem pogodb za odkup kmetijskih pridelkov

V nekaj dneh bodo trgi na veliko in preskrbovalna oziroma grosistična podjetja za promet s kmetijskimi pridelki začela sklepati pogodbe o dobavi kmetijskih pridelkov za prihodnje leto. Kot pravijo v Zvezi trgovinskih zbornic Jugoslavije, mora biti osnova za sklepanje pogodbe dejanska možnost proizvajalnih področij in realne potrebe potrošniških središč, izvoza, prehranbene industrije, rezerv, itd.

Neobhodno je, da trgovinske organizacije, ki sklepajo pogodbe, po dekadah predvidijo potrebne količine posameznih kmetijskih pridelkov, ki jih morajo dobaviti proizvajalne organizacije. Trgovina, ne glede na realne ocene potreb tržišča, ne bo mogla sklepati pogodb, če tudi proizvajalne organizacije ne bodo imele realnih programov svoje proizvodnje in konkretnih načrtov o možnostih za dobavo v določenih rokih.

Kot se predvideva, bi sklepanje pogodb za odkup zelenjave in sadja omejili na nekatere osnovne prehranbene predmete, kot so krompir, fižol, čebula, paradižnik, paprika, zelje, jabolka, grozdje in slive. Pogodbe, ki bi jih sklepali od oktobra do januarja, bi morale imeti za osnovo samo kmetijsko proizvodnjo, ne pa odkup tržnih presežkov, to se pravi, da je treba sklepati pogodbe za proizvodnjo, a ne za tržne presežke, kot je bilo to dosedaj v navadi. Trgovinske organizacije bi sklepale pogodbe s kmečkimi delovnimi zadrugami, zadružnimi ekonomijami, poslovnimi zvezami in kmetijskimi posestvi, ki nastopajo kot prodajalci in nosilci pri sklepanju pogodb. Kupci so lahko trgi na debelo, preskrbovalna in predelovalna podjetja, pooblaščene izvozne organizacije in veliki potrošniki.

Sama organizacija sklepanja pogodb ne bo prepuščena stihiji. Za to so predvidene posebne komisije za ožja in širša proizvodna področja, v katerih bi bili tudi predstavniki ljudskih odborov, zbornic, zadružnih poslovnih zvez itd.

Razen teh novosti pri organizaciji odkupa lahko pričakujemo novosti tudi glede cen. Dosedanje izkušnje dokazujejo, da nastane pri fiksnem dogovarjanju cen vrsta pomanjkljivosti, zato bi moralo dogovarjanje temeljiti na zajamčenih minimalnih cenah, ki bi vsebovale tudi poprečne proizvodne stroške za posamezna proizvodna področja. Treba bi bilo tudi vsklajevati cene med posameznimi področji, za kar bi bila pristojna posebna zvezna komisija.

Z uvedbo garantiranih minimalnih cen bi zagotovili proizvajalnim organizacijam kritje izgub, ki bi nastale, če bi cene na tržišču padle pod garantirane minimalne cene. S tem bi jim v določenih časovnih obdobjih zagotovili stabilne odkupne cene, tako da ne bi prihajalo do tega, da bi bile pristojne prodajati po prenizkih cenah.

Prihodnje leto pa bodo morali tako proizvajalci kot kupci bolj spoštovati pogodbe. Trgovinske organizacije naj bi bile dolžne prevzeti, proizvajalci pa dobavitj vse dogovorjene količine. S tem bi zagotovili pravilno preskrbo posameznih potrošniških področij in se izognili kršenju pogodb po posameznih proizvajalcih.

I. S.

Zidarski tečaj v mladinskem naselju »Ivo Lola Ribar«

Po Jugoslaviji

NOVI BIOLOŠKI INSTITUT

V Rovinju je zasedal Svet novega Biološkega instituta, ki sta ga ustanovila Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti in Univerza v Zagrebu. Novi institut bo organiziral in opravljal znanstvena biološka raziskavanja in bo posvečal največ pažnje takim, ki so pomembna za gospodarstvo. Dajal bo pobudo za raziskavanja rastlinskega in živalskega sveta na kopnem in morju, zlasti na področju ribjega zivljenja. Institut bo nadalje prirejal tečaje iz biologije morja za studente biologije iz vse Jugoslavije in tudi iz tujine, kar je dosedaj opravljal predvsem Institut za biologijo morja v Rovinju. Ustanovitev novega Biološkega instituta je naletela na veliko zanimanje pomorskih gospodarskih krogov, ki pričakujejo od dela tega instituta pomoč pri reševanju številnih praktičnih vprašanj našega ribolova.

ŠOLA ZA BOLNIČARKE V KRAPINSKIH TOPLICAH

V Krapini so odprli šolo za bolničarke, v katero so sprejeli 43 dekliet. V to šolo so poslale svoje štipendiste vse zdravstvene ustanove iz krapinskega okraja in tudi iz nekaterih drugih občin. Šola ima velik pomen za krapinski okraj, kjer močno primanjkuje zdravstvenega kadra.

Investicije na Hrvatskem

Investicije v industrijo Hrvatske so bile letos usmerjene predvsem na razvoj elektrogospodarstva ter lesne, živilske in kemijske industrije. Letos so začeli uresničevati prvo etapo republiškega načrta v elektrifikaciji za katero je v nekaj prihodnjih letih predvidenih približno 5 milijard din. Velika investicijska sredstva, ki jih cenijo približno na 1.200 milijonov din, bodo porabili letos na Hrvatskem za pospeševanje lesne industrije.

Ozimnice na Hrvatskem

Zgb, 18. X. Na Hrvatskem so v teku organizacijske priprave na spravljanje, čuvanje in razdelitev živil za zimo od novembra letošnjega do maja prihodnjega leta. V organiziranju preskrbe so dosegli lepe uspehe zlasti v Zagrebu, Pulju, Splitu, Dubrovniku, Zadru, Karlovcu, Sisku in drugih mestih.

V nekaterih delih Hrvatske so nastale letos določene težave glede preskrbe s krompirjem, katerega pridelek je povprečno za 20 % manjši od lanskega. Položaj pa se polagoma zboljšuje, ker so začele v večja potrošna središča prihajati znatne količine krompirja.

V Zagrebu so spravili v hladilnike večje količine sočivja in sadja — paradižnikov, graha, fižola v stročju, gob, marelic, robidnic, višenj itd. V skladišča nameravajo spraviti tudi 6.000 ton krompirja, 150 ton presnega in 800 ton kislega zelja, 650 ton čebule, 500 ton fižola itd.

Na jesenski paši

RAZGOVOR S ČLANOM GLAVNEGA ŠTABA MLADINSKIH DELOVNIH BRIGAD JOŽETOM PREDIKAKO

Vračajo se bogatejši

Siv trak, ki se bo čez nekaj let raztezal od Ljubljane do Djevdelije, bo letos postal spet daljši za 110 kilometrov. To bo omogočilo več kot 48.000 brigadirjev, ki so se od začetka letošnje zvezne delovne akcije zvrstili v lepo urejenih naseljih ob trasi in položili med Paračinom in Nišem okrog 61 kilometrov cementa in asfalta, v Makedoniji pa 20 kilometrov moderne ceste še izročili prometu. Tudi na preostalih manj kot 30 kilometrih trase so zamejska dela že končana, tako da ni bojazni, da cesta ne bi bila zgotovljena do roka ali celo že prej.

Razgovor s članom Glavnega štaba mladinskih delovnih brigad v Nišu, Slovencem Jožetom Predikako, se je dotaknil raznih vprašanj, ki pa jih zaradi pomanjkanja prostora ni moč vseh izčrpati. Prvo vprašanje se je dotaknilo mehanizacije na avtomobilski cesti in delovnega učinka brigadirjev. Nanj je Jože odgovoril takole:

»Vsa gradbena podjetja, ki sodelujejo pri gradnji ceste, so dobro opremljena z modernimi gradbenimi stroji. Med najbolj mehanizirana podjetja sodi »Partizanski put«, pa tudi »Slovenija-ceste« ne zaostajajo dosti. Bojazen, da kvaliteta ceste letos ne bo najboljša, se ni uresničila. Mnogi kriteriji glede kakovosti del so letos celo še ostrejši kot lani. Tudi organizacija dela je zadovoljiva. Letos je bilo zahvaljujoč izkušnjam iz lanskega leta moč marsikaj izboljšati. Pri gradbenih podjetjih obstaja večja zainteresiranost, da je razporeditev brigad pri delu čimboljša, ker obračunavajo njihovo delo po efektivnih urah. Mladinske delovne brigade presegajo realno postavljene norme povprečno za 20 do 25%, dekadno povprečje pa včasih doseže celo 140 odstotkov. Prosamezne brigade dosegajo seveda še večje uspehe.«

Naslednje vprašanje je omogočilo podrobnejši razgovor o kulturno-prosvetnem in športnem življenju v mladinskih naseljih.

RAZGIBANO KULTURNO IN ŠPORTNO ŽIVJENJE

»Letos je kulturno-prosvetno in športno življenje,« je pravil sobesednik, »zelo razgibano. Razvija se skozi priprave od naselskih kulturnih večerov in športnih tekmovanj do zaključnih finalnih prireditev v obliki festivalov, tako da pride čimbolj do izraza uspeh vsake posamezne brigade in seveda tudi naselja. To ustvarja pri brigadirjih večji polet in interes, ker vse njihovo kulturo-prosvetno in športno življenje teži k enemu cilju, da bi se namreč čimbolje plasirali in si tako ustvarili pogoje za sodelovanje na zaključnem festivalu. Tak način kulturno-prosvetne in športne dejavnosti je iz naselij ustvaril trdne kolektive, v katerih so brigade tesno povezane med seboj.«

Doslej sta bila dva festivala — v Paračinu in Aleksincu — ki se ju je udeležilo okrog 20 tisoč brigadirjev. Priprave nanju so razkrile mnogo talentov in usposobile odlične organizatorje, ki bodo po vrnitvi domov lahko mnogo prispevali k poživitvi kulturno-prosvetnega in športnega življenja svojih krajev.

»Na avtomobilski cesti je bila tudi repriza Puljskega filmskega festivala,« je nadaljeval Jože, »ko si je ogledalo naše najboljše filme in se srečalo z domačimi filmskimi igralci nad 7000 brigadirjev. To je prav gotovo prispevalo tudi k filmski vzgoji mladine, ki je imela možnost seznaniti se s sončnimi in senčnimi stranmi predvajanih filmov.«

Razgibano kulturno prosvetno življenje na avtomobilski cesti je našlo odmev tudi v kulturnih krogih, saj so kulturni delavci, gledališki in filmski igralci, slikarji, pisatelji in drugi pogosto prihajali med brigadirje. Nekateri so imeli namen ostati v brigadi dan ali dva, potem pa se dva meseca niso mogli ločiti od brigadirjev. Tudi raznih gostovanj je bilo letos več kot lani. V naselje so prihajale priznane umetniške skupine, ob trasi so bila organizirana vrhunska športna srečanja, nogometne tekme, boksarsko prvenstvo Srbije itd.

NA TISOČE MLADINE V TEČAJIH

»Strokovno izobraževanje je letos usmerjeno bolj k vzgoji kadrov, ki jih potrebujemo pri izvajanju kmetijskih in ostalih gospodarskih nalog. Najpopularnejša sta zidarski in višji traktorski tečaj, ki omogočata pridobitev poklica. Zidarske tečaje je dosedaj uspešno končalo 759 brigadirjev, poseča pa jih še 1370, tečaje za upravljanje gradbenih strojev 352 itd. Brigadirji obiskujejo tudi avtomoto, foto in razne druge tečaje, ki so bili lani organizirani bolj na amaterskih principih, letos pa usmerjajo mladino v razne poklice.«

Nekatere brigade so prišle na cesto z že izdelanimi programi za vzgojo mladih aktivistov, režiserjev, pevovodij, telesnovzgojnih vaditeljev, nogometnih sodnikov, športnih inštruktorjev itd. Program ideološko-politične vzgoje je vseboval za enomesečne brigade štiri, za dvomesečne brigade pa osem obveznih tem. Razen tega pa obstajajo v brigadah in naseljih še druge oblike vzgoje, ki jih ni mogoče vseh popisati.

Nazadnje sem zaprosil Jožeta, da bi povedal kak dogodek s ceste, ki se mu je najbolj vtisnil v spomin in ga ne bo nikoli pozabil.

»Težko je izluščiti en sam dogodek, ko pa jih je veliko. Na primer: ne bom nikoli pozabil dogodka, ko se je najmlajša vojvodinska brigada vračala domov. Na postajo so jo spremljale vse brigade. Moral sem se obrniti vstran, nisem mogel gledati, kako so se brigadirji jokali ob slovesu. Ali pa: V IV. varaždinski brigadi so komandant, dežurni in požarni vso noč ribali jedilnico, da bi brigada zjutraj lahko prišla zajtrkovat v čiste prostore...«

Kdo bi opisal vse zgodbe s ceste, ki govore o največji in najboljši stružnici novih ljudi? Toda dan za dnem smo priča, kako se s ceste vračajo povsem drugi ljudje, ki jih je delo in življenje v brigadi tako prekvasilo, da komaj verjamemo, da so to isti fantje in dekleta, ki smo jih nedolgo tega spremljali na postajo. Na avtomobilski cesti »Bratstva in enotnosti« se dogajajo velike stvari, sestavljene iz velikih in majhnih preizkušenj, velikih in drobnih dogodkov. Avtomobilska cesta Paračin—Niš in Negotin—Demir Kapija je več kot samo 110 kilometrov novega cementa in asfaltnega traku.

F. Setine

Devize za jelene in srnjad

Na področju okraja Kutina posvečajo veliko pozornost lovu. Ta najmlajša gospodarska veja daje vse več dohodkov. V Garjevici, največjem gozdnem masivu v Moslavini, so uredili državno lovišče s 550 objekti. Zgradili bodo še nekaj prehranjevališč in solišč, na čistinah pa bodo zasejali posevke za poletno prehrano divjačine.

V zadnjem času se zmeraj bolj razvija tudi lovski turizem. Letos je bilo v moslavskih loviščih več lovcev iz Zahodne Nemčije in Italije. Odstrelili so 12 divjih svinj, 3 jelene in 7 srn. Samo za jelene in srne, ki so jih odstrelili v lovišču Lipovljani, so plačali tuji turisti več kot tisoč ameriških dolarjev.

100 vagonov mandeljev za izvoz

Mandljevec je zelo rentabilna rastlina v Dalmaciji.

V zadnjih letih ga nekoliko več sade, vendar pa še vedno premalo, ker bi lahko mnoge kamnite dalmatinske okoliše zasadili z njim. Letos mandljevci niso posebno dobro obrodili, vendar pa bo okoli 100 vagonov mandljev za izvoz samo na jadranskem področju. Mnogo povpraševanja po njem je v Nemčiji.

Sodobno reševanje pomanjkanja garaž

Pomanjkanje stanovanj ni edina nadloga, ki zadaja hude skrbi prebivalcem skoraj vseh evropskih mest. Zadnja leta postaja vse bolj pereč problem tudi občutno pomanjkanje garaž zlasti v velikih mestih, kar je nujna posledica nagle motorizacije. Znano je, da v nekaterih državah (zlasti v Italiji, Nemčiji, pa tudi v Franciji itd.), kjer je avto kot prevozno sredstvo že močno izpodrinil motor ali kolo, garažira poleti in pozimi na ulicah na tisoče in tisoče avtomobilov.

Tudi pri nas postaja pomanjkanje garaž vse bolj pereče, saj se tudi naša država vse bolj pridružuje nezadržnemu tempu motorizacije, ki je zajel ves svet. Zadnje čase so začeli na to misliti sicer že pri zidavi raznih stanovanj, zlasti v vrstnih zadružnih hišah in v individualnih stanovanjskih zgradbah, kjer si lastniki stanovanj cziroma hiš gradijo tudi garaže. Vendar je vse to pravzaprav le kaplja v morje, kajti v Ljubljani, pa tudi v drugih večjih mestih, neprimerno hitreje narašča število avtomobilov kot pa garaž.

Problem pomanjkanja garaž rešujejo v velikih evropskih mestih predvsem z velikimi garažami, zidanimi v več nadstropij, v katerih je moč shraniti na stotine in stotine avtomobilov. Na ta način je prihranjena dragocena zemeljska površina v velikih mestih, torej slično kot pri stolpnicah.

K sodobnemu reševanju pomanjkanja garaž so pred nedavnim pristopili tudi v Ljubljani, kjer so začeli graditi veliko garažo ob Savskem naselju, kjer že raste razsežna mestna četrt s tisoči prebivalcev. Mnogi od tistih, ki prebivajo v modernih blokih v Savski koloniji, imajo ali pa si bodo v kratkem nabavili avtomobile, nimajo pa jih kam shraniti, ker v blokih ni prostorov za garaže. Zato so že predlanskim začeli urbanisti razmišljati, kako bi rešili ta problem. Treba je bilo premostiti celo vrsto organizacijskih, tehničnih, finančnih, urbanističnih in gradbenih težav, preden so zamislili dobile stvarno podobo. Pred kratkim je bila ustanovljena zadruga »Javne garaže«, ki se je potem reorganizirala v poslovno združenje. Ta organ je dobil vsa pooblastila, da je pristopil k gradnji prepotrebnih garaž.

Letos so se že začela gradbena dela v prvi etapi. Ko bo ta objekt dograjen, bo v njem prostora za 60 tovornih in 248 osebnih avtomobilov, torej skupno za 308 motornih vozil. Stavba bo trinadstropna in bo seveda opremljena z vsem tehničnim komfortom. Mimo garaž bodo v poslopju tudi servisne delavnice, prostori za vulkanizacijo, polnilnica akumulatorjev, avtomobilske pralnice za zimsko in letno obdobje, kleparska in elektroinstalaterska delavnica itd. V sodobni garaži bodo tudi prostori za bife, kjer bodo šoferji dobili mrzlo in toplo hrano ter brezalkoholne pijače. V vsaki garaži bodo tudi naprave za ogrevanje avtomobilskih motorjev pozimi, kakor tudi prostor za shranjevanje avtomobilskega pribora (rezervnih gum, verig, zračnih črpalk, orodja itd.) Predvideno je, da bodo vsa gradbena dela v prvi etapi zaključena že prihodnje leto, drugo etapo pa bodo dovršili naslednje leto.

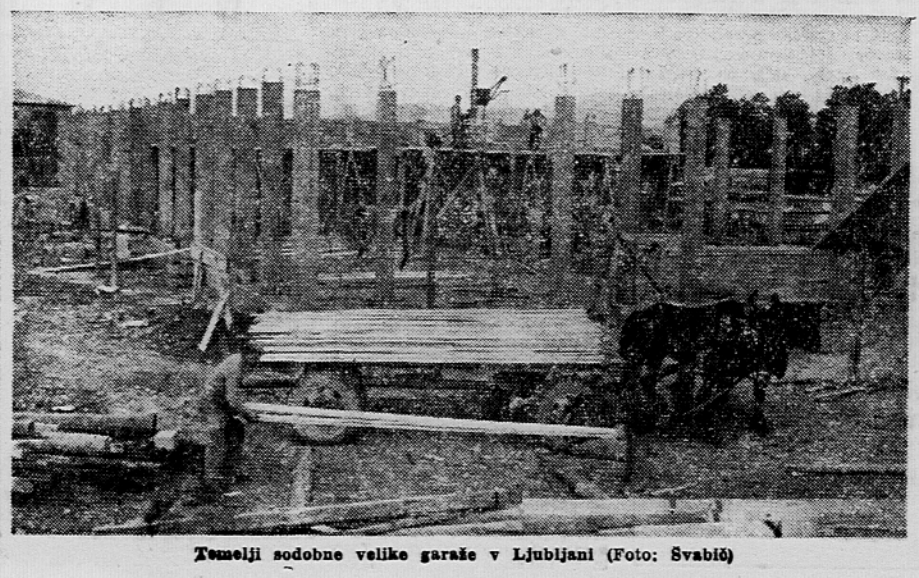

Temelji sodobne velike garaže v Ljubljani (Foto: Švabič)

MNENJA IN KRITIKE

Obveznost do volivcev

Ta mesec imajo v mnogih občinah zbore volivcev. Na njih marsikje obravnavajo sorodne zadeve: izpolnjevanje družbenega plan, ustanavljanje stanovanjskih skupnosti in poravnalnih svetov. Pa še v nečem so si zbori volivcev v različnih občinah podobni: menda ni pri nas niti ene občine, kjer bi sklicali toliko zborov, kot je volivnih enot. Kar običaj je že, da občinski odbori sklicujejo zbore za več volivnih enot skupaj. S praktične strani ne bi imeli temu kaj očitati. Toda če vzamemo ta pojav z vsebinske plati, potem ne smemo mimo njega.

Največkrat občinski ljudski odbori skličejo zbore volivcev za več volivnih enot skupaj takrat, ko obravnavajo zadevo, ki sodi v pristojnost področja, na katerem je več volivnih enot.

Zdaj, ko n. pr. marsikje volivci razpravljajo o ustanovitvi stanovanjskih skupnosti, je kar nekako normalno, da občinski odbori skličejo en sam zbor, na katerega povabijo volivce vseh tistih volivnih enot, ki zajemajo področje, za katero bi naj ustanovili stanovanjsko skupnost.

Navidez je zadeva popolnoma v redu. Volivci o njej razpravljajo, sprejemajo ustrezne sklepe. In pika.

Denimo, da šteje volivna enota 500 volivcev. Področje, za katero nameravajo ustanoviti stanovanjsko skupnost, obsega 5 volivnih enot, to je 2500 volivcev. Na enem samem zboru volivcev za vseh pet volivnih enot je razumljivo, da lahko aktivno sodeluje manj volivcev (tu mislim na razpravo in na različne predloge), kot pa bi jih lahko sodelovalo, če bi bilo pet ločenih zborov. Že iz tega je videti, da s skupnim sklicevanjem zborov za več volivnih enot krnimo možnost, da bi državljani čim aktivneje sodelovali na njih.

Še bolj premisleka vreden pa je drugi razlog. Vsak odbornik ima svojo volivno enoto in mora svojim volivcem tudi dajati obračun, kako dela v organu, v katerega je bil izvoljen. Tam, kjer je prešlo že v navado, da sklicujejo skupne zbore, volivci nekaterih volivnih enot leto in dan ne vidijo svojega odbornika, kaj še, da bi jim ta poročal o svojem delu. Če zajame zbor volivcev pet volilnih enot, navadno prevzame eden odbornik nalogo, da bo volivcem obrazložil zadevo, ki je na dnevnem redu. Če se to večkrat ponavlja, smo pravzaprav volivne enote združili. To pa je v nasprotju z določili in z vsebino zakona, po katerem je n. pr. področje občinskega ljudskega odbora razdeljeno na določeno število volivnih enot.

Seveda pa ne smemo prezreti še enega dejstva. Tam, kjer na tak način sklicujejo zbore volivcev, ni mogoč noben pregled sklepov, sprejetih na prejšnjem zboru. To pa je tudi važno, saj neredkokrat slišimo od volivcev, da so na zboru marsikaj sklenili, samo da ne vedo, ali so bili sklepi izvršeni ali ne.

Če povprašamo na tem ali onem občinskem ljudskem odboru, zakaj ne sklucujejo zborov volivcev za vsako enoto posebej, bomo dobili najpogosteje odgovor, da nekateri odborniki niso zmožni samostojno poročati zboru volivcev in da je zato bolje, če na zboru za več volivnih enot skupaj poroča tisti odbornik, ki je temu dorasel. V tem je nekaj resnice, toda prav to nam narekuje, da je bolje sklicevati posamične zbore. Odborniki, ki nikoli ali pa le redko nastopajo pred svojimi volivci, gotovo nimajo stika z njimi in se tudi, če že niso vešči javnega nastopanja, tudi tega ne morejo privaditi.

Občinski ljudski odbori bodo o poteku sedanjih zborov volivcev gotovo napravili podrobne analize. Morda bi bilo prav, če bi takrat pretehtali tudi pripombe, ki govore, da moramo zaradi odgovornosti do volivcev sklicevati te zbore praviloma po volivnih enotah in le izjemoma za več volivnih enot skupaj.

Zdaj pa je taka praksa namesto izjema marsikje pravilo.

G. G.

MIRO CERAR TELEFONIRA »DELU« IZ KJOEBENHAVNA

Titov in Stolbov neprekosljiva

na III. tekmovanju za evropski pokal v vajah na orodju — Petrović 23,, Čaklec 25.

KJÖBENHAVEN, 18. okt. (Po telefonu). — Kakih 3000 gledalcev je danes prisostvovalo prvemu delu III. evropskega prvenstva v vajah na orodju. V KB Hallen se je zvrstila na odru vsa evropska elita skupno 41 tekmovalcev iz 21 držav. Rusi so poslali v ogenj dvojico Titov — Stolbov, medtem ko je bil svetovni prvak Šahlin zaradi poškodbe le med gledalci. Ruska dvojica je bila zares neprekosljiva. Čeprav glede na lansko svetovno prvenstvo v Moskvi ni zabeležiti kakih bistvenih sprememb, pa je vendar treba poudariti izredno solidnost, težino vaj in dognanost njihove izvedbe prav pri teh dveh tekmovalcih. Končni vrstni red v mnogoboju je bil tak:

1. Titov (SZ) 57,85 — 24 let,
2. Stolbov (SZ) 56,30 — 30 let,
3. Fürst (ZN) 55,45 — 23 let,
4. Daniš (ČSR) 55,40 — 30 let,
5.—6. Stewart (Angl). — 32 let, in Fivian (Švica) — 28 let,
7. Kestola (Finska) 23 let itd.

Jugoslavijo sta zastopala Petrović in Čaklec. Njun nastop ni bil podoba njune prave veljave. Čaklec je namreč pred dnevi prebolel gripo, Petrović pa je bil videti utrujen, saj je bil to njegov tretji nastop v enem mesecu. Čeprav je bil Čaklec preslabo ocenjen v parterju je moral seči po medkolebu na bradlji ter bi tudi Petrović zaslužil boljšo oceno pri preskoku, vendar bi to bistveno ne izboljšalo njunega plasmaja. Petrović je bil 23. s 53.35 točke, Čaklec pa 25. s 23.25 točke. Na posameznih orodjih sta naša reprezentanta dobila take ocene: parter — Čaklec 9, Petrović 8,50, konj: Čaklec 8,80, Petrović 8,30, krogi: Čaklec 8,90, Petrović 9,25, preskoki: Čaklec 9.35, Petrović 9,35, bradlja: Čaklec 8,70, Petrović 8.95, drog: Čaklec 8,50, Petrović 8,95.

Naša tekmovalca se žal na nobenem orodju nista uveljavila med šestorico najboljših in tako v večernem finalu za vrstni red na posameznih orodjih Jugoslavija ne bo zastopana. Razen obeh Rusov se je na drogu odlikoval še Finec Kestola, v parterju pa so bili odlični še Šved Thoresson in Italijana. Sploh sta Italijana pokazala velik napredek. Vsi mojstri so bili za tekmovanje zelo dobro pripravljeni, kljub temu pa se skoraj nihče ni mogel ogniti vsaj enemu spodrsljaju.

Miro Cerar

*

Op. ur. — Ob zaključku razgovora z našim državnim prvakom ga je uredništvo »Dela« vprašalo, kakšen plasma bi si obetal na današnjem tekmovanju, če bi bil lahko nastopil (Cerar je poškodovan!). Miro je odgovoril: »To je zelo težko reči, vsekakor pa bi bil boj izredno hud.«

NOVO PO TUJEM

Cardiff. — Nogometni reprezentanci Anglije in Walesa sta igrali neodločeno 1:1 (1:0).

London. — V angleškem nogometnem prvenstvu je Woolverhampton premagal Manchester Un ted 3:2.

RIM. — V V kolu nogometnega prvenstva Italije so igrali: Bologna : Bari 2:0, Genoa : Milan 0:2, Inter : Fiorentina 2:0, Lanerossi : Padova 1:0 Napoli : Atalanta 1:0, Palermo : Spal 1:1, Roma : Lazio 3:0, Udinese : Sampdoria 1:1, Juventus : Alessandria 7:0. Vodita Juventus in Bologna z 9 točkami..

V prvem kolu tekmovanja za pokal evropskih narodov je ČSR v Brnu premagala Dansko 5:1 (1:1). V četrtfinale pojdejo Čehoslovaki.

V drugi kvalifikacijski tekmi za olimpijske igre so nogometaši Poljske v Helsinkih premagali Fince 3:1 (1:0).

Nov državni rekord

Celje, 18. okt. Mladinke Kladivarja (Cede, Stožir, Šme in Silan) so na atletskem mitingu Kladivarja dosegle nov slovenski in državni rekord v štafeti 4 x 200 m. Progo so pretekle v 1:49,5 in za štiri desetinke izboljšale prejšnji rekord. Odlikovali so se še mladinci Kladivarja v štafeti 4 x 200 m s časom 1:33,7 in Srnovršnik, ki je pretekel 100 m v 11,4. **J. K.**

TRIGLAV OSTANE V KOŠARKARSKI LIGI LRS

V drugi odločilni tekmi za vstop v moško republiško košarkarsko ligo je v soboto kranjski Triglav pred 200 gledalci visoko zmagal nad Ilirsko Bistrico 82:63 (36:40). — S to zmago so se Kranjčani zasluženo vrnili v republiško ligo. **J-k**

POLFINALE ZA REPUBLIŠKEGA NOGOMETNEGA PRVAKA

Ljubljana in Branik - finalista

V LJUBLJANI JE LJUBLJANA ŠELE V PODALJŠKU IZLOČILA TRIGLAV, BRANIK PA JE BREZ TEŽAV ODPRAVIL IZOLO — FINALE BO 29. NOVEMBRA V LJUBLJANI

Polfinalno srečanje za republiškega pokalnega prvaka med domačo Ljubljano in Triglavom iz Kranja se je končalo z zmago Ljubljane šele v podaljšku z rezultatom 3:1 (1:0, 1:1). Gole so dosegli: v 38. Brezar II. (avtogol), v 110. Lukežič in v 115. Nikič za Ljubljano ter v 86. minuti Česen za Triglav. Sodnik Črv iz Ljubljane, gledalcev okoli 800

Ljubljana : Triglav 3:1 (1:0, 1:1)

Sončno in vetrovno vreme je privabilo le malo gledalcev na stadion v Šiški in se ti so bili priča slabi in nezanimivi igri med dvema članoma slovenske conske lige. Moštvo Ljubljane je sicer igralo dokaj smiselno in imelo je tudi več ugodnih priložnosti za dosego golov, vendar jih ni znalo izkoristiti. Napadalci Ljubljane so se razigrali šele v podaljšku, ker je v rednem času v 86. minuti dosegel Triglav izenačenje. Kranjčani so bili precej trši in so večkrat povzročali prekrške nad nasprotnimi igralci. Redke uspele poteze gostujočih igralcev niso bile nevarne za domača vrata.

V predtekmi je mladinska reprezentanca Ljubljane zasluženo premagala precej oslabljeno moštvo Slovana 3:1 (2:0).

*

S to zmago se je Ljubljana uvrstila v finale in se bo srečala z zmagovalcem druge polfinalne tekme mariborskim Branikom, in sicer 29. novembra v Ljubljani.

Branik : Izola 3:0 (1:0)

Maribor, 18. okt. **V polfinalni tekmi v republiškem tekmovanju za nogometni pokal FLRJ je Branik zmagal nad Izolo 3:0 (1:0). Kakih 1500 gledalcev je v Ljudskem vrtu prisostvovalo srečanju v katerem so Mariborčani igrali pravzaprav ves čas samo na ena vrata. Neučinkoviti belo-črni napadalci pa so dosegli kljub temu le tri gole. Frančeškin je realiziral enajstmetrovko, uspešna pa sta bila še Najberg in Lamza. Sodil je Glavič. (E. B.)**

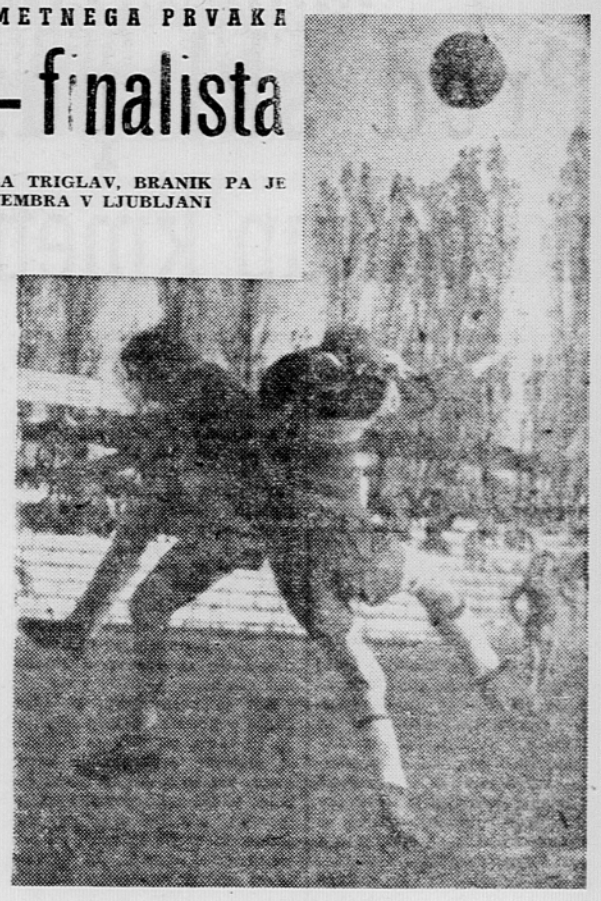

Eden izmed številnih borbenih startov na tekmi Ljubljana : Triglav

KONČANE SVETOVNE KOŠARKARSKE TEKME ZA ŽENSKE

Jugoslavija četrta

Naše košarkarice so v zadnjem srečanju premagale Poljakinje (42:35) in zasegle (spričo poraza Madžarske reprezentance po Romunski) nadvse častno mesto za SZ, Bolgarijo in ČSR

Moskva, 18. okt. — V zadnji tekmi košarkarskega turnirja v Moskvi je jugoslovanska reprezentanca zasluženo premagala Poljsko 42:35 (22:20) in tako osvojila četrto mesto med osmimi udeleženci.

Za ta veliki uspeh so bile Jugoslovanke deležne burnega odobravanja zato, ker se na tej tekmi ni primerilo ono, s čimer so vsi računali, saj so mnoge tekme izgubljale v poslednjih minutah. V tem srečanju so bile naše igralke umirjene, česar v prejšnjih tekmah ni bilo. Največ košev so dale: Radovanović 11, Zoković 10, Cipruš 8, Gec 6, Kaluševič 5, Baraga 2.

Jugoslavija si je priborila vodstvo že v začetku tekme, toda zaradi dobre igre nasprotnic se jim ni posrečilo doseči večje prednosti v koših. Po odmoru je odlična Baragova preprečevala najboljšo Poljakinjo Olesewiczovo v nevarnih prodorih pod koš, v napadu pa se je zelo dobro uveljavila Radovanovićeva. Zadnje minute so potekale v oprezni igri naših, ki so hotele obdržati ne preveč prepričljivo prednost, redki meti Cipruševe in Kaluševićeve pa so zadevali v črno in zasluženo odločili o končni zmagi.

Pred tem srečanjem je ČSR odpravila Korejo 84:50, Romunija pa je presenetljivo premagala Madžarsko 63:49.

Prvo mesto za — SZ

V zadnji tekmi turnirja je SZ zmagala nad Bolgarijo 51:38 (21:16). Sovjetske igralke so v tej igri igrale najbolje na turnirju sploh, še posebno pa Smildžinaja, ki je sama dosegla 20 košev.

Končni vrstni red je tak SZ 14, BOLGARIJA 12, ČSR 10, JUGOSLAVIJA 6, POLJSKA 6, ROMUNIJA 4, MADŽARSKA 4 in SEV. KOREJA brez točke. (Za plasmaje ekip z enakim številom točk so bila odločilna medsebojna srečanja.)

Litija in Trbovlje — na vidnih mestih

Trbovlje, 18. okt. — V organizaciji AK Rudar je bilo danes tradicionalno atletsko tekmovanje, ki se ga je udeležilo nad 140 atletov, med njimi kar 60 pionirjev. Vzlic razveseljivi udeležbi pa je prireditelj pogrešal priglašene tekmovalce iz Krškega in Radeč. Največ uspehov so imeli Litijani in Trboveljčani, saj so bili tudi najštevilnejši. V posameznih disciplinah so se izkazali tile najboljši:

moški — 100 m: Samec (Brest.) 11,2, Namestnik (Lit.) 11,3; 300 m: Zibret (R) 40,1, Vrtačnik (L.) 40,2; 400 m: Nučič (R) 55,9, Spolenak (Zag.) 56,3; 1000 m: Brvar 2;46,2, soba (oba R) 2:47,4; 4 x 100 m: Litija 48,06, Rudar 49,02; 3000 m: Brvar 9:41,1, Ring (L) 10:08,4; višina: Namestnik 170 cm, Vresk (R) 160 cm; daljina: Namestnik 620 cm, Samec (Br.) 594 cm; kopje: Šturc (L) 47,67, Vajdič (R) 47,62; disk: Vajdič 38,20, Kolman (L) 35,28; kladivo: Kolman 43, Vajdič 41,50 m; **ženske** — 4 x m: Litija 1:03,1, Rudar 1:03,3; daljina: Hočevar (ESŠ Trb.) 400 cm, Majcen (L) 3,96; krogla: Koritnik (R) 9,84, Sotenšek (Trb.) 9,42; 60 m: Sotenšek 8,7, Majcen (obe R) 9,1; 200 m: Sotenšek 31,8, Strniša (R) 32,8; 600 m: Strmljan (L) 1:50, Prijatelj 1:59,8; višina: Golec 125, Strnad (R) 120; kopje: Sotenšek 18,90, Teukar (ESŠ Trb.) 17,32.

Med pionirji sta se izkazala Kolander in Frol (oba Rudar). **V.**

ZAKLJUČEK PROSLAV ŽSD MARIBOR

DINAMO : MARIBOR 3:0 (1:0)

Maribor, 18. okt. Za zaključek športnih proslav ŽSD Maribor v počastitev 40-letnice KPJ in SKOJ ter v spomin padlih članov društva je gostovalo v Mariboru nogometno moštvo zagrebškega Dinama. Na stadionu na Tržaški cesti se je zbralo kakih 3000 gledalcev, ki so bili s hitro igro obeh tekmecev zelo zadovoljni. Zagrebčani so bili tehnično seveda mnogo boljši, pa tudi domačini so zaigrali tako dobro kakor že dolgo ne. Dinamo je zlasti dobro igral prek kril, pri čemer je bil izvrstni Pašič, ki pa je žal kakih deset minut pred koncem tekme trčil z domačim branilcem in moral zapustiti igrišče. Goli so padli: v 41. min. Pašić, v 57. min. Rede in v 64. min. Jerković. Tudi domačini so uprizorili nekaj lepih napadov, vendar pa ostri Vidičevi streli niso ukanili dobrega vratarja gostov. Sodil je Božičev. V predtekmi so mladinci Maribora porazili enako moštvo Branika 2:1 (1:1).

Pred tekmo je bil na stadionu defile športnikov ŽSD Maribor, ki jih je pozdravil predsednik društva in sekretar občinskega komiteja Tabor Drago Kobal.

B. B.

TEKMA ZA TRENING REPREZENTANTOV

REPREZENTANCA A : PARTIZAN 4:1 (2:0)

Beograd, 18 .okt. — V današnji nogometni tekmi za trening pred odhodom v Bolgarijo je naša nogometna reprezentanca premagala Partizana s 4:1 (2:0). Gole so dali Mihajlović ter Kostić častni gol za Partizana pa je dal Blažič. Gledalcev je bilo 10.000.

Vzlic prepričljivi zmagi nad zelo dobrim pomlajenim moštvom Partizana se ne da reči, da je reprezentanca zaigrala dobro.

NOGOMETAŠI ZA IZRAEL

Beograd, 18. okt. — Za tekmo z Izraelom, ki bo igrala 21. t. m. v Tel Avivu, je naša reprezentanca sestavljena takole: Soškič, Durković, Jusuf, Bena, Nikolić, Miladinović, Z. Cebinac, Mujić, Kostić, Tasić, Mihajlović. Kot rezerve so odrejeni Vidinić, Roganović, Zanetić, Knez in Galić.

Razen omenjenih pojdejo na pot še Crnković, Sekularac in Lipušinović, ki bodo po tekmi z Izraelom igrali v državni reprezentanci v Sofiji proti Bolgariji. Zebec je moral zaradi poškodbe ostati doma.

Jugoslovanski nogometaši odpotujejo jutri ob 7. uri v Tel Aviv.

REPUBLIŠKA ROKOMETNA LIGA — MOŠKI

Mladost : Ajdovščina 27:18 (13:12)

Kranj, 18. okt. V tekmi dveh novincev v tej ligi so zmagali domačini. Tekma je bila zlasti do odmora precej nezanimiva, toda pozneje se je po zaslugi domačinov razvila v živahen boj. Gostje so igrali ležerno še naprej, toda lahko bi se bili vrnili domov z ugodnejšo razliko v zadetkih, zlasti še zaradi slabe domače obrambe.

Rudar : Kovinar 21:12 (10:5)

Maribor, 18. okt. — V tekmovanju republiške rokometne lige je danes trboveljski Rudar premagal domačega Kovinarja s presenetljivo visokim izidom 21:12 (10:5). Največ zaslug za tako izdatno zmago gostov ima njihov vratar, ki mu je bilo težko priti do živega. Pri Rudarju sta dosegla največ zadetkov Jekuš, in sicer 6 ter Berger 5, za Kovinarja pa je bil najuspešnejši Brbarevič s 5 goli.

Krim : Branik 17:16 (10:7)

Ljubljana, 18. okt. V prvi tekmi današnjega bogatega ljubljanskega rokometnega sporeda je Krim z najtesnejšim rezultatom odpravil ekipo Branika. Obe moštvi sta pokazali zelo povprečen in počasen rokomet, ki ni zadovoljil okoli 300 gledalcev. Zmaga domačih pa je zaslužena, saj so bili posebno v prvem polčasu boljši in nevarnejši nasprotnik. Dobro je sodil Milič.

Odred : Koper 31:16 (13:5)

Gostje iz Kopra so zelo lepo začeli, vodili so že s 3:1, vendar je bilo to tudi vse. S svojo, za oko sicer lepo, toda neučinkovito igro, niso mogli prodreti skozi solidno obrambo Odreda. Srečanje je pred 200 gledalci dobro vodil Kastelic.

Svoboda : Slovan 19:13 (5:7)

V krajevnem derbiju je Svoboda osvojila prvi dve točki v letošnjem prvenstvu in se tako premaknila z zadnjega mesta. Zmaga Svobode je popolnoma zaslužena. Sodil je slabo Selan.

LESTVICA

Rudar	5	4	0	1	94:69	8
Odred	5	4	0	1	112:89	8
Mladost	5	3	1	1	101:98	7
Slovan	5	3	0	2	83:83	6
Branik	5	2	1	2	89:85	5
Krim	5	2	1	2	79:84	5
Ajdovščina	5	1	1	3	87:95	3
Svoboda	5	1	1	2	75:90	3
Koper	5	1	1	3	89:119	3
Kovinar	5	1	0	4	89:115	2

ŽENSKA ROKOMETNA LIGA

Slovan : Mladost 14:9 (8:4)

PIRAN : SVOBODA 5:7

PRVI DEL TEKMOVANJA V I. ZVEZNI NAMIZNOTENIŠKI LIGI ZAKLJUČEN

BEOGRAJSKI PARTIZAN NEPREMAGLJIV

Štiri slovenske ekipe so zasedle naslednja mesta: 4. Ljubljana, 6. Odred, 8. Maribor in 11. Jesenice — Tomažič in Kern premagala Hrbuda

ZAGREB, 18. okt. Z zaključnimi koli prvega dela tekmovanja so sinoči in danes v dvorani »Radničkega doma Djura Salaja« končali prvo polovico letošnjih tekem v I. zvezni namiznoteniški ligi za moške. Dvanajst najboljših jugoslovanskih ekip, med katerimi so nastopili skoraj vsi najboljši jugoslovanski igralci, je v treh dneh razburljivih tekem postreglo s kopico lepih bojev in nepričakovanih preobratov. Ekipa lanskega prvaka beograjskega Partizana, za katero so igrali brata Markovića in Pavasović, je bila najboljša. Zasluženo je vnovič osvojila prvo mesto in ima tudi največ možnosti, da primat obdrži tudi jeseni.

Beograjčani so bili zares nepremagljivi. Najbolj jim je prišla do živega zagrebška Mladost, ki je v soboto proti njim nepričakovano povedla 4:3, vendar pa so v današnjem nadaljevanju Beograjčani dobili obe preostali igri in tako ostali nepremagani.

Slovenijo so tokrat zastopali kar štirje klubi. Ljubljana, Odred in Maribor so zaigrali dovolj uspešno. Ljubljančanom se je poznala odsotnost bolnega Zajca, Odred pa je zdaj pa zdaj prijetno presenečal, zlasti z zmago nad Mladostjo. Mariborčani so prvič igrali v družbi najboljših in so se kar dobro obnesli, Jeseničani pa so spravili eno samo zmago.

Podrobni izidi slovenskih udeležencev:

Ljubljana : Spartak 2:5, Tekstilac 5:1, FAMOS 5:0, Partizan 1:5, Maribor 5:2, Poštar 4:5, Grafičar 4:5, Železničar 5:1, Odred 5:2, Jesenice 5:0, Mladost 5:4.

Odred : Tekstilac 5:0, Grafičar 2:5, Mladost 5:4, Poštar 1:5, Jesenice 5:1, Železničar 5:3, Ljubljana 2:5, Maribor 5:1, FAMOS 5:4, Spartak 1:5, Partizan 0:5.

Maribor : Spartak 2:5, Grafičar 2:5, Ljubljana 2:5, Jesenice 5:3, Partizan 0:5, Mladost 4:5, Odred 1:5, Železničar 5:3, Tekstilac 5:2, Poštar 2:5, FAMOS 5:1.

Jesenice : Mladost 2:5, Grafičar 1:5, Železničar 2:5, Odred 1:5, Maribor 3:5, Poštar 0:5, Spartak 0:5, FAMOS 5:2, Ljubljana 0:5, Partizan 0:5, Tekstilac 2:5.

Ostali pomembnejši izidi: Partizan — Mladost 5:4, Spartak — Grafičar 5:2, Železničar — Mladost 5:4.

Od podrobnih rezultatov velja omeniti zmago Podobnika nad Uzorincem 2:1, Kerna nad Grujičem 2:1, Tomažiča nad Grujičem 2:0, Zidarja nad Grujičem 2:1, Godine nad Grujičem 2:1, Sedeja, Podobnika in Kocjana nad Crnjakom, Kocjana in Sedeja nad Graničem ter Tomažiča nad Pavasovičem 2:0.

Popoldne so bile na sporedu zadnje igre tega turnirja, ki so se končale takole:

Partizan : Odred 5:0, Maribor : FAMOS 5:2, Železničar : Tekstilac 5:2, Ljubljana : Mladost 5:2, Spartak : Poštar 5:1. V Srečanju Ljubljana : Mladost sta presenetila Tomažič in Kern, ki sta premagala Hrbuda in mu pokvarila dotlej odlični količnik.

Lestvica kaže po končanem prvem delu tekmovanja takole sliko:

Partizan	11	11	0	55:13	22
Spartak	11	10	1	53:20	20
Poštar	11	9	2	49:24	18
Ljubljana	11	7	4	47:28	14
Grafičar	11	7	4	45:33	14
Odred	11	6	5	38:38	12
Mladost	11	5	6	44:43	10
Maribor	11	4	7	33:45	8
Železničar	11	4	7	31:47	8
Tekstilac	11	2	9	22:41	4
Jesenice	11	1	10	14:52	2
FAMOS	11	0	11	21:55	0

Med posamezniki je bil najuspešnejši Harangozo z 21 zmagami in brez poraza, za njim V. Marković (P) 21 (2), Vogrinc (Gr) 16 (2), Vl. Marković 21 (3), Hrbud (Ml) 28 (4), Tomažič (Lj) 24 (4). Hudec in Kern pa imata po 18 zmag in po 6 porazov.

PRVO (XXIII.) BEOGRAJSKO KOLO NA KANDIDATSKIH ŠAHOVNICAH

Srečna Taljeva zmaga

Beograd, 18. okt. Dva tisoč ljudi v dvorani Doma sindikatov v Beogradu, veliko ljubiteljev šaha pred vhodom v dvorano, ker zanje pač ni bilo več prostora, ostre borbe v I. kolu zadnje četrtine in v najvažnejši partiji dneva Talj-Smislov zmaja namesto poraz vodilnega pet minut pred dvanajsto — to so osnovne značilnosti 22. kola turnirja kandidatov za svetovno šahovsko prvenstvo.

Zagrizeno sta igrala **Talj** in **Smislov**, Talj da zadrži vodstvo, le še bolj približa končni zmagi in hkrati potrdi, da le ni najlabši v spopadih med sovjetskimi velemojstri, Smislov pa, da se maščuje za izpuščene pol točke v Zagrebu in da dokaže, kako je igra njegovega mladega nasprotnika marsikdaj nekorektna. Najprej sta oba tekmovala v manevriranju s figurami, potem pa je Talj udaril: žrtvoval je skakača za kmeta in takoj zatem začasno še lovca za napad. Toda Smislov je vse mirno pobiral in se ubranil. Še zadnjič je žrtvoval Talj, tokrat kmeta. Tedaj se je Smislov nenadoma pustil zbegati in se v nekaj trenutkih znašel v neobranljivi matni mreži. Težko se mu je bilo vdati; zato je formalno še prekinil, toda takoj zatem je predajo vendarle podpisal.

Benkö je proti našemu prvaku **Gligoriću** dosledno igral na remi; zato je sleherno priložnost izrabil za likvidacijo materiala. Tako je partija razmeroma hitro prešla v končnico, v kateri sta imela vsak po enega skakača in pet kmetov. Toda Gligorićev skakač je bil aktivnejši; razen tega je imel jugoslovanski velemojster še majoriteto

Vasilij Smislov

kmetov na damski strani, nasprotnik pa slabega osamljenega središčnega kmeta. Na to prednost je Gligorić vztrajno igral, vendar do prekinitve brez uspeha. Vprašanje je, če bo sploh uspel, kajti na deski je ostalo le še zelo malo materiala.

Keres je proti **Fischerju** ponovno izbral varianto Carocana, ki sta jo igrala v II. krogu na Bledu. Tokrat je sicer ubral čez drugo pot, vendar je kljub temu dosegel prednost, tem bolj, ker je bil Fischerjev lovec izven igre. Čez čas je sovjetski velemojster osvojil kmeta in bo v nadaljevanju partijo po vsej verjetnosti tudi dobil.

Olafsson je Petrosjana močno pritisnil in v napadu na črnega kralja ostal s kvaliteto za kmeta več. Vendar položaj sovjetskega prvaka še ni povsem brezupen, ker mu prost kmet na c-liniji daje možnost za uspešno nasprotno igro in s tem za remi.

Vrstni red: Talj 16,5, Keres 14 (1), Petrosjan 11,5 (1), Smislov 11,5, Gligorić 10,5 (1), Fischer 8,5 (1), Benkö 6,5 (1) in Olafsson 6 (1).

XXIII. KOLO

GLIGORIĆ : TALJ (0.5:2.5)
BENKÖ : OLAFSSON (2.5:0.5)
PETROSJAN : FISCHER 2.5:0.5)
KERES : SMISLOV (2:1)

Ženski šahovski šampionat

Zagreb, 18. okt. — V nadaljevanju ženskega prvenstva Jugoslavije v šahu so v XI. kolu igrale takole: Balaban : Miličić 1:0, Timet : Damjanov remi, Kazakova : ing. Delak 1:0, Pongrac : Piberl remi, Pihajlić : Kitović 0:1, Jocić : Iljak remi, Nagy : Jovanović prek., Savić : Velimirović 0:1. Prekinjene partije so se končale takole: Velimirović : Nagy 1:0, Jovanović : Jocić remi, Kitonić : Pongrac 1:0, Pihajlić : Jovanović remi.

Stanje po XI. kolu Jocić 8,5, Piberl, Nagy 7 (1), Kitonjić 6,5 itd.

SREDNJEŠOLCI ZA PRVENSTVO

Na ljubljanskem srednješolskem prvenstvu v malem rokometu, ki je bilo pred dnevi na igrišču Svobode, so se v finale plasirale ekipe 1,. 5. in 3. gimnazije, ekonomske šole, TSS in šole za umetno obrt. Vse zaključne igre so bile živahne in zanimive, zlasti pa med 1. gimnazijo in šolo za umetn.. obrt. — Izidi: 5. gimn. — GTS 17:11, 2. gimn. — STS 12:5, STS — ekonomska šola 9:7, šola za umetno obrt — 1. gimn. 11:12. Prvo mesto je zasedla 1. gimnazija, za katero sta najbolje igrala Tozon in Vesnaver. (J. F.)

III. SREDOZEMSKE IGRE

ZLATA MEDALJA ZA BRODNIKA

BEJRUT, 18. okt. Jugoslovanski deseterobojec Jože Brodnik je v atletskem sporedu sredozemskih športnih iger danes dosegel velik uspeh z osvojitvijo zlate medalje, ker je bil po desetih disciplinah prvi s 6581 točkami, kar je nov rekord teh iger. Dosedanji rekord, ki je bil dosežen leta 1955 v Barceloni, je znašal 5693 točk. Brodnik je v posameznih disciplinah imel naslednje rezultate: 100 m — 11,5; daljina — 6,43, krogla — 13,19, višina — 170, 400 m — 52,0, 110 m ovire — 15,6, disk — 39.00, palica — 3,95, kopje — 64,08, 1500 m — 4:46,8. Drugo mesto in srebrno medaljo je osvojil Grk Georges Marcelos s 5908 točkami, s čimer je postavil nov grški rekord, medtem ko je na 110 m ovire postavil nov rekord sredozemskih iger s 14,9. Tretje mesto in bronasta medalja je pripadla Mohamedu Saidu Zakiju (ZAR) s 5816 točkami.

V nadaljevanju košarkarskega turnirja na sredozemskih igrah v Beirutu je jugoslovanska reprezentanca zmagala nad Libanonom 82:60 (30:29)

V preostalem srečanju drugega kola je Turčija premagala Tunizijo 106:50 (49:14), Španija pa ekipo ZAR 54:48 (27:23).

NEDELJSKI MOZAIK

Odbojkarski turnir na Jesenicah. Na igriščih pod Mežaklja je bilo včeraj okrajno prvenstvo TVD Partizana Gorenjske v odbojki. Sodelovalo je 9 moštev, razdeljenih v dve skupini ter mladinci in mladinke. Med člani je zmagala Žirovnica pred Kropo (A skupina), v B skupini pa Javornik pred Kropo. Med mladinkami so bile najboljše Blejčanke, med mladinci pa Žirovnica, za njo pa Bled. **(B. S.)**

V prijateljski nogometni tekmi je Rijeka doma premagala zagrebško Lokomotivo 6:2 (2:1).

V prijateljski nogometni tekmi je član II. zvezne lige Srem odpravil Zagreb 5:3 (1:3).

V Tuzli je prvo mesto na nogometnem turnirju zasedla Sloboda z zmago nad Splitom 3:1.

Sloboda iz Titovih Užic je v prijateljski tekmi premagala Crv. zvezdo iz Beograda 2:1 (1:0).

Pred 8000 gledalci je skopski Vardar premagal nad Beogradom 2:1 (0:1).

V prvenstveni rokometni tekmi ljubljanske podzveze (ženske) je trboveljski Rudar premagal ljubljansko Svobodo II. 11:9 (7:2).

V sindikalnem nogometnem prvenstvu Maribora so trgovci pripravili veliko presenečenje z zmago nad lanskim prvakom MTT 2:1 (2:1) Pionirj Branika so premagali vrstnike Kovinarja 5:1 (3:1) **(E. B.)**

Rokoborska reprezentanca Sofije je v Beogradu zmagala nad oslabljeno mestno reprezentanco 11:5.

Strelska družina »Mrak Franc« iz Predoselj je pod pokroviteljstvom ZPM za Gorenjsko proslavljala šesto obletnico razvitja prapora in 40-letnico KPJ. Ob tej priložnosti so bile tradicionalne meddružinske tekme ženskih ekip Gorenjske v streljanju z zračno puško. Na prvi mesti so se uveljavile tržiške in predoške tekmovalke s 475 krogi. Domača ekipa si je priborila le nekaj več desetic in tako osvojila pokal. Za njimi so se uveljavile Javornik, Jesenice I in II itd. Med posameznicami je bila najboljša Otrinova (Javornik) s 17 krogi pred Govekarjevo itd **R. C**

Mladinsko rokometno moštvo Kovinarja je premagalo ptujsko Dravo s 17:4. V ženskem srečanju za okrajno rokometno prvenstvo je Kovinar dobil srečanje brez borbe proti Partizanu Selnica, ker slednjega ni bilo na igrišče.

Tudi Slavica Zupančič je startala na smučarskem mnogoboju

V tekmovanju gorenjske moške lige v rokometu so bili včeraj doseženi tile izidi: Križe : Savo 19:23, Storžič : Iskra 20:11, Tržič : Mladost II. 30:14. — Po V. kolu vodi Storžič 10 pred Tržičem 10, Iskro 5, Savo 5 itd. J-k

V tekmovanju mariborske nogometne podzveze je v Ravnah igral Fužinar neodločeno 2:2 (1:1) z lendavsko Nafto. (E. W.)

V Prevaljah so domači nogometaši Korotana v prvenstveni tekmi MNP premagali Pohorje iz Ruš s 3:0 (1:0). **(E. W.)**

Trboveljski gimnazijci so te dni dogradili svoj športni park, na katerem so dobili »življenjsk prostor« atleti, odbojkarji, košarkarji in rokometaši. Mladi graditelji so prispevali nad 6000 prostovoljnih delovnih ur, posamezniki pa celo do 100 delovnih ur. **B.**

Na progi Titov Veles—Negotin v nazaj (84 km brez odmora) je bilo včeraj kolesarsko prvenstvo Jugoslavije s turističnimi kolesi. V tej dirki je zmagal Kariman Džaferov (Kole Koninski, Bitolj) s časom 2:25:23, med ekipami pa Sport iz Skopja.

KOMISIJA za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij podjetja

»KRKA« — tovarna zdravil

NOVO MESTO

razpisuje naslednja prosta mesta:

ZDRAVNIKA — znanstveni sodelavec

Plača po tarifnem pravilniku. Stanovanje po dogovoru. Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in dosedanjo zaposlitvijo pošljite v 15 dneh po objavi na upravo podjetja.

Dve zmagi proti Sindjeliću

V zvezni odbojkarski ligi so tokrat igrale samo moške ekipe, ker so bile ženske oddane za mednarodni turnir v Beogradu. Bistvenih presenečenj ni bilo, kar je videti že iz doseženih izidov:

Mladost : Jugoslavija 2:3; Ljubljana : Sindjelić 3:2; Partizan (Nm) : Sindjelić 3:1.

Jugoslavija je tudi najtežje gostovanje sezone — v Zagrebu proti Mladosti odločila zase. Izid je bil sicer tesen 3:2 (19:17, 15:6, 10:15, 14:16, 15:12), zmaga pa zato nič manj zaslužena. Beograjčani so tako potrdili nespremenjeno dobro formo in imajo sedaj vse možnosti, da prvenstvo osvoje — nepremagani. Gostovanje najslabše ekipe te lige — Sindjelića — v Sloveniji je naprtilo gostom dva nadaljnja poraza. V Ljubljani so osvojili oba niza tedaj, ko so v ljubljanskem moštvu zaigrale rezerve, pa tudi Novomeščanom niso bili kos. Iz lige so se morali posloviti, ne da bi bili dobili vsaj eno tekmo.

Do konca prvenstva so preostale še štiri tekme. Crvena zvezda bo v sredo in četrtek gostovala v Ljubljani in Novem mestu, dve tekmi pa mora odigrati tudi še beograjski Železničar, in sicer proti Crveni zvezdi in Jugoslaviji. — Lestvica pa je za zdaj taka:

Jugoslavija	13	13	0	39: 6	26
Mladost	14	11	3	36:17	22
Crv. zvezda	11	7	4	22:19	14
Partizan (Bgd)	14	7	7	25:27	14
Železničar	12	6	6	25:26	12
Ljubljana	13	6	7	24:27	12
Partizan (Nm)	13	2	11	14:36	4
Sindjelić	14	0	14	15:42	0

Iz lige odhajata torej novomeški Partizan in Sindjelić, v kvalifikacijskih tekmah za vstop v najvišje tekmovanje pa ima Slovenija z bivšima zveznima ligašema Branikom in Fužinarjem dva mnogo obetajoča predstavnika.

V ženski zvezni ligi manjka do zaključka še osem tekem. Branik mora igrati še z Mladostjo in Lokomotivo, Maribor pa s Poštarjem in Partizanom. Tudi v tej skupini utegne Branik in Sindjelića, ki se vračata navzdol, zamenjati kateri izmed slovenskih kandidatov v kvalifikacijah — Ljubljana ali pa Olympia

Turnir v Beogradu

V Beogradu se je v soboto začel velik mednarodni turnir odbojkaric. V prvi tekmi je reprezentanca Varšave zmagala nad Beogradom II. 3:0 (5, 11, 5). Za gostujočo ekipo je igrala skoraj popolna reprezentanca Poljske — med njimi tudi Kristina Vlecijal in Halina Lenkijevicz, ki sta v tej tekmi igrale že 120. tekmo za poljske državne barve.

V drugi tekmi tega zelo zanimivega turnirja na Tašmajdanu je Beograd I. premagal Zagreb 3:0 (8, 8, 3).

Drugi dan je prva beograjska ekipa zmagala nad drugo 3:1. Varšava pa je premagala Zagreb s 3:0. Po drugem dnevu vodita Varšava in Beograd I. s 4 točkami.

Izvrstna blokada odbojkarjev Ljubljane proti udarcu beograjskega nasprotnika (Foto: S. Bušić)

SABLJAČI ZA POKAL BEOGRADA

Odločna zmaga Ljubljančanov v floretu

Beograd, 18. okt. — Ob obletnici osvoboditve Beograda so se danes in včeraj pomerili najboljši jugoslovanski sabljači za pokal Beograda. V floretu so dosegli velik uspeh Odredovi sabljači, in sicer Simoniti, ki je osvojil prvo mesto, Baumgarten drugo, Mezgolič pa peto mesto. Tretji je bil Sabjanić (Lokomotiva, Zagreb), četrti pa Vasin (Železničar, Beograd). Nadalje so se plasirali še Erdoh (Vojv.), Lazarević in Gumbinger (oba CZ). Danes so tekmovale ženske.

Uspeh naših sabljačev je vsekakor pomemben glede na to, da so jih ondan zapostavili s tem, da niti enega niso uvrstili med olimpijske kandidate, tokrat pa so bili celo boljši od njih. Z. A.

ODPRTO PRVENSTVO LJUBLJANSKE UNIVERZE V ATLETIKI

Dobra šola za naprej

LJUBLJANA, 18. okt. — Na osrednjem stadionu so danes zaključili odprto prvenstvo ljubljanske univerze v atletiki. V posameznih disciplinah so bili doseženi povprečni rezultati, v ekipnem medfakultetnem prvenstvu pa sta prvi mesti pripadli fakulteti za elektrotehniko (moški) in Višji šoli za telesno vzgojo (ženske).

Tekmovanje je bilo pomembno zategadelj, ker je po daljšem času vendarle razgibalo športno dejavnost tudi med študenti. Seveda pa z letošnjim izkupičkom nikakor ne kaže biti zadovoljen. Ne samo, da je bila udeležba kaj pičla, saj se prireditev sploh ni zasukala iz tesnega atletskega okvira. Hočemo reči, da so bili na startu samo »pravi klubski« atleti, medtem ko drugih ni bilo. To je kajpak čisto razumljivo, kajti študijsko leto se je šele začelo, jesen pa je že prevel napredovala, da bi »laika« še vabilo na sbortno igrišče. Letošnja prireditev je torej dobra šola za naprej. V prihodnje kaže to prvenstvo prirejati spomladi, kakor koli že (s propagando in smotrno akcijo) pa zagotoviti nastop vseh fakultet. Tekmovanju je treba oskrbeti tudi tradicionalno obeležje ter študente in študentke pridobiti zanj.

Med posamezniki je požel največ zmag Marko Sluga (ekon.), najboljši rezultat prireditve pa je zabeležila Usenikova v metu krogle s 13.68 m. Rezultati drugega dne: **Studenti — 200 m:** Pilgram (el) 22,8 Stanovnik 23,3, Gojković 23,3; **800 m:** Groznik (pr) 1:59,4, Rajner (gr) 2:04,0, Artukovič (met) 2:05,6; **1000 m:** Span (agr) 2:39,8, Gruntar (agr) 2:41,6, Breznik (ek) 3:00,2; **troskok:** Puceij 13,12, Sluga 12,91, Pešl 12,79; **krogla:** Drča (el) 14,76, Vidovič (ek) 13,97, Sluga (ek) 13,58; **disk:** Uršič (el) 41,26, Markež (ek) 39,76, Kastelic 36,77; **400 m ovire:** Sluga (ek) 58,1, Polič 59,6; **kladivo:** Rojko 51,41, Stepišnik (vštv) 50,74, Markež 50,57; **študentke — 60 m:** Ostrovška (ek) 8,2, Grintal (vštv) 9,2, Ledinek (fil) 9,2. **4 x 100 m:** višja šola za telesno vzgojo 56,4; **višina:** Rozman (vštv) 140, Kuntarič (vštv) 140, Ostrovška (ek) 130; **krogla:** Usenik (vštv) 13,86, Hudobivnik (fil) 12,24, Ledinek (fil) 9,59.

Ekipno — **študenti:** elektrotehniška 7662 točk, ekonomska 7557, agronomska 5474, vštv 2433; **študentke:** vštv 7226 točk. —eb

Partizan (NM) : Sindjelić 3:1

Novo mesto, 18. okt. V predzadnji tekmi v tej konkurenci so domačini zmagali 3:1 (15:8, 12:15, 15:13, 15:7) in dokazali, da so se šele ob zaključku prvenstva popravili. Za Partizana so igrali: Dolenc, Simič, Sonc, Breščak, Penko in Goleš. Tekmo je pred 3000 gledalci sodil Slanina iz Ljubljane.

Prihodnji četrtek bo novomeški Partizan igral zadnjo tekmo v zvezni ligi, in sicer s Crveno zvezdo v Novem mestu. M.

ŽENSKO NAMIZNOTENIŠKO PRVENSTVO FLRJ

PARTIZAN — DRŽAVNI PRVAK

Kranj, 18. okt. — V soboto in danes je bilo v Kranju letošnje državno ekipno prvenstvo za ženske. Udeležba ni bila kaj številna, saj je vsega nastopilo samo šest ekip, med njimi štiri iz Slovenije ter še Partizan iz Beograda in Grafičar iz Zagreba.

Lanski prvak Grafičar je tokrat obtičal na tretjem mestu. V odločilni tekmi je beograjski Partizan odpravil Grafičarja 3:1. Enako presenetljivo je še drugo mesto kranjskega Triglava, medtem ko je ravenski Fužinar prišel na četrto mesto.

Zelo lepo se je na tem prvenstvu izkazala mlada Kranjčanka Lampretova, ki je zmagala nad Ružico Nikolić 2:1, in Plutova z zmago nad Vrzičevo (P). Med ostalimi izidi naj omenimo še zmago Čovičeve nad R. Nikolićevo 2:0.

Izidi: Mladost : Triglav 1:3, Mladost : Odred 0:3, Mladost : Grafičar 0:3, Mladost : Fužinar 0:3, Mladost : Partizan 1:3, Odred : Fužinar 2:3, Odred : Partizan 0:3, Odred : Triglav 0:3, Odred : Grafičar 0:3, Triglav : Fužinar 3:0, Triglav : Partizan 1:3, Triglav : Grafičar 3:2, Fužinar : Partizan 0:3, Fužinar : Grafičar 0:3, Grafičar : Partizan 1:3.

Vrstni red: Partizan 5 zmag (15:3), Triglav 4 (13:6), Grafičar 3 (12:6), Fužinar 2 (6:11), Odred 1 (5:12, Mladost 0 (2:15). J-k

Smučarji na tekališču

Kranj, 18. okt. Gorenjska atletska in smučarska podzveza sta imeli danes na igrišču Triglava skupno prireditev. Na atletskih stezah se je zbralo okoli 130 atletov, med katerimi je bilo okrog 70 smučarjev, ki so bili hkrati na svojem preglednem tekmovanju ja bližajočo se zimo. Med njimi je bilo tudi več reprezentantov (Slavica Zupančič, Seljak, Jamnik in drugi). Zal so bili v glavnem zbrani samo najboljši iz Kranja, Jeseničanov in Tržičanov pa je bilo premalo. Seljak se je zlasti odlikoval v skoku v višino (170 cm), Slavica Zupančič pa v metu krogle. Pohvalno je zlasti še, da je bilo mnogo smučarjev iz Gorij, Planice, Radovljice in Skofje Loke.

Hkrati pa je atletska podzveza priredila tudi tretje prvenstvo za posameznike. Največ uspehov so tudi tod želeli Kranjčani. Zelo so se postavili še mladi atleti iz Kamne gorice.

Člani — 1500 m: Florjančič (T) 4:19,8, **3000 m:** Krč (T) 9:28,4, **100 m:** Cenčič (T) 12,4, **daljina:** Velikonja 560, **kopje:** Kržišnik (K. g.) 38,70, **disk:** Cimerman (T) 30,64, **višina:** Mošič (Jes) 170, **800 m:** Bratuša 2:0:5,5, **krogla:** Čufar (Jes) 11,28, **400 m:** Stružnik 56,2; **starejši mladinci — 200 m:** Grasič (T) 6:18,2, **100 m:** Udir (T) 12,3, **kopje** Stružnik 41,72, **krogla:** Solar (K. g.) 12,60, **100 m:** Juvan 12,3; **mlajši mladinci — disk:** Blenkuš 44,19, **100 m:** Hafner 2:44,8, **daljina:** Vidovič 585, **višina:** Vidovič 165, **krogla:** Blenkuš 16,03, **kopje:** Solar 40,98, **100 m:** Kump 11,8, **200 m:** Kump (T) 25,7; **članice — daljina:** Jamnik (T) 4,33, **krogla:** Zupančič (T), **disk:** Puhar 20,02, **višina:** Stok (T) 130, **60 m:** Pravst (T) 8,4, **600 m:** Jevšnik 1:51,4; **mladinke — 400 m:** Wagaja 1:06,4, **krogla:** Potočnik (K. g.) 9,04. J-k.

VI. atletsko prvenstvo Dolenjske

Šestega atletskega prvenstva Dolenjske v Novem mestu so se razen domačih atletov in atletinj udeležili še zastopniki z Kočevja, Krškega in Črnomlja ter še več manjših telesnovzgojnih društev z Dolenjskega. Letos so tekmovali samo posamezniki. Zbralo se jih je skoraj 100, mnogi med njimi pa so kljub poznemu datumu dosegli še nekaj odličnih izidov. Med temi so štirje novi dolenjski rekordi in en izenačen.

Prvak Dolenjske za leto 1959 so: **100 m:** Zaletelj 11,2, **200 m:** isti 24,2, **400 m:** Derganc (oba N. m.) 55,7, Derganc (N. m.) 4:20,4, **3000 m:** **4 x 100 m:** Novo mesto 48,4, **1500 m:** Červan (Straža) 8:52,8, **višina:** Potrč 185, **daljina:** Zaletelj (oba N. m.) 623, **troskok:** Jovan (Mirna peč) 12,95, **krogla:** Penko (N. m.) 14,00, **kopje:** Spilar 51,36, **disk:** Penko (oba N. m.) 41,18.

Ženske — 100 m: Hude 13,6, **200 m:** ista 28,5, **višina:** Kotnik 135, **daljina:** Hude 456, **krogla:** Kotnik 10,43, **disk:** isti 31,89, **kopje:** Vidmar (vse N. m.) 36,07, **4 x 100 m:** Novo mesto 57,0.

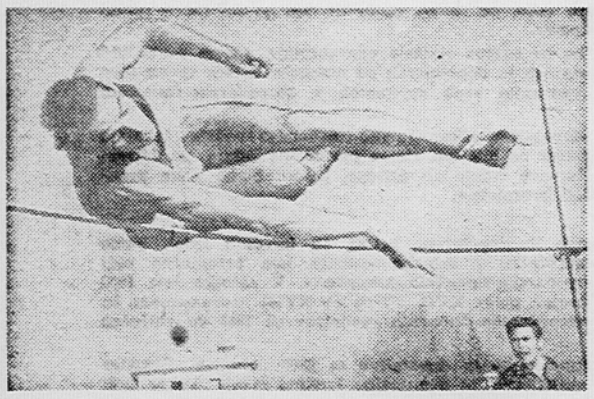

Reprezentant v smučarskem teku Roman Seljak se je na mnogoboju gorenjskih smučarjev zlasti odlikoval v skoku v višino (Foto: S .Bušić)

Košarka v Mariboru

Maribor, 18. okt. — Danes je bilo v Mariboru zanimivo srečanje košarkarjev in košarkaric. Košarkarice Maribora so premagale Celje s 73:31 (37:18). Domačinke so bile ves čas v premoči, najuspešnejši sta bili Štuber 30 ter Marinič 10, za Celje pa Čater 18 in Kaus 8. Sodila sta dobro Berčič st. in Gaube.

Še več zanimanja pa je bilo za srečanje v katerem je Ljubljana premagala Maribor s 73:69 (38:33). Vse od začetka do konca sta si bili vrsti izenačeni in nekaj časa so bili domačini celo v premoči, toda h kraju je Mariborčane izdala kondicija. Največ košev za Ljubljano sta dosegla Vranič, in sicer 26, ter Zupančič 18, za Maribor pa Merčič 21 in Krope 16.

Rokomet v zvezni ligi

V VIII. kolu zveznega rokometnega prvenstva so bili včeraj doseženi tile izidi: Dubočica (Leskovac) : Rabotnički (Skopje) 9:13 (3:7), Crvena zvezda : Mladost 16:11 (7:6), Zagreb : Borac 14:20 (8:5), Partizan : Grafičar (Skopje) 20:11 (9:6), Bosna : Mlada Bosna 18:17 (6:8).

PORAZ JAKOVLJEVIĆA

V srbskem boksarskem prvenstvu je niški Radnički doma zmagal nad Radničkim iz Kragujevca 11:9. V polsrednji kategoriji je Kelava presenetljivo zmagal nad Jakovljevićem. — Ostali izidi: Crvena zvezda : »14. oktober« 11:9, Radnički (Bgd.) : Dinamo 12:8.

Prvenstvo LRS v judu

V nadaljevanju drugega — jesenskega dela slovenskega ekipnega prvenstva v judu v zahodni skupini sta bili včeraj v Kranju dve srečanji. V prvem srečanju je Ljubljana I zmagala nad Triglavom 13:5, v drugem pa je domača ekipa Triglava zmagala nad Ljubljano II 13:11. Vse borbe je sodil Marjan Ocvirk iz Ljubljane.

Na tekmovanju se je zlasti izkazal absolutni prvak Jugoslavije Marjan Maček, ki je v vseh srečanjih z lepimi meti zmagal predčasno. Dalje so se izkazali še Macarol, Skrabar in Počačnik (vsi Ljubljana) ter Molan in Trefalt (oba Triglav)

LESTVICA:

Ljubljana I	1	1	0	0	19:5	2
Olympia	1	1	0	0	15:9	2
Triglav	3	1	0	2	27:45	2
Ljubljana II	1	0	0	1	11:13	0

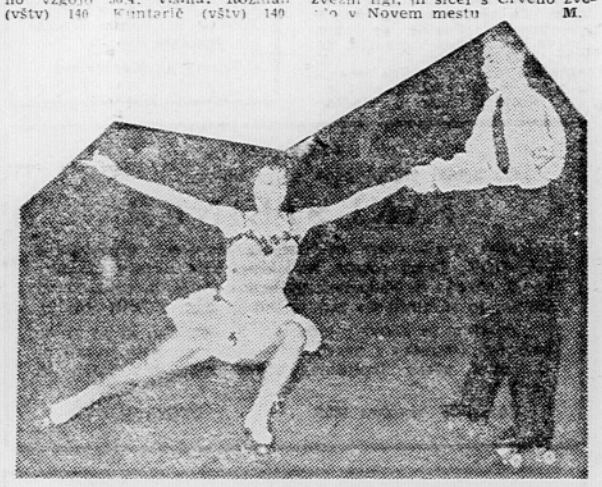

Prizor z včerajšnje revije ljubljanskih kotalkarjev: nastopata Tinca Kristan in Polde Grünfeld (Foto: S. Bušić)

REPUBLIŠKO PRVENSTVO ZA STAREJŠE KEGLJAČE

IMENI Z VRHA: TRIGLAV IN DRAŠLER

Ljubljana, 18. okt. Na Gradisovem kegljišču je bilo včeraj in danes republiško prvenstvo v kegljanju za starejše člane. To prvenstvo pa nas je presenetilo zaradi razmeroma slabe udeležbe, v glavnem zaradi tega, ker smejo letos tekmovati samo člani, stari nad 55 let. Od 7 prijavljenih ekip, vsaka s 3 člani, je nastopilo samo 6 ekip. Zmagali so premočno člani Triglava, vsekakor druga ekipa pred prvo, na tretje mesto pa so se uvrstili tudi Gorenjci, in sicer Blejčani. Čeprav je Kuhar pri Poštarju dosegel nasploh najboljši rezultat letošnjega prvenstva s 392 keglji in je bil Rozman pri Triglavu 1 s 384 keglji drugi, se ti dve ekipi nista mogli plasirati najviše. Sicer pa so bili izidi dokaj slabi zaradi slabih kegljev, mnogi pa niso poznali posameznih stez na kegljišču.

EKIPNI REZULTATI: 1. Triglav II 1067 (Grašič 362, Bukovnik 353, Hočevar 352), 2. Triglav I 1061 (najboljši Rozman 384), 3. Bled 1026 (Pretnar 379), 4. Poštar 1023, 5. Ilirija 1021, 6. Triglav III 926.

Danes je stopilo na stezo **19 posameznikov**, med katerimi je vzbujal posebno zanimanje 80-letni Anton Starc iz Kranja — oče znanega reprezentanta Rajka — ki je kljub letom dosegel prav zadovoljiv rezultat in se uvrstil na 13. mesto. Sicer pa smo pričakovali zmago Kranjčanov ali Blejčanov, ki veljajo med »starci« nad 55 let za favorite. Vse pa je presenetil član Ljubljana-Transporta Drašler, ki je s 380 keglji zasedel prvo mesto, za njim pa so se zvrstili Rozman 361, Vreček (oba Tr) 357, Aman (Klad) 349, Pretnar (Bled) 346 in drugi. Izven konkurence je nastopil tudi lanski prvak Cenčič, ki je bil sicer še premlad za nastop v konkurenci, je pa le podrl 322 kegljev.

MOTORNE DIRKE V VELENJU

Avto-moto društvo Velenje je pod pokroviteljstvom ObLO Šoštanj priredilo te dni velike cestno hitrostne dirke z motorji. Tekmovanja so se udeležili tudi številni znani slovenski dirkači, med katerimi je na 3400 m dolgi progi vzbujal največ zanimanja med 1000 gledalci državni prvak Leon Pintar. Prav on je v drzni vožnji izven konkurence dosegel najboljši čas dneva. V posameznih kategorijah so zmagali: Glešič (N. Gorica) Vrtačnik (Ljub.), Bivc (Trb.), Rozman (TAM), Draksler (Trb.) ter Sterle-Maček (prikolice).

KOLESARSKA DIRKA SUBOTICA—BEOGRAD

Zmaga za Žirovnika

Beograd, 18. okt. — V današnji kolesarski dirki ob proslavi osvoboditve Beograda ki je bila na 170 km dolgi progi Subotica — Beograd, je zmagal član ljubljanskega Roga Žirovnik pred Vukojevićem, klubskim tovarišem Šebenikom in Levačićem.

Takoj po startu v Subotici so se iz glavne skupine odtrgali Žirovnik, Vukojević, Šebenik in Ciger. Tik pred Novim Sadom se je vodečim pridružil še Levačić, ki je malo poprej zaostal zaradi okvare na kolesu. Pri Stari Pazovi je zaostal Ciger, takoj nato pa se je dokončno formirala vodilna skupina štirih vozačev, ki so se obdržali v ospredju vse do cilja. Žirovnik je v izvrstnem šprintu pustil za seboj Vukojevića, Šebenik pa Levačića, ki je bil najbolj borben dirkač.

Časi: Žirovnik (Rog) 4:49:30, Vukojević (Part) 4:49:30, Šebenik (R) 4:49:32, Levačić (Virje) 4:49:32, Hrovat (Rog) 4:57:10 itd.

PROJEKT Koper

podjetje za projektiranje visokih in nizkih gradenj KOPER — Verdijeva 11

razpisuje naslednja delovna mesta:

1. INŽENIR - ARHITEKT za visoke gradnje in urbanizem;
2. INŽENIR - STATIK za statične preračune vseh gradenj;
3. INŽENIR - HIDROTEHNIK za projektiranje vodovodovoda, kanalizacij, cest;
4. GRADBENI ali STROJNI TEHNIK za instalacije vodovoda in ogrevanja;
5. GRADBENI INŽENIR ali TEHNIK za kalkulacije gradbenih in obrtniških del.

Za delovno mesto pod 4. je opremljena soba na razpolago takoj, za ostala mesta po dogovoru.

Osebni dohodek za delo po učinku po veljavnih pravilnikih podjetja.

UPRAVNI ODBOR
TOVARNE TESNIL IN PLASTIČNIH MAS
»TESNILKA«
MEDVODE

razpisuje mesto

glavnega računovodje

Pogoji: popolna srednja šola z najmanj 10 let prakse v knjigovodstvu industrijskih podjetij

Osebni dohodek je določen s tarifnim pravilnikom

NASTOP SLUŽBE je mogoč TAKOJ ALI PO DOGOVORU

Družinsko stanovanje bo zagotovljeno v juliju 1960

Pismene ponudbe predložite tajništvu podjetja do 5. novebra 1959

4870

Komisija za sklepanje in odpoved delovnih razmerij pri Tovarni šivalnih strojev

»MIRNA«
v Mirni na Dolenjskem

razpisuje naslednja delovna mesta:

STROJNEGA TEHNIKA s 3—5-letno prakso
FINANČNEGA KNJIGOVODJE visokokvalificiranega
OBRATNEGA ELEKTRIČARJA za posluževanje elektroenergetskih naprav
kvalificiranega ELEKTROMEHANIKA
več kvalificiranih STRUGARJEV, REZKARJEV in KOVINO BRUSAČEV

Plača po tarifnem pravilniku. Pismene prijave s kratkim življenjepisom sprejema komisija do 1. XI. 1959. 4896

PODJETJE
ELEKTRO-LJUBLJANA OKOLICA

razpisuje naslednja delovna mesta:

VODJE GARAŽE
po možnosti visokokvalificirani avtomehanik-šofer (Črnuče)
ŠOFERJA-AVTOMEHANIKA (Črnuče)
DVEH ŠOFERJEV C ali B kategorije (Črnuče)
Nastop službe za gornja delovna mesta takoj.
DVEH ELEKTROTEHNIKOV lahko začetnik (Črnuče)
ŠTIRIH FINANČNIH USLUŽBENCEV(-ENK) (Črnuče)
ELEKTROTEHNIKA lahko začetnik (Domžale)
GRADBENEGA TEHNIKA (Ljubljana)

Pismene prošnje z opisom eventualne dosedanje zaposlitve pošljite do 31. oktobra na upravo podjetja.

SAM SE JE ZAFRKNIL

»Pokaži, kaj znaš« znova na sporedu

Varaždinski popevkar Džeki Rauš je pesmima »Intermezzo« in »rGanada« navdušil dvorano in komisijo. Pravi, da bo šel pet tudi v inozemstvo.

Sobotna oddaja »Pokaži, kaj znaš!« je bila prva po počitnicah. Na njej so nastopili pevci, recitatorja, instrumentalni kvintet ter pesnik. Obe komisiji sta nastopajoče zelo dobro ocenjevali, tako da ni nihče dobil manj kot 71 točk. Prvo mesto sta si delila z 79 točkami sopranistka Ivanka Černe iz Kranja in tenorist Džeki Rauš iz Varaždina. Tretje mesto sta komisiji prisodili »Veselim planincem« iz Luč ob Savinji ter harmonikarju Tinetu Kalanu iz Mavčič. Ostalih pet mest pa so zasedli recitatorka Vladimira Prosen iz Kranja, pevka Odivija Cupin iz Kopra, pesnik Ivo Osolnik iz Brežic, recitatorka Stanislava Lužnik z Bleda ter tenorist Dušan Bajda z Jesenic. Ker so bili v soboto nagrajeni prav vsi tekmovalci, so se tudi tisti, ki so prišli po vrstnem redu bolj h koncu, zadovoljni vrnili domov.

c. r.

Ivanka Černe je solistka moškega zbora »France Prešeren« iz Kranja. V soboto je zapela »Metuljčka« Jurija Fleismana ter arijo Myrtocie iz opere »Mrtve oči« Eugéna d'Alberta. Ocena: 79 točk.

Včeraj - danes - jutri - v Ljubljani

■ Na zadnji seji obeh zborov ObLO Ljubljana-Polje so razpravljali o vprašanjih, o katerih so že prej govorili na zborih volilcev. Volilci so se zavzemali predvsem za boljše prometne zveze s središčem mesta, za ureditev nekaterih cest ter se priteževali nad neurejenimi razmerami pri preskrbi naselij s kurivom. — Pomembna novost v tej občini bo ukinitev nekaterih naselij ter imenovanje ulic. Ukinili bodo naselja v trikotu: sotočje Ljubljanice in Save — meja občine Moste od Urha do Save. Ulice bodo imenovali po krajih ali po krajevnih znamenitostih.

■ V soboto se je na ljubljanskem Magistratu poročilo 42 parov, zakonca Marija in Lovro Primar pa sta ta dan slavila 50-letnico skupnega življenja. Lovro Primar je odraščal pri sorodnikih v Beričevem in zelo mlad odšel na Jesenice, kjer se je zaposlil na železnici. V tej službi je ostal prav do upokojitve. Marija je doma z Notranjskega. V Trstu se je učila gospodinjstva, po poroki z Lovrom pa se je posvetila možu in otrokom. Med okupacijo so sovražniki stikali za sinovi, vendar pa so na srečo ostali vsi živi. Danes živita zakonca Primar mirno življenje med otroki, vnuki in sorodniki.

■ Na zboru volilcev 27. volilne enote v občini Ljubljana-Center so izvolili kandidata na nadomestnih volitvah v občinski ljudski odbor. Mesto dosedanje ljudske odbornice Milene Koržetove je zasedla Cilka Malešič, načelnica ekonomskega oddelka pri Centralnem zavodu za napredek gospodinjstva v Ljubljani.

■ V obeh ljubljanskih porodnišnicah se je v četrtek in petek rodilo 13 deklic in 15 dečkov.

■ V petek zjutraj so delavci Dolenjskega gradbenega podjetja »Grosuplje« začeli pripravljati prostor za gradnjo kulturnega doma društvenih organizacij v Komenskega ulici poleg otroškega vrtca »Ane Ziherlove«. Naslednji teden bodo pričeli z izkopom, do konca leta pa bodo dogradili stavbo do kletne plošče. Stavba bo petnadstropna. V zgradbi bodo v glavnem pisarne in dvorane za kulturne prireditve. Predvidoma bo dograjena do konca prihodnjega leta in bo stala približno 70 milijonov dinarjev.

■ Ljubljanski živalski vrt je pred kratkim povečal število svojih živali za šest opic. 10 oktobra so iz Nemčije dobili dve brazilski marmozet opici, ki delata družbo prav taki opici »Metki«, ki je že osmo leto v Ljubljani. V petek pa so z Reke pripeljali dva rhesus in dve javanski opici iz Burme in Indije. Te opice so takoj zaščitili pred mrazom in jih letos ne bo moč videti.

Tovarna »PLETENINA«
Ljubljana, Zaloška c. 14
sprejme
nezdnega REFERENTA
Zaželena srednja šola — lahko je tudi začetnik. Plača od 13.000 do 17.000 din in dodatek na leta službe. Nastop službe takoj ali po dogovoru. 4939

Tovarno kleja bodo prestavili v Polje

Svet za urbanizem OLO Ljubljana je izdal načelno lokacijo za gradnjo novih zgradb, v katere se bo postopoma preselila ljubljanska Tovarna kleja.

Urbanisti so že dolgo razmišljali, kako bi tovarno kleja, ki je danes v središču novega stanovanjskega naselja, prestavili izven mesta. Vsa prizadevanja pa so bila zaman, ker ni bilo denarja. V zadnjem času je tovarna našla sredstva za obnovo in razširitev obratnih prostorov. Po številnih razgovorih in razpravah so strokovnjaki ugotovili, da se na sedanjem prostoru tovarna ne more razširiti, zlasti še, ko bo dokončana Partizanska ulica. Zato so iskali primernejše mesto v bližini železnice in ceste.

Strokovnjaki so sklenili, da je najprimernejši kraj za novo tovarno kleja in želatine vzhodno od Polja, na severni strani železnice. 150.000 kvadratnih metrov velik prostor bodo morali ločiti s sto metrov širokim zelenim pasom od Mesne industrije in ostalih zgradb z živili. Tovarno samo pa bodo zgradili tako, da ne bo onečiščevala okolice s sajami, plini ali smradom. V. Č.

PIVKA. — Taborniki Krpanovega odreda iz Pivke so imeli šesti redni občni zbor, na katerem so se pogovorili o svoji letošnji dejavnosti. Svojo organizacijo so povečali za 50 novih članov, tako da jih je zdaj 141. Letos so taborili tri tedne v Valdoltri. Takoj po tem taborjenju je šlo osem članov Krpanovega odreda za mesec dni na delo na avtomobilsko cesto

V NEKAJ VRSTAH

JESENICE — Pred nekaj dnevi so v okviru tedna kulturno prosvetnih prireditev gostovali na Jesenicah solisti ljubljanske opere Ladko Korošec, Marcel Ostaševski, Janez Lipušček in Sonja Hočevarjeva. V koncertni zasedbi so ob klavirski spremljavi Cirila Cvetka izvedli opero Gaetana Donizettija »Don Pasquale« ter so imeli dve predstavi, popoldne in zvečer. S svojo kvalitetno izvedbo so izvajalci navdušili Jeseničane, ki so napolnili dvorano Čufarjevega gledališča. Podobnih prireditev si še želijo.

VELENJE. — Te dni so v rudniku lignita v Velenju opravili sprejemne izpite za tečaje polkvalificiranih in kvalificiranih rudarjev. Prijavilo se je 336 rudarjev, k sprejemnemu izpitu pa jih je prišlo le 151, uspešno opravljene izpite pa je opravilo samo 86 rudarjev.

SOŠTANJ. — Ker v Šoštanju ni primernega prostora za kopanje so sklenili, da bo gradbeni odbor pripravil vse potrebno za gradnjo zimskega bazena v prihodnjem letu in sicer na levem bregu Pake. Prav tak bazen pa si želijo tudi v Velenju, saj so pogoji dobri, ker bodo lahko porabili toplo vodo obeh termoelektrarn. Ob šoštanjskem bazenu bodo gradili enodružinska stanovanja. Zazidalni načrt za naselje naj bi bil izdelan že letos. — Na razširjeni seji občinskega komiteja ZK v Šoštanju so se pogovorili o predavateljskem kadru ter o materialnem vprašanju občinske delavske univerze, ki bo v kratkem ustanovljena kot zavod s samostojnim finansiranjem.

PAKA. — V Paki pri Velenju so odprli 18. oktobra novo šolo, ki ima dve učilnici, dvorano za predavanja in druge prireditve ter več manjših prostorov. Ob otvoritvi nove šole je zlasti treba pohvaliti prizadevne prebivalce Pake, ki so dali za gradnjo šole precej lesa in peska ter pomagali s prostovoljnim delom.

VELENJE. — Na obeh osnovnih šolah v Velenju bodo letos delali v krožkih. Na obeh šolah bosta poleg drugih tudi dramska krožka. Na II. osnovni šoli bodo vso skrb posvetili vrtnarskemu krožku, ki ga nameravajo združiti z biološkim.

SLOVENSKE KONJICE. — Pred kratkim so v Slovenskih Konjicah pričeli z večerno politično šolo, ki jo je pripravil občinski komite ZKS skupaj z delavsko univerzo. Program je ob pomoči okrajnega komiteja ZKS pripravila ideološka komisija. Šolo bodo obiskovali mlajši člani ZKS ter še ostali politični delavci iz občine.

Umrla je naša ljuba mama, babica, teta in tašča

MILA JENKO
učiteljica v pokoju

Pogreb bo na Mirni v ponedeljek, 19. okt. ob 16. uri.

Žalujoči: hčerka **Linda** z družino, sin **Marjan** z ženo, **Mimi, Ela** in ostalo sorodstvo.

Mirna, Ljubljana, 18. oktobra 1959.

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame

REGINE ZELENKO
roj. PEČAR

se iskreno zahvaljujemo vsem za izraze sožalja, za lepo cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Iskrena hvala zdravnici dr. Bartolovi, sosedi Tršanovi in pevcem za žalostinke.

Žalujoče družine: **Zelenko, Anzelc, ing. Stupica, ing. Devetak.**

Ljubljana, 16. okt. 1959.

Ob bridki izgubi mojega dobrega moža, skrbnega očeta in sina

STANKA ERJAVCA,

izrekam iskreno zahvalo vsem, ki so v mučnih urah sočustvovali z nami.

Posebna zahvala gasilskemu društvu Stožice, govorniku za poslovilne besede, župniku, pevcem, sosedom in prijateljem, vsem, ki so darovali cvetje in ga spremili na zadnjo pot.

Žalujoča družina **Erjavec.**

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega

ANTONA SINIGAJDA

se najlepše zahvaljujeva za cvetje in zadnje spremstvo na njegovi poslednji poti. Posebej se zahvaljujeva tov. Cirilu Vidmarju, Državni založbi, zastopniku vseh organizacij za poslovilna govora, za petje in za izraženo sožalje.

Žalujoči žena in hčerka.

S P R E J E M E M O

trgovskega pomočnika(-co)

za poslovalnico v KRANJU

Trgovsko podjetje

SLOVENIJAŠPORT
Mestni trg 10

4944

ZAHVALA

Vsem, ki ste izkazali kaj dobrega v življenju, zlasti ob bolezni in smrti naše ljube žene, mame in stare mame

PEPCE GRUDEN
roj. MILOST

se iskreno zahvaljujemo.

Posebno iskrena zahvala zdravnikom: **dr. Rudiju Krajncu, dr. Janku Sušniku** in **dr. Bogomiru Celcerju;** zdravnikom in bolniškemu osebju bolnišnice Črna na Koroškem. Dalje se zahvaljujemo ravenskim množičnim organizacijam, godbenikom in pevcem, tov. **Mariji Hriberškovi** za ganljivi poslovilni nagovor. Lepa hvala vsem darovalcem vencev in cvetja in vsem, ki ste blago pokojnico spremljali na zadnjo pot in sočustvovali z nami.

Neutolažljivo žalujoči: mož **Alojz Gruden,** hči **Elvira** z možem **Viktorjem Krivec** in vnuka **Franjo** ter **Bogdan.**

Ravne na Koroškem.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi naše drage mame

FANI STEINER

prisrčna hvala vsem prijateljem, znancem, organizaciji ZB, NOV, Zvezi vojnih invalidov, kolektivoma Geodetskega zavoda in Katastrskega urada Celje, ki so darovali cvetje, jo spremili na zadnjo pot in nam izrazili sožalje.

Posebno se zahvaljujemo dr. Rasiewiczu, ki jo je do zadnjega trenutka z nesebično požrtvovalnostjo tolažil in ji lajšal njeno trpljenje, kakor tudi dr. Flajsu in dr. Fišerju.

Žalec, 18. oktobra 1959. **STEINERJEVI.**

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so spremili mojega dragega očeta, gospodarja

JOŽETA ŽUPANIČA

ki je nenadoma preminil 31. septembra 1959, na njegovo zadnjo pot na pokopališče Sv. Antona na Krasincu pri Črnomlju se najiskreneje zahvaljujem. Posebno zahvalo izrekam tovarišema Petru Pezdircu in Janezu Smuku, ki sta se visoko priletna udeležila pogreba.

Za žalujočo rodbino sin: **NIKO.**

Krasinc, Griblje, Podzemelj, Gradec, Kranj, Zagreb, 17. oktobra 1959.

ZAHVALA

Ob žalostni izgubi našega dragega, nepozabnega moža in očeta

IVANA KRALJA

se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovo zadnjo pot, mu poklonili vence in cvetje, pismeno ali ustno izrazili sožalja.

Posebna zahvala dr. Radu Debevcu za njegovo dolgotrajno, požrtvovalno zdravniško pomoč na domu, učiteljskemu kolektivu Desternik, kolektivu »Sanolabor« SNG, sosedom in sostanovalcem, duhovščini in pevcem. Vsem, najlepša hvala.

Kraljevi

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega ljubega moža, očeta in brata

Antona Zupana-Zvoneta

se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovo zadnjo pot, darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so sočustvovali z nami.

Posebno zahvalo dolgujemo prof. dr. Lavriču, dr. Benigerju in vsemu strežnemu osebju v sanatoriju »Emona«, dr. Završniku in dr. Bitencu ter vsem govornikom za njihove poslovilne besede. Okrajnemu komiteju ZKS Celje, Okrajnemu LO Celje, Okrajnemu odboru ZB Celje, Občinskemu komiteju ZKS Mozirje, ObLO Mozirje, Občinskemu odboru ZB NOV Mozirje, Občinskemu sindikalnemu svetu Mozirje ter vsem ostalim okrajnim in občinskim družbeno političnim organizacijam.

Iskrena zahvala tudi godbi Rudnika lignita Velenje in pevskim zborom Nazarje, Mozirje, Šmihel ter vsem, ki so nam nudili pomoč in tolažbo.

Žalujoči: žena **Marija,** sinovi **Zvonko, Mitja, Vojko,** sestri **Franca** in **Liza** ter ostalo sorodstvo.

Nazarje, dne 17. oktobra 1959.

SLOVENIJA AVTO
LJUBLJANA — Prešernova cesta 40

Z A S T O P N I K
TOVARNE AVTOMOBILOV
»C R V E N A Z A S T A V A«
KRAGUJEVAC

sporoča vsem koristnikom vozil »ZASTAVA«, da so od 1. okt. 1959 poleg dosedanjih servisov »ZASTAVA«:

LJUBLJANA, »Avtoservis«, Prešernova cesta štev. 42.
CELJE — »AVTOOBNOVA«, Medlog,
MARIBOR — »AVTOOBNOVA«, Mlinska 13 in Masarykova štev. 13,
PORTOROŽ — »SLAVNIK«

ODPRTI NOVI SERVISI
»Z A S T A V A«:

LJUBLJANA — »AVTOPROMET«, Savska cesta 2 telefon štev. 31-392, 31-198)
NOVO MESTO — »PIONIR«, Kettejev drevored št. 37 (telefon štev. 12-45)
TOLMIN — »AVTOPREVOZ-TOLMIN« (telefon 25)
IDRIJA — obrat »AVTOPREVOZA-TOLMIN« (tel. 9).

Poslužujte se servisov »ZASTAVA« pri serviranju in vseh popravilih ter vzdrževanju vaših vozil »Zastava«.

Za vse informacije v zvezi s serviranjem in morebitnimi reklamacijami vam je na razpolago naš oddelek za servirno službo »ZASTAVA«.

Telefon štev. 31-260, 31-238. 4580

Vse potrošnike kuriva in gradbenega materiala v goriškem okraju o b v e š č a m o,

da smo s 1. oktobrom t. l. začeli redno poslovati. Nudimo vse vrste kuriva in gradbeni material po najnižjih cenah. Naša skladišča so: v SOLKANU pri bivšem »Odpadu«, v SEMPETRU ob Vrtojbci in v AJDOVŠČINI pri železniški postaji.

PRIPOROČAMO SE ODJEMALCEM IN DOBAVITELJEM.

Podjetje »KURIVO GORICA«, Solkan,
cesta IX. Korpusa telefonska številka 54

ŠOFERJA
za osebni avtomobil na Vrhniki

i š č e

»Ž I T O«
LJUBLJANA
ČUFARJEVA 2

Prednost imajo prosilci s stanovanjem na Vrhniki ali v najbližji okolici.

Ponudbe pošljite na upravo podjetja do 25. oktobra. 4942

Sprejmemo MLAJŠO MOČ
za računovodstvo
GRUDA
EXPORT - IMPORT
LJUBLJANA
TITOVA 19

4880

K o m i s i j a za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri GP »OBNOVA« v Izoli razpisuje delovno mesto

SLIKARSKO-PLESKARSKEGA MOJSTRA

za vodenje samostojnega obrata v Izoli.

Ponudbe pošljite takoj na upravo podjetja — Enosobno stanovanje je zagotovljeno. 4860

POZIV ZA PREDPLAČILO

Ker je zaradi velikega povpraševanja razprodana tudi tretja osnovna izdaja »Gospodarsko-finančnega priročnika« tako, da znatno število zainteresiranih gospodarskih organizacij in ustanov ne more uporabljati to neogibno potrebno in edinstveno izdajo, smo se odločili za izdajo

ČETRTE OSNOVNE IZDAJE »GOSPODARSKO-FINANČNEGA VODIČA«

ki bo obsegala celokupne veljavne in urejene tekste vseh do sedaj izdanih izprememb in dopolnitev vključno s 1959 letom (od I. do vključno XVI. izpremembe in dopolnitve), v treh knjigah s polivinilnimi platnicami in s patentnimi vijaki po istem sistemu svobodnih listov.

Tako bodo novi predplačniki, kupci četrte izdaje v bodoče lahko od leta 1960 naprej uporabljali vse izpremembe in dopolnitve, kakor tudi naši ostali dosedanji stalni predplačniki.

Novo izdajo bodo lahko uporabljali tudi naši dosedanji predplačniki, ki zaradi poškodbe posameznih primerkov ali zaradi drugih vzrokov žele kupiti vse izpremembe in dopolnitve popolnoma kompletirane in urejene, in sicer vključno s 1959. letom.

Četrta osnovna izdaja bo dotiskana decembra letos, prve naslednje XVII. izpremembe in dopolnitve bodo dotiskane januarja 1960 leta.

Četrta osnovna izdaja bo tiskana v omejenem številu primerkov z znižano ceno, in sicer 5.000 dinarjev (vse tri knjige). Znesek morate obvezno vplačati na naš tekoči račun 101-11/1-972.

»GOSPODARSKO-FINANČNI VODIČ«

(prej »Gospodarsko-finančni priročnik«) ima CELOKUPNO materijo naše gospodarsko-finančne zakonodaje s krajšimi navodili, po abecednem razporedu tako, da lahko ugotovite kje so izvirni — polni teksti tistih predpisov.

Abecedna ureditev bo znatno olajšala uporabljanje, sistem svobodnih listov pri izpremembah in dopolnitvah pa omogoča tekočo spremljavo (zamenjava in vnašanje) vseh sprememb v gospodarsko-finančnih predpisih.

Izpremembe in dopolnitve »Gospodarsko-finančnega vodiča« izhajajo četrtletno — štirikrat na leto kot stalna periodična izdaja, po potrebi pa izidejo tudi izredne izdaje ali priloge, katere bomo vsem prednaročnikom poslali brezplačno.

Razen rednih izprememb in dopolnitev, prilog ali izrednih izdaj, bomo poslali vsakemu prednaročniku v začetku vsakega leta brezplačno tudi primerek **»Registra gospodarsko-finančnih predpisov«.** V začetku leta 1960 bodo vsi predplačniki prejeli poleg XVII. ali pa ob XVIII. izpremembah in dopolnitvah **»Register gospodarsko-finančnih predpisov od 1945 do vključno 1959. leta«.**

Letna naročnina za izpremembe in dopolnitve za 1960. leto, za »Register gospodarsko-finančnih predpisov« in eventualne izredne izdaje, kakor tudi priloge je **5.000 dinarjev.** Predplačilo morate obvezno vplačati vnaprej do konca 1959. leta ali v začetku 1960. leta na naš tekoči račun 101-11/1-972. Predračunske ustanove lahko vplačajo znesek predplačila v dveh obrokih.

»GOSPODARSKO-FINANČNI VODIČ«
je neogibno potreben, vsakodnevni priročnik vsake gospodarske organizacije in ustanove.

»GOSPODARSKO-FINANČNI VODIČ«
lahko hitro uporabljate, ker imate v njem pregled vseh veljavnih gospodarsko-finančnih predpisov.

»GOSPODARSKO-FINANČNI VODIČ«
zmanjšuje vaše stroške pri nabavi ostalih številnih drugih izdaj.

»GOSPODARSKO-FINANČNI VODIČ«
je edinstvena izdaja te vrste v naši državi.

»SAVREMENA ADMINISTRACIJA«
ZALOŽNIŠKO TISKARSKO PODJETJE
BEOGRAD, p. p. 479

UREDNIŠTVO
»GOSPODARSKO-FINANČNEGA VODIČA«
ULICA 7. JULIJA ŠT. 15 a — TELEFON 26-065

OBJAVE — OBVESTILA — OBJAVE

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA

NOČNA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA ZA NUJNE OBISKE NA BOLNIKOVEM DOMU OD 20.—7. URE ZJUTRAJ. OB NEDELJAH IN PRAZNIKIH VES DAN

Zdravstveni dom RUDNIK:
Dr. Postržin — Skerlj Silva, Prijateljeva 9, tel. 21-558. V odsotnosti zdravnika kličite tel. LM 20-500.

Zdravstveni dom CENTER:
Dr. Podobnik Jože, Miklošičeva 24, tel. 39-151. Za obisk otrok ista tel. številka.

Zdravstveni dom ŠIŠKA:
Dr. Mijatović Ljubimko, Černetova 31, tel. 22-831. V odsotnosti zdravnika kličite tel. LM 20-800.

Zdravstveni dom BEŽIGRAD:
Dr. Naglas Marjan, Lavričeva 5, tel 31-286 V odsotnosti zdravnika kličite tel LM 30-800

Zdravstveni dom MOSTE:
Dr. Stamač Milena, Grabloviceva 18, tel. 30-738. V odsotnosti zdravnika kličite tel. LM 30-300.

Zdravstveni dom VIČ:
Dr. Gorazd Zavrnik, tel. 20-438.

Zdravnici dr. Kramberger Blagi, se delavke posebno iz tovarne Tiskanina, lepo zahvaljujejo za vso skrb in požrtvovalnost ter ji na novem mestu želijo mnogo uspeha. Delavke s Kranja.

Puškinov večer v Eksperimentalnem gledališču. Društvo prevajalcev Slovenije bo priredilo v petek, 23. t. m. ob 20. uri v prostorih Eksperimentalnega gledališča (Križanke) Puškinov večer. Uvodno besedo bo imel Mile Klopčič. Puškinove pesmi in odlomke iz pesnitev pa bosta recitirala člana ljubljanske Drame Vika Grilova in Andrej Kurent. Vabljeni vsi!

RAZPISI

Zdravstveni dom Domžale razpisuje mesto

ZOBNE ASISTENTKE

Pogoj: dokončana šola za zobne inštrumentarke.

Plača po zakonu o javnih uslužbencih, položajna plača po Pravilniku o plačah ZD. Nastop službe takoj ali po dogovoru

Prošnjo z življenjepisom pošljite na upravo Zdravstvenega doma Domžale. R

Razpisna komisija pri Višji upravni šoli LRS, Ljubljana-Skofljica razpisuje mesto

EKONOMA

za šolo in internat.

Pogoj: — nižja ali srednja strokovna izobrazba in nekaj prakse. Nastop službe po dogovoru. — Osnovna in položajna plača po zakonu o javnih uslužbencih — Dnevni prevoz z osebnim avtomobilom oskrbljen Ponudbe s kratkim življenjepisom in potekom službovanja pošljite na naslov Višja upravna šola LRS, Ljubljana, poštni predal 34. Informacije dnevno na telefon 22-765. R

1. BLEND V. O.?

ŠOLSTVO

Oddelek za izobraževanje odraslih pri osnovni šoli Poljane-Ljubljana Strossmayerjeva 1, začetek pouka za slušatelje I. tečaja (5. in 6. razreda osn. šole) bo v sredo 21. oktobra ob 19. uri.

Za slušatelje I. tečaja (7. in 8. razred osnovne šole) pa v četrtek 22. oktobra ob 19. uri.

V šolo bomo sprejeli samo slušatelje, ki imajo stalno bivališče na območju občine Ljubljana-Center.

Za slušatelje ostalih občin bodo organizirale enake tečaje pristojne občine.

Naknadni vpis za slušatelje iz občine Ljubljana-Center je mogoč do 30. oktobra. S

MARIBOR

Dežurna lekarna:

Ponedeljek, 19. 10. 1959 lekarna »Planika«, Glavni trg 20.

KINO:

UNION: franc.-nem. brav. film: »SKANDAL NA PLAŽI«

PARTIZAN: ital cin barv. film: »JEZ NA PACIFIKU«.

UDARNIK: franc film: »MONTPARNASSE 19«

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE

Ponedeljek 19. okt: Zaprto.

Torek, 20. okt., ob 19.30: Levstik-Kreft: »Tugomer«. Red LMS - ZELENI.

Sreda, 21. okt., ob 19.30: Franck: »Sreča na upanje«. Šola TAM.

RADIO

5.00 — 8.00 Prenos sporeda RTV Ljubljana; 8.00—8.05 Domače vesti; 8.05—8.30 Objave, zabavna glasba in reklame; 8.30—9.00 Pisan spored slovenskih narodnih pesmi; — 9.00 — 17.0 Prenos sporeda RTV Ljubljana; 17.00—17.10 Domača poročila; 17.10—17.30 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 17.30—17.40 Mi in vi o športu; 17.40—18.00 Nekaj plesnih melodij; 18.00—24.00 Prenos sporeda RTV Ljubljana.

GLEDALIŠČE

REPERTOAR

DRAMA LJUBLJANA

Torek, 20. okt. ob 20: Bor: Zvezde so večne. Abonma TŠ. (Andreja igra B. Sotlar.) (Stojišča so v prodaji.)

Kot tretja premiera sezone bo v Drami SNG v četrtek, 22. oktobra uprizorjena znamenita sodna drama Reginalda Rosea in Horsta Budjuhna »Dvanajst porotnikov«, ki jo je poslovenil Mile Klopčič. Režijsko vodstvo predstave je v rokah Slavka Jana, scenograf je Vladimir Rijavec, kostumograf pa Mija Jarčeva.

V vlogi Porotnika št. 11 bo na premieri slavil petintridesetletnico gledališkega dela dramski igralec in tajnik Drame SNG, režiser prve predstave SNG na osvobojenem ozemlju, Ivan Jerman.

Z jubilantom nastopajo: Zupan, Souček, Cesar, Furijan, Kurent, Valič, Presetnik, Sever, Gregorin, Kovič, Kralj, Drenovec, Kosmač, D. Benedičič.

Opozarjamo na pomenek z obiskovalci pred premiero »Dvanajstih porotnikov« v sredo ob 17. uri. Vstop je prost.

V nedeljo 25. oktobra zvečer gostuje v Ljubljani Jugoslovensko dramsko pozorište iz Beograda. Gostje bodo uprizorili O'Neillovo dramo »Dolgega dneva potovanje v noč«. V glavni vlogi bo nastopila Ančka Levarjeva. Posebej opozarjamo, da gre za enkratno gostovanje z eno samo predstavo, ki bo v operni hiši! Veljajo običajne nezvišane dramske cene.

Vstopnice za jubilejno premiero in za gostovanje JDP bodo v prodaji od ponedeljka od 17. ure dalje, za prvo reprizo »Porotnikov« v soboto zvečer, za »Yermo« v nedeljo popoldne, in za »Prosti dan« v nedeljo zvečer pa od srede od 17. ure dalje.

2. SUPER DRAVA?

OPERA

Do vključno 20. oktobra ni predstav.

Sreda, 21 okt. ob 19.30 Verdi: PLES V MASKAH. Gostovanje Jožeta Gostiča. Abonma red K. (Vstopnice tudi v prodaji)

Četrtek, 22. okt. ob 19.30 Prokofjev: PEPELKA. Balet. Abonma red A. (Vstopnice tudi v prodaji)

Petek, 23. okt. ob 15. Smetana. PRODANA NEVESTA. Zaključena predstava za OS »Prežihov Voranc« Jesenice. (V prodaji galerijska stojišča)

Sobota, 24. okt. ob 19.30 Egk: REVIZOR. Izven in za podeželje. (Vstopnice v prodaji od srede, 21. od 17. ure dalje)

Nedelja, 25. okt. ob 19.30 Gostovanje Jugoslovenskega dramskega pozorišta iz Beograda: O' Neill: Dolgega dneva potovanje v noč.

MESTNO GLEDALIŠČE Ljubljana — Gledališka pasaža

Torek, 20 okt ob 15.30: Max Frisch. Dobrnik in požigalci. Abonma Torek popoldanski. Vstopnice so tudi v prodaji. Ob 20: Priestley Steklena kletka Abonma TSS II

Sreda, 21. okt. ob 20: I. W. Firner, Kukavica Abonma Kolektivi H Vstopnice so tudi v prodaji

Četrtek, 22. okt. ob 20: Max Frisch. Dobrnik in požigalci. Abonma red Četrtek. Vstopnice so tudi v prodaji. Ob 20: Priestley, Steklena kletka. Gostovanje v Medvodah.

Petek, 23. okt. ob 20: Max Frisch, Dobrnik in požigalci. Abonma red Petek. Vstopnice so tudi v prodaji. Ob 20: Priestley, Steklena kletka. Gostovanje v Škofji Loki.

Sobota, 24. okt. ob 20: Priestley, Steklena kletka. Izven.

Nedelja, 25. okt. ob 15.30: Priestley, Steklena kletka. Gostovanje v Pirničah. Ob 20: Max Frisch, Dobrnik in požigalci. Abonma Kolektivi G. Vstopnice so tudi v prodaji.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

od 20. do 27 oktobra 1959

Torek, 20. oktobra, ob 20. uri B. Nušič: — »ZALUJOČI OSTALI«. Jubilej tov. Božene Igličeve in Ada Klavore.

Petek 23 oktobra, ob 20. uri: B. Nušič: — »ZALUJOČI OSTALI«. Red: Premierski.

Nedelja 25 oktobra, ob 16. uri B. Nušič — »ZALUJOČI OSTALI«. Izven.

Cenjene obiskovalce obveščamo, da bo otvoritvena predstava letošnje sezone v torek dne 20 oktobra ob 20. uri. Dramska sekcija bo uprizorila komedijo v treh dejanjih »Zalujoči ostali« Branislava Nušiča v režiji tov. Klavore Ada Nastopili bodo Igličeva, Valenčičeva, Fajonova, Hadžimerovičeva, Sülingova, Grašič, Hotko, Bombar, Pavlin, Stefe in Ing. Valenčič.

Vstopnice lahko dobite v pisarni gledališča dnevno od 9-12 ure ter na dan predstave od 13—16 ure. Lahko jih pa tudi telefonično rezervirate na tel. 355.

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Ponedeljek, 19. okt. ob 20. — Erwin Sylvanus: »Korczak in otroci« — Izven — v Mali dvorani Narodnega doma — Vstopnice lahko še dobite.

Torek, 20. okt. ob 15. uri — Pavel Golia: Snegulčica — Zaključena predstava za I. osnovno šolo

Sreda, 21. okt., ob 19: Bratko Kreft: »Krajnski komedijanti — Gostovanje v Šentjurju.

Četrtek, 22. okt., ob 19: Bratko Kreft: »Krajnski komedijanti« — Gostovanje v Mozirju.

Petek 23. okt., ob 15.30: Bratko Kreft: Krajnski komedijanti — II. šolski abonma.

Sobota, 24. okt., ob 20: Bratko Kreft: »Krajnski komedijanti« — Izven. Vstopnice še lahko dobite.

Nedelja, 25. okt., ob 16: — Erwin Sylvanus: »Korczak in otroci«. Ob 19: Bratko Kreft: »Krajnski komedijanti«. — Gostovanje v Kostajevici na Krki.

Svet Svobod in prosvetnih društev okraja Ljubljana sporoča, da SKOBE Drago ni več uslužbenec te ustanove.

RUDNIK LIGNITA VELENJE

proda iz svojih osnovnih sredstev

osebni avto Opel Kapitän 1952

ogrevanje, radio, avtomobil je popolnoma brezhiben z novimi gumami.

Interesenti dobe vse potrebne podatke pri UPRAVI RUDNIKA VELENJE.

Nudimo Vam najnovejše modele 1960. leta »GRAETZ« televizijske in radijske aparate, ki so po kvaliteti najboljši na nemškem tržišču. Opozarjamo, da s televizijskimi aparati »GRAETZ« lahko gledate tudi program Madžarske televizije, z delom, ki je po naročilu specialno vgrajen. Razen tega prodajamo tudi vse tehnične artikle: gospodinjske aparate, avtomobile, motorje — nove in rabljene.

Za poljedelce imamo v zalogi vse vrste kmetijskih strojev, novih in rabljenih. — Eksportni popust je 30 %!

Za vse informacije se obrnite na:

GENERALNO ZASTOPSTVO TOVARNE »GRAETZ« ZA JUGOSLAVIJO, MÜNCHEN XV, LANDWEHRSTRASSE 44 — telefoni: 531732 in 531507.

BOLNIŠNICA ZA KOSTNO TBC — VALDOLTRA

razpisuje delovna mesta

INŠTALATERJA, kvalificiranega ali visokokvalificiranega za centralno kurjavo in vodovod

STROJEPISKE II. ali III. razreda s pisarniškim znanjem

LABORATORIJSKEGA TEHNIKA za biokemični laboratorij

GOSPODINJSKE UČITELJICE — DIETETIČARKA

Za vsa mesta pogoj: ustrezna kvalifikacija in praksa. Za inštalaterja družinsko stanovanje, za druge pa samska stanovanja. Hrana v bolnišnici.

Kolkovane prošnje z življenjepisom sprejema uprava bolnišnice TAKOJ, oziroma do zasedbe mest.

Veletrgovina »PREHRANA« eksport-import, LJUBLJANA,

Titova cesta 21/a proda

RABLJENA GARAŽNA VRATA in DVA RABLJENA KOTLA «TRIKA« za centralno kurjavo

Interesenti naj se zglase v ekonomatu podjetja Ljubljana, Titova cesta 40. 4917

NOVE CIGARETE

TOBAČNE TOVARNE LJUBLJANA

1. Rahlo aromatizirana viržinsko-orientalska BLEND cigareta.

2. Delno denipotinicirana tipska cigareta.

MALI OGLASI

V NEDELJO, DNE 18. OKTOBRA, med 16. in 16.30 uro sem ob cirkusu »Adria« izgubil ročno moško uro. Poštenega najditelja prosim, da jo proti primerni nagradi vrne na naslov v oglasni oddelek.

GOSPODINJSKO POMOČNICO — mlajšo ali starejšo, sprejmem takoj. Kajfež Fani, Jenkova 11 — Ljubljana. 13036-1

NATAKARICO sprejme takoj gostilna »Pod hribom«, Ljubljana, Litijska 1. Stanovanje hrana v hiši! 13041-1

GOSPODINJO - KUHARICO iščem za dopoldne. Nudim sobico, hrano. Naslov v ogl. odd. 13052-1

GOSPODINJSKO POMOČNICO s popolnim znanjem kuhe k tričlanski družini, ves dan odsotni, sprejmem. Naslov: Čopova ulica št. 22. 13019-1

SNAŽILKA išče zaposlitev v dopoldanskih urah. Ponudbe v ogl. odd. pod »Zgodnja ura«. 13031-2

ŠOFER-MEHANIK išče zaposlitev na osebnem avtomobilu. Naslov v ogl. odd. 13029-2

GOSP. POMOČNICA išče službo, samo k dobri družini in v Ljubljani. Kristan, Ljubljana, Zarnikova 33. 13014-2

VAJENCA za radiomehanika iščem. Naslov v ogl. odd. 13057-3

PRODAM otroško posteljico na kolesih (nadomešča košaro). Obirska 23a-II., desno. 13044-4

PRODAM 24-basno klavirsko harmoniko »Scandalli«. — Vidmar, Povšetova 96. 13056-4

ITALIJANSKI otroški vozliček — kombiniran — dobro ohranjen, prodam. Primc, Rozmanova 5. 13030-4

PRODAM dvostanovanjsko, delno vseljivo hišo. Naslov v ogl. odd. 13026-4

DVE avtomobilski gumi, rabljeni, 5.50×16, prodam. Mestni trg 17-I., Mazi. 13024-4

POCENI prodam moške obleke, nylon plašča in dežnik. Naslov: Poljanski nasip 12-2. 13022-4

TELEVIZOR Blaupunkt 43 cm, popolnoma nov, naprodaj. Ponudbe pod »Blaupunkt« v ogl. odd. 12998-4

KLAVIR, dobro ohranjen, ugodno prodamo. Naslov v ogl. odd. P 1223-4

SOBO, prazno ali opremljeno, išče tehnik. Ponudbe pod »Ugodni pogoji« v ogl. odd. 13039-9

STUDENTU odstopim sobico. Ponudbe pod »Izreden slučaj« v ogl. odd. 13046-9

SOLIDEN STUDENT išče sobo. — Ponudbe v ogl. odd. pod »Solidnost«. 13016-9

OPREMLJENO SOBO oddam študentu ekonomske fakultete. Ponudbe pod »Dober matematik« v ogl. odd. 13064-9

SOSTANOVALCA študenta sprejmem. Naslov v ogl. odd. 12996-9

INŠTRUKTORJA-ICO za nemščino in klavir iščem za dijaka. — Naslov v ogl. odd. 13043-11

IMAM zelo lepo parcelo v Ljubljani. Iščem partnerja za gradnjo dvojčkov. Ponudbe v ogl. odd. pod »Pogoji po dogovoru«. 13049-11

PREKLICUJEM žaljive besede, katere sem govoril tov. Kogoj Ani, in se ji zahvaljujem, ker je odstopila od tožbe. Horvat Miha, Črnuče. 12999-11

RTV Ljubljana

TELEVIZIJA

18.00 Oddaja za družino in dom: 1. Socialna delavka (prvi del iz serije z naslovom »Žene v novih poklicih« — 2. Družinski zdravnik svetuje — 3. Gospodinjski nasveti — Ljubljana; 18.30 Oddaja iz poljudne znanosti: prof. dr. Slavko Rakovec »Umetne ledvice« — Ljubljana; 20.00 TV Dnevnik — Beograd; 20.20 Tedenski športni pregled — Beograd; 20.30 TV reklame — Beograd; 20.40 Hvarska komuna — aktualna tema — Zagreb; 21.00 »Francoski can-can« — celovečerni francoski film — Zagreb.

RADIJSKI PROGRAM SPORED ZA PONEDELJEK

5.00 — 8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored) — vmes ob 6.30—6.40 Reklame; 8.05 Gioccchino Rossini-Ottorino Respighi: Fantastična prodajalna, baletna suita — 8.40 Poje ženski pevski zbor France Prešeren iz Kranja p. v. Petra Liparja; 9.00 Naš podlistek — Boris Prikril: Borba na Atlantiku — I.; 9.20 Iz filmov in glasbenih revij; 9.45 Pisemska scena ter zaključni prizor 2. slike opere Evgenij Onjegin P. I. Čajkovskega; 10.10 Od tu in tam; 10.40 Pet minut za novo pesmico in pozdravi mladim risarjem; 11.00 Mihovil Logar: Arija za violino in godala; 11.05 Radijska šola za srednjo stopnjo: Stari grad pripoveduje; 11.35 J. Matičič: 12 miniaturnih variacij; 12.00 Igrajo in pojo Zadovoljni Kranjci; 12.15 Radijska kmečka univerza — Dr. Marjan Pavšič: — Razvojna pot naše živinoreje; 12.25 Pet pevcev — pet popevk; 12.40 Vilim Markovič: Rapsodija v Aduru; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Narodne in ponarodele v priredbi Vlada Goloba in Karla Pahorja; 13.50 Vladimir Lovec: Pisma (Izvajata violinist Rok Klopčič in pianist Marjan Lipovšek); 14.05 Orkester Frank Chacksfield; 14.25 Radijska šola za višjo stopnjo: Vsi ljudje se rodijo svobodni; 14.55 Medigra; 15.15 Reklame in zabavna glasba; 15.40 Listi iz domače književnosti — Viktor Konjar: Vrni se, življenje; 16.00 V svetu opernih melodij; 17.10 Srečno vožnjo! (šoferjem na pot); 18.00 Radijska univerza — Wilhelmina Ivanowska: Zvezde, kozmični laboratorij — III.; 18.15 Ljubljanski oktet poje skladbe in priredbe Leopolda Černigoja; 18.30 Športni tednik; 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Portreti z Broadwaya — II. Sigmund Romberg; 20.45 Kulturna tribuna — Boris Ziherl: Osnova in naloga idejne borbe ZKS — II.; 21.00—22.47 S festivala v Salzburgu; 22.47 Zabavni orkester švicarskega radia Tony Leutwiller; 23.10 S popevkami po svetu; 23.40 Zoltan Kodaly: Sonata za violončelo in klavir op. 4; 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

KINO

SPORED ZA PONEDELJEK

KINO UNION: amer. barvni film »VELIKAN« I. del. Režija George Stevens. Igrajo James Dean, Elisabeth Taylor in Rock Hudson. Tednik F. N. 42. Predstave ob 15, 17 in 19 uri. Ob 10 uri matineja ital. filma »LUČI VARIETEJA«. Teden VESNA FILM predvaja ob 21.15 franc. barvni film »NJENO ŽIVLJENJE«. — Igra Maria Schell. Predfilm jug. dokumentarni barvni film »POTA«!

KINO KOMUNA: poljski film »EROICA«. Tednik F. N. 42. Predstave ob 15, 17, 19 in 21 uri.

KINO VIČ: amer. barvni cinemascope film »DIRKA ZA SONCEM«. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

KINO SLOGA: ital. film »LUČI VARIETEJA«. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

KINO SOČA: amer. barvni film »AFRIŠKI LEV«. Režija in proizvodnja Walt Disney. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

KINO ŠIŠKA: ital. filmska komedija »LEPE, TODA SIROMAŠNE«. Tednik F. N. 42. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

Prodaja vstopnic v vseh kinematografih od 9—11 ure in od 14 ure dalje

TRG REVOLUCIJE: ob 19.30 uri jug. film »DEČEK MITA«. Tednik F. N. 42

TRIGLAV: jugoslov. film »RAZPOKA RAJA«. Tednik. V glavni vlogi: Ljubica Jovič, Severin Bijelić, Branko Tatić. Predstave: ob 16, 18 in 20 uri. Prodaja vstopnic od 15 dalje. Danes zadnjikrat.

»LITOSTROJ«: amer. barv. cinem. film »PRINC ŠTUDENT«, ob 20. Predprodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave. Zadnjič.

KAMNIK »DOM«: ital.-jugosl. film »NEVIHTA«

BLED: amer. barv. cinemascope film »BODIMO SREČNI«, ob 20.

JESENICE »RADIO«: amer. barv. cin. film »ČLOVEK S TISOČ OBRAZI«, ob 18 in 20.

JESENICE »PLAVŽ«: ital. film »KJE JE SREČA«, ob 18 in 20.

NOVO MESTO »KRKA«: ameriški barv. cinemasc. film »ULICA FREDERICH 10«

ZAGORJE O/S. »TRIGLAV«: meh. film »NE ZANIKAM SVOJE PRETEKLOSTI«, ob 17. 19

TRBOVLJE DEL. DOM: ameriški barvni cinemasc. film »POSLEDNJI LOV«.

HRASTNIK »SVOBODA II«: italijansko-jug. barv. cinemascope film »NEVIHTA«, ob 19.

CELJE »UNION«: amer. barv. cinemascope film »RISARKA MODELOV«

CELJE »METROPOL«: amer. barv. vistavision film »MOJSTER ZA DEŽ«.

PTUJ MESTNI KINO: jugosl. film »VLAK BREZ VOZNEGA REDA«, ob 18 in 20.

M. SOBOTA »PARK«: jugosl. film »VRATA OSTANEJO ODPRTA«, ob 20.

ROG. SLATINA: ital. španski film »KONTE MAX«, ob 20.

KOPER »SOČA«: amer. film »MATA HARI«.

IZOLA »ZVEZDA«: švedski film »NASMEH POLETNE NOČI« — ob 20.

PIRAN: amer. barv. cinemascope film »MISTER ROBERTS«, ob 16, 18 in 20.15.

PORTOROŽ: jugosl. Vesna film »SESTAVLJEN PROGRAM«.

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dragi oče in ded

SIMON PODRŽAJ
iz Iške vasi

Do pogreba, ki bo v ponedeljek dne 19. oktobra ob 16. uri na pokopališče na Igu, leži truplo dragega pokojnika na Igu.

Žalujoči: hčerki Angela in Lojze in Jože z družinama.
Lojze in Jože z družino.

Skofljica, Kočevje, Ljubljana, 18. X. 1959.

Odstranite motnje v motorju! (1)

Pri odkrivanju vzrokov morebitnih motenj v Vašem bencinskem motorju, Vam bo pomagala RAFINERIJA NAFTE SISAK z informativnim materialom pod označbo ODSTRANITE MOTNJE V MOTORJU!

ZAKAJ MOTOR NE »VŽIGA«?

Vzrok: STARTER SE NE VRTI ALI PA SE PREPOČASI VRTI

1. Napake v akumulatorju ali v vodih: oksidirane spojnice na polih, izrabljen akumulator, akumulator se je izpraznil zaradi stika z maso, akumulator brez toka, ker ga ne polni dinamo ali zaradi pretirane obremenitve ob dolgih nočnih vožnjah, nezadostno dopolnjevanje, pokvarjena nožna sklopka ali glavna sklopka akumulatorja, prekinitev v vodih starterja.

2. Prekomeren odpor motorja: pregosto motorno olje, bati ali ležaji, ki so pri reparaturi vgrajeni s premajhnim medprostorom, voda v prostoru za izgorevanje, vključena brzina in pri tem potegnjena ročna zavora.

KAR ZADEVA GORIVO:

Če je v Vašem vozilu motor visoke stopnje kompresije (6,5 : 1 ali več), ga zaščitite pred detonacijami, katere mu odvzemajo moč in skrajšajo dobo — dajte mu SUPER PLAVI 93, bencin največje antidetonantne sposobnosti v državi, proizvod RAFINERIJE NAFTE, SISAK.

SUPER PLAVI 93

A. B. GUTHRIE, JR. 7

POTAPOREC

Gospa je bila imela prav, ko je rekla, da je upadel v obraz. Še ni bil star, pa je že izgubil zobe, da so se mu usta uleknila in je bila čeljust skrita pod tankim nosom. Tudi oči so bile stisnjene pod strnjeno črto obrvi, toda čelo je bilo visoko, kakor da bi bila narava hotela popraviti skopost pod njim.

»Koprneče čakam, da bi že odpotovali,« je rekel mož. »Dajte mi kak prostor, da položim nanj glavo, kakršen koli oddrgnjen prostor, in kaj za pod zob, pa vam bom pasel gosi. — Kako je s tabo dečko?«

»Imate izkušnje?«

»Če pride človek v moja leta, ve že marsikaj.«

»Pa znate ravnati z govedom, upravljati z vozom, priskočiti ob potrebi na pomoč?«

»Kakopak, gospod. Morda sem vam od zunaj videti zelen kot buča, toda znotraj sem zrel.«

»Čemu pa hočete odpotovati?«

»Tega vam ne vem povedati. Da le grem kam drugam.«

To je prav tako dober razlog kot vsi drugi, je pomislil Fairman. »Koliko pa ste stari?«

»Tudi tega vam ne vem povedati natančno. Moj oče je rad pravil, da sem premlad za oni svet, pa prestar za sesanje.«

Na upadlem obrazu se je pojavil nasmešek, skop, a vesel nasmešek, ki bi bil prejkone širši, ko bi bilo zanj več prostora.

»Pri meni se ne boste smeli ustrašati dela.«

»Ne morem sicer reči, da rad delam; ali dovolj dolgo že delam, da vem, da delo ne ubija. Rečem vam lahko tudi, da rad uganjam šale. Nabavil sem si gosli.« Priprte oči so spraševale Fairmana. »Šala vam bo prišla prav, ko boste požirali mernike prahu in bo imela vaša živina oddrgnjene parklje in vas bo žena pričela spraševati, če se vam je zmešalo, da ste se napotili v Oregon.«

»Od kod ste se vzeli?«

»Ta čas ali prej?«

»No — oboje.«

»Ta čas prihajam iz Pittsburgha, Wheelinga, Louiswilla in vseh bližnjih mest. Doma pa sem ravno od tukaj.«

»To je resna stvar. Ostati boste morali trezni.«

»To ne bo težko. Vsaj zame ne. A s tem ne mislim reči, da se še svoj živi dan nisem nažlampal.«

Fairman je preudarjal, opazujoč moža od vseh plati, vse od visokega čela, zmečkanega obraza pa preko mršavega telesa do nog v beraških čevljih. Še enega pomočnika potrebuje.

V razmišljanju ga je zmotil Hig.

»Znam tudi vse mogoče popraviti. Njega dni sem popravljal kotle. Popravim vam pokvarjene puške, polomljena kolesa in podobno. Boste že videli.« Počakal je, ker pa Fairman ni takoj odgovoril, je razklenil roke. »Poglejte! Teh šap nisem nikoli držal križem. Mršav sem, ali močan kot merjasec. Nič drugega vas ne prosim, kakor da me vzamete s seboj, da vam pomorem in jem iz vaše sklede.«

»No —«

Hig se je sklonil k Todu. »Midva, dečko, bova držala skupaj. Si bova že poiskala zabavo.«

Fairman je začutil, da se je Todova roka tesneje oklenila njegove. Pogledal je fantiča in videl, da se smehlja.

»Ime mi je Tod,« je rekel fant možu, »in tudi konja že imam.«

»Torej Tod se imenuješ?« je rekel Hig. Obraz je obrnil k Fairmanu. »Če nimate nič proti, gospod, ste najeli pravega človeka.«

»No —« je ponovil Fanrman, ker mu še ni hotel ničesar obljubiti. »Ogledat si grem neke mule.«

»Z vami pojdem, če nimate nič proti.«

Hig se je sklonil in prijel Toda za roko, ki mu jo je deček molil, in Fairman je malodane brezmočno pomislil, da je že skoraj gotovo najel tega človeka.

Prodajalec mul je stal ob dvoriščni ograji, kadil cigaro in opazoval skozi dim živali za ograjo. Bil je človek zabuhlih lic, obilnega trebuha in debelih ustnic, ki so se ovijale okrog konca cigare. Za pasom mu je tičalo bodalo. Vprašal je:

»Razmišljate, če bi kupili mule?«

»Res jih nameravam kupiti.«

»Imam nekaj takih, ki jim zlepa ni najti para.«

Oglasil se je Hig:

»Stavim, da je v tem toliko resnice kot v Svetem pismu.«

Mož ga je ostro pogledal in nadaljeval: »Vzemite tistega velikega mešanca tamle.« S cigaro je pokazal, katero mulo je imel v mislih. »Privedla vas bo tja in nazaj. Vajena je sedla, tovora, vprege, kratko malo vsega. Pridno dela skupaj z drugimi, pa tudi sama. A kakšna so šele njena kopita! Obrača se lahko v kokošjem gnezdu, ne da bi strla eno samo jajce.« Pihnil je v cigaro, kakor da daje sam sebi duška. »Pišem se Tolty.«

»Jaz pa sem Fairman, tale pa Higgins.«

»Tujca sta, kajneda.«

»Res še nisem dolgo tukaj.«

»Tudi jaz ne,« je rekel Tolty. »A ravno dovolj, da sem se utegnil pripraviti za trgovanje s tistimi, ki kanijo v Oregon. Rekel bi, da se boste tudi vi odselili? Dobra dežela je Oregon.«

»Tam več ne bom imel mrzlice,« je rekel Tod.

»Gotovo ne. Mrzlica je vražje ogabna bolezen; vrne se, ko se je najmanj nadejaš, in te napade z vročino ali drhtavico. Zdaj pa, kako je z mulami?«

Stopil je do ograje in snel zapah z vrat. Pri tem je opazoval jezdeca, ki je, potem ko je skokoma prijezdil, obsedel nekaj minut v sedlu, potlej pa razjahal.

»Iščete mule?« ga je vprašal Tolty z zapahom v rokah.

»Tako medpotoma,« je odvrnil možak. »Sosed me je prosil, naj pogledam, če imate kaj dobrega.«

Odkril se je in šel z roko skozi šop srebrnkastih las. Njegov način govorjenja in gibi so bili neprisiljeni in preudarni, kakor da je že dovolj dolgo živel in se počuti na tem svetu kot doma.

»Nekaj dobrega imam, zares, vražje dobro ste pogodili,« je rekel Tolty. »Najprej se midva pomeniva,« se je obrnil k Fairmanu. »Prodam vam jih lahko eno ali ducat. Tale velika mula tule bo, na priliko, poginila od naprezanja, če ne boste pazili nanjo. To vam je vražje močna žival.«

»Rad bi zgolj jezdne živali. Za vozova bom kupil vole.«

»Potemtakem niti ne mislite kupiti mul, a?«

»Za zdaj še ne. Iščem tudi nekaj goveda.«

»Dajte, da vam nekaj povem,« je rekel Tolty, mahaje s cigaro. »Jaz prodajam mule pa tudi vole, četudi prav zdajle nimam nič primernega za vas. Toda ko bi se jaz odpravil v Oregon, bi potoval z mulami.«

Tuberkuloza
še vedno razširjena

Za tuberkulozo umirajo ljudje danes dosti manj kot nekdaj, toda bolezen je še zmeraj precej razširjena. Ni upati, da bi jo popolnoma izkoreninili v bližnji prihodnosti, razen v nekaterih severnoevropskih državah.

Odbor strokovnjakov Svetovne zdravstvene organizacije je pred nekaj dnevi pretresal v Ženevi dosedanje uspehe boja proti tuberkulozi po vsem svetu. Odbor je poudaril, da je končni cilj protituberkuloznega boja to, da bi bolezen popolnoma izkoreninili. Toda za zdaj bi bilo najučinkovitejše in najpotrebneje to, da bi usmerili vse napore k temu, da tuberkuloza ne bi nikjer več ogrožala občega ljudskega zdravja. To bomo dosegli — pravijo — ko bo reagiral največ en ostotek mladine do 14 let pozitivno na tuberkulinski test.

Odbor je primerjal zdravljenje tuberkuloznih bolnikov v sanatorijih in na domovih. Spremljal je zdravljenje dveh skupin pacientov v Madrasu leto dni. Prva skupina se je zdravila v sanatoriju, druga pa doma. Odbor je prišel do zanimivih zaključkov. Zdravljenje je napredovalo večidel enako pri obeh skupinah, čeprav so imeli bolniki v sanatoriju veliko boljšo oskrbo. Odbor je priporočil, naj bi to še proučevali, vsekakor pa odbor sklepa, da bodo za naprej zdravili tuberkulozo predvsem doma, posebno v tistih državah, ki še nimajo zadosit razvito protituberkulozno službo. V deželah, kjer nimajo zadosti kvalificiranega medicinskega osebja, bodo zaupali besežiranje in zdravljenje tuberkuloze na domu zdravstvenim tehnikom; prepričani so, da bodo tudi tako dosegli lepe uspehe.

Odbor je zavrgel pesimistične napovedi, da bodo postali bacili tuberkuloze odporni nasproti streptomicinu, isonazidu in drugim zdravilom. Res se je sicer izkazalo, da postanejo bacili v nekaterih primerih odporni, toda to še ne ogroža celotnega zdravljenja.

Množični napad na tovarno

Čebele so res vdrle v rojih v tovarno „Fructal" v Ajdovščini, vendar so nekateri poročevalci dogodek pretiravali

V Ajdovščini so še pod vtisom čebelje vojne. Pred kratkim jih je namreč vznemiril in še bolj presenetil nenadni napad strnjenih čebeljih rojev v notranje prostore tovarne sadnih sokov, likerjev in marmelade »Fructal«.

Tja so privabile lačne čebele sladke vonjave. V marmeladni oddelek je vdrlo toliko čebel, da so kratko in malo zavrle proizvodnjo. Razumljivo je, da je nastal med delavci vik in krik. Otepali so se nepovabljenih gostov. Čebele jim z želi niso prizanesle, ko so se branili pred nenadnim napadom. Vendar ni bil nihče toliko opikan, da bi moral iskati zdravniško pomoč. Danes, ko je obramba tovarne že za njimi, pravijo, da so pač morali braniti sebe in delo svojih rok. Potrošnik prav gotovo ne bi bil vesel, ko bi našel v marmeladi mrtve čebele. V naglici so ukrenili vse potrebno, hudomušneži pa pravijo, da so dobili delavci v tem boju brezplačne injekcije proti revmatizmu.

Čebelarjem pa pri tem seveda ni do smeha, saj so morali zdesetkane čebelje družine hitro odpeljati iz mesta in bližnje okolice vsaj petnajst kilometrov daleč. Tam bodo čebele prezimile in počakale pomladno pašo na akaciji. Nekateri so imeli čebele sicer zavarovane, toda odškodnine ne morejo dobiti, ker niso bili uničeni panji, pač pa se je samo zmanjšala vrednost čebeljih družin. Panji so sicer še sposobni za življenje in prezimovanje, toda škoda je brez dvoma precejšnja, saj so izgubili panji skoraj polovico delavk.

Težavno je ugotoviti tudi to, kdo je vsega kriv. Predsednik čebelarskega odbora Anton Fabjan pri KZ Ajdovščini pravi, da ima čebelnjak komaj pol kilometra od »Fructala«, kar stoji tovarna. Toda nikoli se mu še ni primerilo kaj takega. Vdor čebel v tovarno je pravzaprav vse presenetil. Za naprej bodo morali čebelarji v letih, ko je malo paše, tudi sami več storiti. Pa tudi tovarna bo morala misliti na zaščito pred nenadnimi vdori čebel. V nekaterih državah imajo podobne tovarne to že urejeno.

V občini Ajdovščina je čebelarstvo najbolj razvito. Čebelarji, ki imajo šest sto panjev, že razmišljajo o tem, da bi ustanovili čebelarsko farmo. Vsem je jasno, da čebelarstvo ne koristi samo lastnikom panjev, temveč tudi kmetijstvu in tako posredno tudi tovarni. Čebele opravljajo pri spomladanskem opraševanju pomembno vlogo, sadove oprašenih cvetov pa predeluje »Fructal«. Torej bodo morali za naprej misliti ne le na zaščito tovarne, temveč tudi na to, da ne bi trpele škode čebelje družine.

Začetek dogodkov sega pravzaprav že v poletje. Čebelarji so imeli čebele v paši pri Črnem vrhu. Paša je bila zelo dobra. Ko pa je bila pri kraju, so dobili sporočilo s Predmeje, da tam močno medi, tako da bi lahko nabral panj dva kilograma medu na dan. Toda, ko so prepeljali čebele na Predmejo, je tam nehalo mediti. Ker ni bilo dovolj paše, so začele čebele napadati in ropati panje, ki so bili že prej tam. Potem so prepeljali ajdovski čebelarji čebele na pašo v Liko, nekateri pa na ajdovo pašo na Dolenjsko. Toda tudi tam je bila paša slaba. Čebele so pripeljali v vlakom na železniško postajo v Ajdovščino. Od tam so se vsule v tovarno »Fructal«.

V tovarni trdijo, da ne uporabljajo žveplene kisline, ki naj bi bila vzrok, da je toliko čebel poginilo. Kislina bi namreč škodovala tudi delavcem. Vsekakor je pa letošnji dogodek dobra šola za naprej.

Roparji so bili zares prijazni

Zvezanemu nočnemu čuvaju so ponudili čaja in eden med njimi mu je pomagal, da je vlekel njegovo cigareto.

Štirje vlomilci, ki so obiskali pekarno v Romfordu pri Londonu, so pokazali izredno oliko. Sicer so podrli nočnega čuvaja na tla, ga zvežali in mu zamašili usta, toda to je spadalo k njihovemu rednemu opravilu.

Vsa zadeva se je začela proti drugi uri zjutraj. Petdesetletni nočni čuvaj Harold Flynn je bil na obhodu po temnih prostorih pekarne. Ko je odprl vrata v pisarno, ga je nekaj vrglo po tleh. Držali so ga štirje možje. Z nekaj dobro namerjenimi udarci s pestjo so opravili s čuvajevo upornostjo. Nato so ga privezali na stol, mu zamašili usta in zavezali oči z robcem.

Flynn sicer ni bil bojazljivec, vendar pa ni maral trpeti kot žrtev svojega poklica. Osvobodil si je usta in nagovoril roparje: »Sem poročen in imam dva otroka!« Zamaskirani možje so se zganili. »Starega ne smemo preveč razburiti,« je menil eden med njimi. »Morda ima slabo srce. Lahko bi si kaj očitali.« Torej so mu sneli obvezo in mu celo razrahljali vezi. Potem so se trije vlomilci spravili nad železno blagajno. Četrti pa se je medtem pogovarjal s čuvajem, ga miril in mu dal tu pa tam potegniti svojo cigareto. Potem je pripravil čaj zase, za tovariše in za zvezanega čuvaja. Seveda se je oče dveh otrok bal, da so mu kaj primešali v čaj.

Roparji so se ubadali z železno blagajno dobrih pet ur. V njej je bilo 1700 funtov. Naposled so jo le odtrgali od stene. Zunaj so jo naložili na tovorni avto pekarne, ki so mu z barvo zabrisali napis. Vrnili so se k čuvaju, potegnili telefonsko žico iz stene, nataknili Flynnu naočnike, ki jih je bil izgubil pri ruvanju, in mu dejali: »Dobro se imej, stari! Če boš še nekaj časa pridno sedel, ti bomo poslali v priznanje nekaj denarja.« Spet so mu zavezali usta in izginili.

Čuvaju se je potem kmalu posrečilo, da se je osvobodil. Iz bližnje telefonske govorilnice je poklical policijo. Toda od tam so mu povedali: »Pravkar so nam telefonirali tudi roparji. Povedali so, kam naj vas gremo osvobodit. Vozilo je že na poti.«

Vsekakor so bili prijazni vlomilci velika izjema, prav gotovo pa niso dosegli tega, da se ljudje v Romfordu ne bi več bali roparjev.

NAŠA NOVA SLIKANICA

KO DANES NADALJUJEMO S PREDSTAVLJANJEM JUNAKOV NAŠE NOVE SLIKANICE, MORAMO POSEČI V DRUGI TABOR, MED TISTE, KI SO HOTELI ČEBELICI MAJI ŠKODOVATI. ŽE SLIKA SAMA VAM POVE, DA

PAJEK

V SLIKANICI NIMA NAJBOLJŠIH NAMENOV. LE ŽAL, DA MALA MAJA TEGA NI VEDELA! KAKO SE JE SREČALA Z NJIM, VAM BO ZAČELA V NEDELJO PRIPOVEDOVATI SLIKANICA, KI JO PO POVESTI PISATELJA BONSELSA RIŠE MIKI MUSTER.

Plečati silak je pogledal Barneya od pet do glave. Njegove globoke oči sredi rdečkastega obraza so se bedasto zazrle vanj.

»Kaj hočete od naju?« ga je vprašal.

»Shad Moser me je poslal ponjo,« je živahno odgovoril Barney. »Naročil mi je, naj mu jo pripeljem.«

Možakar je izpustil Noro, ki se je opotekla in se naslonila na zid. Gledala je zdaj enega, zdaj drugega.

»Ne poznam vas,« je rekel neznanec.

»Poznate pa Shada!« mu je suho odgovoril Barney in stopil proti Nori. Neznanec je zamahnil, Barney je odskočil ravno še v pravem trenutku. Pest mu je šinila tik mimo nosu. Neznanec se je pognal proti njemu.

»Trenutek!« Sonny Wheeler je spregovoril to besedo povsem mirno, vendar tako odsekano, kot bi zamahnil z bičem.

Barney in njegov nasprotnik sta se v hipu obrnila, Sonny pa je s stisnjenimi ustnicami stopil proti neznancu. Vse njegovo telo je bilo napeto kot struna. Nekaj presenetljivega je bilo v tej nenadni spremembi.

»Gospod Fox, ali je tale?« je vprašal Sonny, ne da bi spustil neznanca z oči.

»Da,« je dihnil Barney. »Dekle mu moram vzeti!«

»Kar poskusite!« je revsnil mogočni neznanec.

»Vzemite jo!« je rekel Sonny. »Peljite jo, jaz pa se bom pomenil z gospodom.«

Barney je stopil proti Nori, ki je slonela ob zidu. Neznanec se je v trenutku obrnil in dvignil pest. V tem ga je Sonny že mahnil s stranjo iztegnjene dlani pod pazduho.

Desnica Sonnyja Wheelerja je šinila komaj petnajst centimetrov daleč, vendar je njen udarec neznancu zaprl sapo. Opotekel se je in napravil korak na stran. Sonny ga je mahnil od daleč, oni pa je že ujel ravnotežje in prestregel udarec z levico. Za trenutek je bil Sonny ves odkrit. Že je švignila neznančeva desnica. Sonnyjeva levica se je v trenutku povesila, zgrabila neznanca in ga potegnila vstran. Desno roko je Sonny bliskoma položil na neznančev komolec, se sunkovito obrnil in se lahno sklonil.

Velikan, ki je tako Sonnyju sam ponudil roko, ki je služila kot neke vrste vzvod, se je prekucnil in napravil premet naprej. Spotoma ga je Sonny sunil z bokom. Naslednji trenutek je mahnil neznanca na tleh še po tilniku z robom iztegnjene dlani.

Potem se je zravnal. Nasprotnik je nezavesten ležal na trebuhu. Bliskovito se je Sonny Wheeler ozrl po okolici. Zbirali so se radovedneži. Neka ženska je začela vpiti.

»Mrkniti bo treba, gospod Fox,« je rekel Sonny. Spet je bil miren in nekam plah kot poprej.

»Prav,« je rekel Barney, ki si je le s težavo opomogel od presenečenja. »Če vas bo kdaj pot prinesla v naše mesto, se oglasite!«

»Bom,« je prikimal Sonny Wheeler, skočil v avto in se v naslednjem trenutku že odpeljal.

Barney je prijel Noro za zapestje. »Pojdiva!« ji je ukazal.

»Kam?« je hotela vedeti.

»Saj sem vam že povedal! Shad Moser hoče govoriti z vami.«

»O, to je dobro...« je dihnila in mirno zlezla v avto. Ljudje so se zbirali okoli ženske, ki je vpila.

Deset sekund kasneje sta se že peljala, kake četrt ure potem pa je Barneyev avto zavil iz Atlantic Cityja na avtomobilsko cesto. Sprva je Barney vozil počasi, potem ko se je umiril, pa čedalje hitreje. Nora se je z ramenom naslanjala na vrata, glavo pa je nagnila nazaj. Oči je imela priprte. Barney je videl, da diha počasi in globoko. Zdelo se mu je, da bo zdaj, zdaj zaspala.

»Nora, ali spite?« jo je vprašal.

»Ne,« je dihnila. Njen glas je prihajal nekje od daleč.

»Koliko časa se bova vozila?« je vprašala čez čas.

»Kaj hočete reči?

»Ali je daleč do Moserja? Saj greva k njemu, ali ne?«

»Seveda! Ne, ni tako daleč.« Barney je nekaj trenutkov razmišljal, potem pa jo je vprašal: »Ali ga zares hočete videti?«

»Kmalu bom potrebovala dozo,« je rekla mrtvo in brez poudarka.

»Dozo?« se je sunkovito obrnil k njej in naglo pritisnil na zavore. Vrglo jo je naprej, potem pa je omahnila na naslanjalo. Razprla je oči in si šla z dlanjo čez obraz. »Kaj je...« je rekla. Gledala je skozi okno po močvirni krajini, ki je izginjala v večernem mraku. Nenadoma se je divje obrnila k njemu.

»Vi niste... Kje je? Ali me boste — ubili?«

»Ne, ne,« jo je hitel miriti Barney. »Nikar se ne bojte!«

»Zakaj ste tu ustavili?« je zastokala.

»Pomirite se! Nihče vam ne bo storil nič hudega, Nora. Prisegam vam.« Prijel jo je za roko in potegnil njen podlaket proti lučki v notranjosti avtomobila. Notranja stran njenega podlakta je bila vsa pikčasta, kakor bi jo kdo tetoviral, vendar brez barve. Odrinil je njeno roko.

ZA POTOMCA ANGLEŠKE KOBILE TOSCE IN KONJA PLEMENITE KRVI, KI MU PRAVIJO »RDEČI BRISAČ«, SE ZANIMAJO TE DNI SE BOLJ KOT SICER. 18. OKTOBRA PRAZNUJEJO NAMREČ V NEMČIJI DAN KONJA.

Nevarna letalska dogodivščina

Padajoče letalo je vleklo za seboj padalca — Grozljivi let se je iztekel brez smrtne nesreče.

22-letni francoski športni padalec Dubois je doživel prejšnji teden izredno nevarno dogodivščino. Ko se je pripravljal, da bi skočil iz letala, se mu je prekmalu odprlo padalo in se zapletlo na krilo. Padalca je vrglo iz letala. Obvisel je na vrveh, ne da bi si mogel kaj pomagati.

Letalo je izgubilo ravnotežje in začelo padati. Pilot Noury, ki je videl Duboisovo nezgodo, je v smrtnem strahu že nameraval skočiti iz letala, da bi si rešil življenje. Vendar tega ni storil. Malo pred tem, preden je doseglo letalo tla, je Nouryju uspelo, da je letalo nekako vzravnal. Trčilo je ob zemljo s precejšnjo silo, tako da je dobil pilot hude poškodbe. Nesrečnega padalca, ki ga je vleklo letalo za seboj kot lutko, pa je tudi malo potolklo, vendar ni nihče izmed njiju v smrtni nevarnosti.

Drobiž

BOJ Z ŽIVALMI

Med nedavnimi vojaškimi manevri na obmejnih področjih Kenije so imele britanske enote pravcato »gverilsko vojno«. Živali, ki so bile v bližini tabora, so zagnale tak hrup, da so morali vojaki ustreliti dva krokodila, nekaj pavijanov in več kač ter pregnati slone in nosoroge.

ŠTIRIDNEVNI POHOD OKOLI MESTA

Vsako leto priredijo v nizozemskem mestu Nijnowegenu štiridnevni pohod okoli mesta. Na tem pohodu sodeluje staro in mlado. Letos so nastopili tudi vojaki.

NAJVEČJE ORGLE

V neki moskovski koncertni dvorani sestavljajo orgle, ki tehtajo dvajset ton, zavzemajo dvoje nadstropij in imajo 7800 piščali. Grajene so tako, da bo lahko spreten orglar sam igral nanje.

ORFEJ V KAMNOLOMU

V kamnolomu na jugu Francije je začel Jean Cocteau snemati film »Orfejeva oporoka«. Prizori se vrstijo v velikih dvoranah fantastičnih palač, vklesanih v beli kamen. Novinarji, ki so si ogledali snemanje pravijo, da bi take scene ne mogel pripraviti v studiu noben slikar.

KOHEN IN LEVY

V volilne spiske v novembrske volitve v Izraelu se je vpisalo nad 50.000 ljudi s priimkom Kohen, na drugem mestu pa so volivci, ki se pišejo Lewy. Teh je 30.000.

POK ZA POSKUŠNJO

Na cesti v Essenu je kar na lepem odjeknil strel iz samokresa. Mlad rudar je zavpil in se zgrudil. Mimoidoči so prihiteli k njemu, prišla je policija. Čeprav na stokajoči žrtvi niso mogli najti sledov strela, so jo odpeljali v bolnišnico. Šele zdravniki so ugotovili, da rudar sploh ni poškodovan sam pa je povedal, da sta imela s prijateljem pištolo za pse in sta hotela ugotoviti, kako bi reagirali ljudje, ki bi bili v bližini »nesreče«.

NI VEČ SLUG

Po najnovejšem ukazu ameriškega vojaškega štaba smejo imeti sluge le štabni oficirji. V parlamentu je grajal neki poslanec oficirje, ki uporabljajo rekrute kot brezplačno delovno silo v svojih gospodinjstvih.

PICASSOVA POBUDA

Pablo Picasso si je v Parizu ogledal razstavo svojih slik iz mlajših let. Pred eno izmed podob je obstal in rekel: »To sliko sem pred davnimi leti izdelal po naročilu nekega mesarja. Rekel je, da ni vredna niti dveh zrezkov, ki mi jih je dal zanjo.« — Napis pod podobo: vrednost 6 miljonov frankov.

od vsepovsod

Križanka

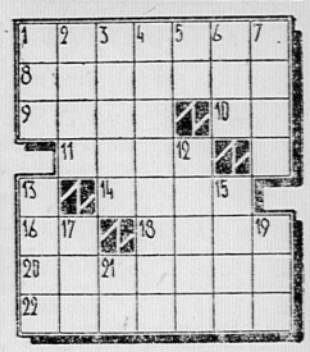

Vodoravno: 1. veliki industrijski obrat, 8. rokodelec, 9. čudežna posoda iz pesmi srednjeveških trubadurjev, 10. okrajšava za »število«, 11. že tako, 14. indijski drobiž, 16. nada, 18. zvijačen prijem, 20. manjša rečna bojna ladja, 22. premotitev, ukana.

Navpično: 1. trd, okoren, 2. Avari, 3. prehod iz enega prostora v drugi, 4. ocean med Evropo, Afriko in obema Amerikama, 5. kratica za »račun«, 6. večje mesto v Srbiji, 7. uradni spisi, 12. vstopnica, 13. hudobnež, ničvrednež, 15. grič v Jeruzalemu, simbol judovstva, 17. vrtnina, 19. vranji glas, 21. nikalnica.

REŠITEV ZADNJE KRIŽANKE

Vodoravno: 1. Flynn, 6. pranje, 7. trap, 8. eh, 9. reklama, 11. or, 12. atej, 13. benzin, 15. Azteki,